

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

ТЕОРІЇ АРХІТЕКТУРИ І АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ

(кафедра)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР**

Архітектурні прийоми формування культурно–просвітницьких центрів

Виконав: студент 2 курсу, групи АБСм 22– 3Б

191 «Архітектура та містобудування»,

«Архітектура будівель і споруд»

(шифр і назва спеціальності, освітньо-наукової програми)

Половинко Віталій Олександрович

(прізвище, ім'я та по батькові студента повністю)

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Відсоток плагіату не перевищує дозволону норму (20 %)

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

ТЕОРІЇ АРХІТЕКТУРИ

(кафедра)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ д. арх., проф. Г. Л. Ковальська

« ____ » _____ 2024 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР**

Архітектурні прийоми формування культурно – просвітницьких центрів

Виконав студент(ка) групи АБСм 22 – 3Б

Половинко Віталій Олександрович

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування

ОНП: Архітектура будівель і споруд

Науковий керівник: Дорохіна Ганна Ігорівна

(прізвище, ініціали)

Кандидат архітектури, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Керівник проектної частини: Гершуні Ольга Михайлівна

(прізвище, ініціали)

ДОЦЕНТ

(науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент: Кравченко Ірина Леонідівна

(прізвище, ініціали)

Доктор архітектури, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: **Архітектурний**

Кафедра: **теорії архітектури**

Освітній рівень: **другий**

Галузь знань: **19 – Архітектура та будівництво**

Спеціальність: **191 – Архітектура та містобудування**

Освітньо-наукова програма: **«Архітектура будівель і споруд»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан архітектурного факультету

_____ д.т.н., проф. О.В. Кашенко

«___» _____ 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

Половинко Віталій Олександрович

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи Архітектурні прийоми формування культурно – просвітницьких центрів

затверджена наказом ректора КНУБА № 736/2 від «30» квітня 2024 року

2. Керівник роботи

Дорохіна Ганна Ігорівна кандидат архітектури, доцент

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання студентом роботи до захисту 13.05.2024

4. Зміст пояснювальної записки за розділами:

Вступ. (Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет дослідження).

Розділ 1 В першому розділі проведений аналіз реновації та реконструкції культурно – просвітницьких центрів у світі та в Україні.

Розділ 2. В другому розділі визначено принципи та прийоми реновації історичних будівель та споруд

Розділ 3. В третьому розділі проведений аналіз та вплив архітектурних прийомів зокрема об'ємно – просторових рішень на прикладі старої забудови.

Розділ 4. Цивільний захист. В цьому розділі виконані заходи щодо цивільного захисту на об'єкті що проектується.

5. Графічний матеріал за розділами 1, 2 розділи – графічні схеми до наукової частини, 3 розділ – графічні схеми, ситуаційна схема, генеральний план, фасади, плани, розрізи, перспективні зображення об'єкта проектування.

Наповнення даного розділу визначає керівник роботи.

1. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1. Історичні та сучасні передумови формування архітектурної складової культурно – просвітницьких центрів.	15.12.2023
Розділ 2. Архітектурні прийоми об’ємно – просторових рішень просвітницьких центрів.	26.01.2024
Розділ 3. Апробація прийомів формотворення культурно – просвітницьких центрів на прикладі відбудови ДК «КОРАБЕЛЬНИЙ» в місті Миколаєві.	06.05.2024
Розділ 4. Цивільний захист.	06.05.2024
Остаточне оформлення роботи	
Перевірка роботи на плагіат	10.05.2024
Попередній захист роботи на кафедрі	13.05.2024
Направлення роботи на рецензування	10.05.2024

2. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірів	
		дата	підпис
Розділ 1.	Дорохіна Г.І., доцент	13.05.2024	
Розділ 2.	Дорохіна Г.І., доцент	13.05.2024	
Розділ 3.	Дорохіна Г.І., доцент	13.05.2024	
Розділ 4. ЦЗ	Стефанович П.І.	13.05.2024	

7. Дата видачі завдання 10.09.2023

Зав. кафедри	_____	<u>проф. Ковальська Г.Л.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Науковий керівник	_____	<u>доц. Дорохіна Г.І.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Керівник пр. част.	_____	<u>доц. Гершуні О.М.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Студент	_____	<u>Половинко В.О.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (summary) до атестаційної випускної роботи студента:		Половинко Віталій Олександрович	
Назва ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема	Архітектурні прийоми формування культурно – просвітницьких центрів		
Освітній ступінь	Магістр за освітньо-науковою програмою навчання		
Факультет	Архітектурний		
Кафедра	Теорії архітектури		
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування		
Освітньо-наукова програма	Архітектура будівель і споруд		
Керівник	Дорохіна Ганна Ігорівна, кандидат архітектури, доцент		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, стор.	розділів	креслень формату А1
	116	4	3
Розділ 1 Історичні та сучасні передумови формування архітектурної складової культурно – просвітницьких центрів.	В першому розділі проведено аналіз реновації в Україні та в світі в цілому, виявлено проблему проведення та створення культурно – просвітницьких центрів та заходів в українських містах, які насамперед зупиняють створення унікальної архітектури.		
Розділ 2 Архітектурні прийоми об'ємно – просторових рішень просвітницьких центрів.	В другому розділі сформульовано основні принципи, спрямовані на підвищення якості навколишнього середовища та забезпечення комфорту населення, включають в себе використання основних архітектурних методів та рішень, які сприяють збереженню фактичного характеру.		
Розділ 3 Апробація прийомів формотворення культурно – просвітницьких центрів на прикладі відбудови ДК «КОРАБЕЛЬНИЙ» в місті Миколаєві.	В третьому розділі досліджується вплив архітектурних методів на об'ємно-просторову структуру видовищних закладів на прикладі історичної забудови будинку культури у місті Миколаєві. Показано, що застосування таких аспектів може сприяти створенню унікального середовища для натхнення та відпочинку, при цьому зберігаючи характер будівлі.		
Розділ 4. Цивільний захист	В четвертому розділі проведено заходи щодо збереження цивільного населення від радіаційного забруднення.		
Висновки по роботі:	Для вдалої реновації історичних видовищних закладів необхідно використовувати комплексний підхід, що об'єднує технічну ефективність зі збереженням частини культурної спадщини та враховує соціальну відповідальність.		
Ключові слова: реновація, апробація, культурно – просвітницький центр.			
Keywords: renovation, testing, cultural and educational center.			

Укладач: Половинко Віталій Олександрович /

Керівник: Дорохіна Ганна Ігорівна /

«16» травня 2024 р.

Anti-Plagiarism v-15.257

Максимальний збіг з одним документом 2.0 %

Словники перевірки: en_US, ru_RU, ua_UA Помилки в документах: 6 %

ID: 75610 Назва: Архітектурні прийоми культурно – просвітницьких центрів Добавлено в БД: 2024-05-15 Автор: Половинко Віталій Олександрович Керівники: Дорохіна Ганна Ігорівна Гершуні Ольга Михайлівна	Документ		Сумарний збіг по Базі Даних	
	Символи	Лексеми	Символи	Лексеми
	133742	1018	7045(5%)	101(%)

Відповідальний за перевірку Кантаурова Н.М.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ІСТОРИЧНІ ТА СУЧАСНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОЇ СКЛАДОВОЇ КУЛЬТУРНО – ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ.

1.1 Генезис культурно – просвітницьких центрів.

1.2 Сучасні тенденції та наукові дослідження формування просвітницьких центрів.

1.3 Світовий досвід проектування та будівництва культурно–просвітницьких центрів.

Висновки по I розділу

РОЗДІЛ II. АРХІТЕКТУРНІ ПРИЙОМИ ОБ’ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ РІШЕНЬ ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ.

2.1 Методика дослідження прийомів формування архітектури культурно–просвітницьких центрів.

2.2 Вплив технологічного процесу на формотворення культурно-просвітницьких центрів.

2.3 Прийоми формування архітектури культурно-просвітницьких центрів.

Висновки по II розділу

РОЗДІЛ III. АПРОБАЦІЯ ПРИЙОМІВ ФОРМОТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ НА ПРИКЛАДІ ВІДБУДОВИ ДК «КОРАБЕЛЬНИЙ» В МІСТІ МИКОЛАЄВІ.

3.1 Вплив містобудівних умов та обмежень на архітектурно-просторове вирішення.

3.2 Формування об’ємно-просторового вирішення культурно-просвітницького центру на основі прийомів з застосуванням технологічного процесу.

3.3 Особливості використання прийомів архітектурно-просторової виразності екстер’єрів та інтер’єрів культурно-просвітницьких центрів.

Висновки по III розділу

ВИСНОВКИ

РОЗДІЛ IV. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ПО РОБОТІ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ. Розвиток сучасних населених пунктів зазвичай зупиняється на ущільненій забудові, скороченні площ земельних ділянок для установ та громадських служб і зменшенні рекреаційних територій. Роста навантаження на рекреаційні зони, і більше землі переходить у приватну власність[1]. Часто призначення цієї землі не відповідає потребам громади, що не сприяє її користі та розвитку. У контексті сталого розвитку населені пункти розробляють стратегії, які сприяють вирішенню політичних, економічних, експлуатаційних, екологічних та соціальних завдань[2,3].

При грамотному плануванні можливо поліпшити не лише психоемоційний стан населення, але й зробити позитивний вплив на економіку міста. Особливо важливою у цьому контексті є роль центрів культури та мистецтва.

Інтерес до української історії, музики та образотворчого мистецтва зростає, і архітектура може об'єднати людей, які цікавляться цими аспектами. Проте увага до будівництва та рівня експлуатації центрів культури та мистецтва в Україні залишається недостатньою, і за останні роки не було збудовано жодного закладу цього спрямування.

Згідно з розпорядженням "Про схвалення Довгострокової стратегії розвитку української культури - стратегії реформ", розвиток сфери культури тривалий час не був пріоритетом державної політики і не отримував належної уваги та підтримки від влади. Такий підхід спричинив значну кількість негативних явищ і конфліктів у суспільстві, включаючи збройні конфлікти з трагічними наслідками[4,с. 67]. Це дало підставу вважати, що внаслідок руйнування (зокрема закладів культури) виникає інтерес до будівництва та відновлення цих об'єктів.

У результаті поєднання культури та туризму може стати сильним мотором економічного розвитку, але вигоди цього зв'язку виходять за межі лише економічних показників. Подорожі з метою ознайомлення з культурою та мистецтвом інших народів також означають розширення світогляду, набуття нових знань і навичок, встановлення нових культурних зв'язків та збереження культурної спадщини.

Завдяки цим аспектам, розробка теми "Архітектурні прийоми формування культурно-просвітницьких центрів" може сприяти культурному, соціальному та економічному розвитку громади та регіону, додаючи їм цінність та привабливість.

МЕТОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ є формування прийомів архітектурно просторових рішень культурно – просвітницьких центрів.

ЗАВДАННЯМ ДОСЛІДЖЕННЯ які необхідно вирішити є:

1. Проаналізувати досвід формування архітектури культурно – просвітницьких центрів.
2. Дослідити вплив функціонального процесу та місцевих умов на об'ємно просторові вирішення просвітницьких центрів.
3. Систематизувати прийоми утворення об'ємно просторових вирішень архітектури культурно – просвітницьких центрів.

ЗВ'ЯЗОК РОБОТИ З НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ, ПЛАНАМИ, ТЕМАМИ. Робота пов'язана із тематикою науково – дослідної роботи кафедри теорії архітектури: “Теоретичні основи цивільної і промислової архітектури (державний реєстраційний № 0123U100260, терміни виконання січень 2023 р. січень 2028 р.)”

ОБ'ЄКТ: Культурно- просвітницькі центри.

ПРЕДМЕТ: Архітектурні прийоми формування культурно- просвітницьких центрів.

НАУКОВА НОВИЗНА ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ полягає в формулюванні принципів та прийомів формування архітектури просвітницьких центрів , яка враховує сучасні вимоги і тенденції, а також унікальні особливості кожного проєкту, забезпечуючи його роль як центру культурного розвитку та взаємодії в сучасному світі.

ПРАКТИЧНА НОВИЗНА одержаних полягає в можливості подальшого використання виявлених принципів при розробці проєктів нового будівництва та реконструкції культурно просвітницьких центрів

АПРОБАЦІЯ результатів роботи здійснена на II Міжнародній науковій

конференції “Прогностичні напрямки розвитку сучасної архітектури”

СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ ДОСЛІДЖЕННЯ включають наступні складові: у вступній частині статті або дослідження розглядається постановка та сутність наукового запитання, відзначаються її важливість і актуальність. Аргументується необхідність проведення дослідження, визначаються мета, завдання і обрані методи дослідження. Підсумовуються основні наукові досягнення роботи, їхнє практичне значення і розглядається взаємозв'язок результатів з законодавчими актами та можливість впровадження їх у практику.

У першому розділі вивчаються наукові роботи, пов'язані з архітектурним проектуванням культурно-просвітницьких центрів. Аналізується та класифікується типологія проектування цих об'єктів, включаючи функціонально-планувальну структуру та зонування території. Вивчається порівняльний аналіз вітчизняних та зарубіжних аналогів.

Другий розділ розглядає основні принципи архітектурно-планувальної організації культурно-просвітницьких центрів, їхню типологію та класифікацію. Аналізується функціональне зонування та його вплив на містобудівну структуру.

У третьому розділі подаються конкретні проектні рішення для культурно-просвітницьких центрів. Цей розділ включає аналіз містобудівної ситуації, включаючи обґрунтування вибору місця для проектування. Докладно розглядаються архітектурно-художні рішення та стратегії формування образу будівель та споруд на території. Також представлені архітектурно-планувальні та конструктивні вирішення.

РОЗДІЛ І.

ІСТОРИЧНІ ТА СУЧАСНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОЇ СКЛАДОВОЇ КУЛЬТУРНО – ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ.

1.1 Генезис культурно – просвітницьких центрів.

Культурно-просвітницькі центри це тип будівель, що набув розповсюдження в межах нашої країни протягом останніх десятиліть. Але ще чітко не сформувались його основні риси. Дослідження генезису – основних рис, що формувалися протягом всієї історії людства можуть скласти основу для виявлення тенденцій та опису основних можливих параметрів даного типу споруд.

Просвітницькі центри розвивались протягом усієї історії людства. Історики мистецтва та культурологи виділяють декілька основних періодів розвитку культурних центрів: до 3000 років до н.е., VIII ст. до н.е., V-XV ст., XV-XVI ст., XVII-XIX ст., XX-XXI ст.

Близько 290 року до нашої ери було встановлено перший музей у старовинному місті Александрія. Протягом декількох десятиліть після відкриття його функції трансформувалися, перетворюючи його в своєрідне академістечко. Тут облаштовано житлові приміщення для вчених, кімнати для наукової роботи, аудиторії для лекцій, зони для прогулянок та спільних обідів. Музей включав в себе ботанічні і зоологічні сади, а також астрономічну обсерваторію. Тут також розташовувалася відома Александрійська бібліотека, яку наша сучасність, на жаль, втратила. Спеціально для бібліотеки було зведено величезну будівлю, яка була оточена колонами, а між ними розміщені статуї письменників та вчених.

Зібрані в Афіньському, а потім у Александрійському музейні колекції стали цінним ресурсом для освіти та наукових досліджень. Музеї також виконували функцію місця для відпочинку, адже вони приваблювали публіку. У цьому контексті термін "музей" приблизно відповідає його сучасному розумінню.

В стародавній Греції, у V столітті до нашої ери, з'явилися перші театри, які відіграли значну роль у розвитку всієї європейської культури. Хоча стародавні трагедії та комедії залишаються актуальними і сьогодні, а деякі театральні колективи виставляють на своїх сценах шедеври Софокла та Евріпіда, самі театральні будівлі та їхні конструкції пройшли серйозні зміни. Оригінальні театри склалися з трьох основних частин: оркестри, сцени та театру.

Щодо часових рамок, зазвичай приймають, що епоха Просвітництва розпочалася у другій половині XVII століття та тривала до Великої французької революції. Їй передувала наукова революція першої половини XVII століття, під час якої Галілео Галілей вніс важливий внесок, закладаючи основи наукового методу у вивченні природничих явищ. Винаходи телескопа та мікроскопа також сприяли встановленню геліоцентризму та першому виявленню мікроорганізмів.

Характерні риси епохи просвітництва порівняно з попередніми періодами є формування громадського життя. Проблеми суспільства стали предметом обговорень у пресі, дискусійних клубах, кав'ярнях, салонах та на асамблеях, а також в масонських ложах. Навіть при спробах держави, парламенту та церкви обмежити свободу мислення, це часто було невиконуваним завданням, оскільки заборонені цензурою твори часто видавали за кордоном, в країнах з більш ліберальними поглядами, такими як Англія та Нідерланди.

До другої половини XVII століття Західна Європа втратила релігійну цілісність. Внаслідок Реформації та тривалих релігійних воєн у деяких європейських країнах протестантизм став домінуючою християнською конфесією, тоді як католицизм залишався домінуючим в інших державах. Між країнами з різними релігійними переконаннями встановився модус вівенді, який передбачав толерантне ставлення до релігійних відмінностей, хоча його розуміння може варіюва-

тися в межах Європи та окремих країн. Релігійна боротьба продовжувалася у вигляді полемік і дискусій, що сприяло розширенню діапазону висловлюваних поглядів.

Європа також стала різноманітною з точки зору політичних режимів. У Франції, Австрійській імперії чи Іспанії період відповідав розквіту (абсолютизму), тоді як Англія вже пройшла цей етап свого розвитку і, після Славетної революції 1688 року, стала конституційною монархією за умови обмеження влади короля "Біллем про права 1689 року". Нідерланди насолоджувалися демократичним урядуванням, у Німеччині та Італії існувала роздроблена система невеликих держав, а в деяких країнах, таких як Росія та Австрійська імперія, продовжувалося кріпацтво. З широким спектром політичних устроїв неодмінно виникали порівняння, що сприяло дискусіям щодо ідеального устрою суспільства.

В економіці Європи також відбувалися кардинальні зміни, формувалися капіталістичні виробничі відносини, а буржуазія зміцнювала свої позиції. Економічний центр Європи перемістився з півдня, де раніше домінували Венеція та Генуя, на північ, до Амстердама, де вже відбулася буржуазна революція. У другій половині XVIII століття, разом з початком промислової революції, Лондон став головним економічним центром Європи.

Рис. 1.1.1. *Капітолійські музеї в Римі*

Першим відкритим музеєм у світі став музей на основі колекції античних бронзових скульптур, що була подарована громадянам Риму у 1471 році від Папи Сікста IV, який очолював церкву того часу.

Протягом трьох століть ця колекція перебувала у складі Капітолійського музею, доступ до якого був обмежений. Тільки у 1734 році Папа Климент XII зробив музей відкритим для публіки, вклавши акцент на те, що мистецтво повинно бути доступним для всіх.

Рис. 1.1.2. Британський музей в Лондоні

Лувр у Парижі, найбільш відвідуваний музей у світі з приблизно 9 мільйонами відвідувачів щорічно, став доступним для широкої громадськості після революції 1789 року, коли народу були представлені колекції, які були накопичені французькими королями. Музей розташований у колишньому королівському палаці Лувр, який був побудований у XII столітті. Сучасна стекляна піраміда в Луврі, спроектована І.М. Перро, є важливим архітектурним елементом та служить входом у музей. Музей Лувр є не лише архітектурним шедевром, але і визначним

центром для вивчення та насолодження мистецтвом та культурою світу. Над Лувром працювали численні архітектори протягом віків, але найбільш значущим є І.М. Перро та Луї Ле Во.

Рис. 1.1.3. Лувр

Споруда, яку скорочено називають «Центр Помпиду» або «Бобур», міститься в історичному районі Бобур на правому березі р. Сени на схід від Лувру неподалік від Севастопольського бульвару та історичної будівлі Отель-де-Віль, у якій розташована паризька мерія. Займає прямокутний у плані квартал серед щільної багатоповерхової житлової забудови. Завдяки екстравагантному архітектурному вирішенню є домінантою в середовищі. Із західного боку прилягає прямокутна площа Ж. Помпиду. Перед південним фасадом — вузька витягнута площа Ігоря Стравінського, посеред якої є музичний фонтан Стравінського з мобільними скульптурами, які рухаються під напором води у супроводі музики композитора.

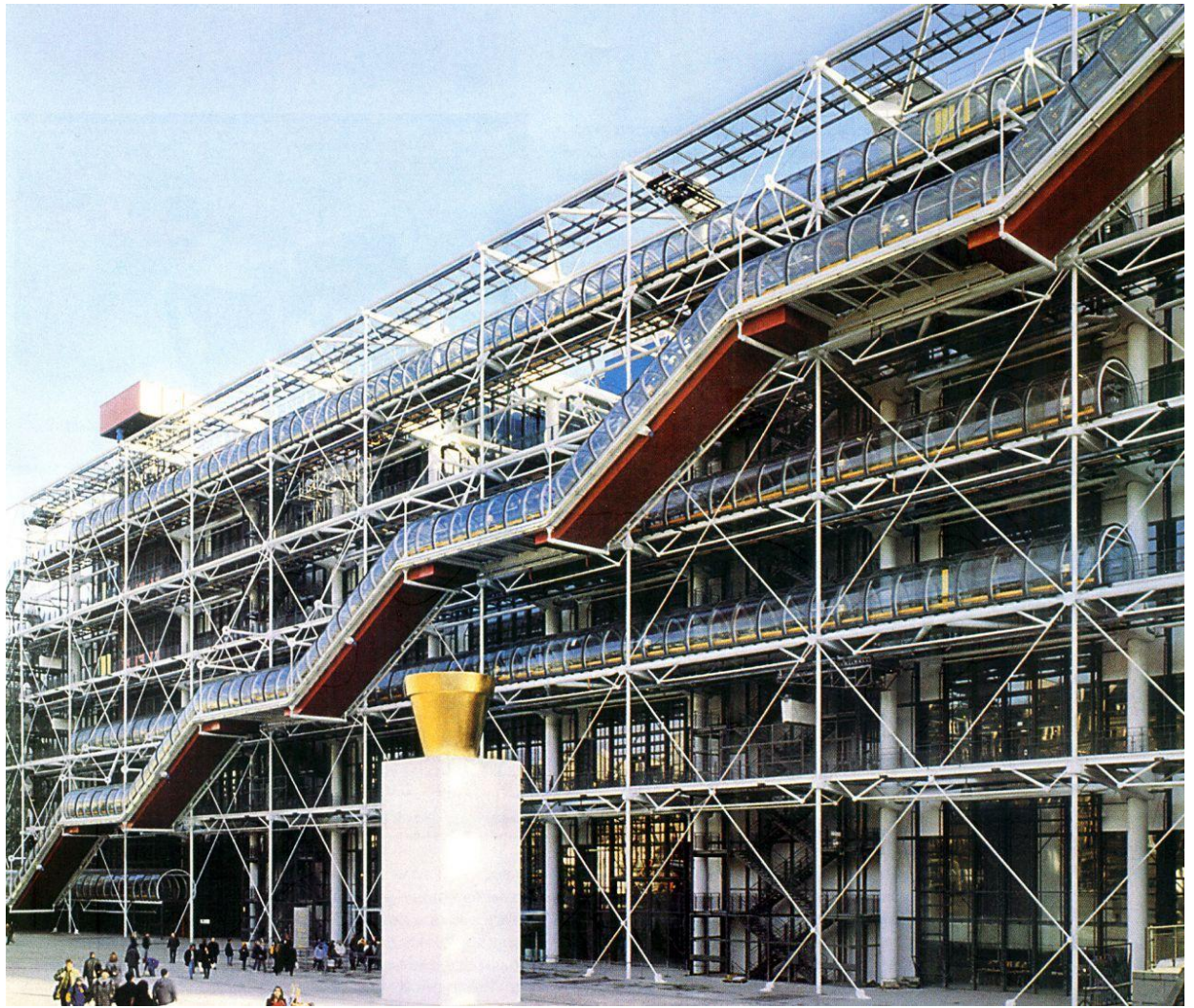

Рис. 1.1.4. Загальний вигляд споруди

Музей Гуггенгайм в Нью – Йорку, також відомий як "Старий Гуггенгайм," є визначним музеєм сучасного мистецтва та одним із найважливіших архітектурних пам'яток міста. Однією з найбільш визначних рис будівлі є її кругла форма. Райт створив величезний білборд арт-простору в центрі Мангеттену. Основним елементом музею є спіральна рампа, що обгортає центральний відкритий шах. Ця архітектурна ідея спроектована для того, щоб відвідувачі могли подивитися на та оцінювати колекцію витворів мистецтва без перерви. Будівля освітлена природним світлом завдяки великим світловим трубам, які входять через дах та розташовані навколо центральної спіралі. Дизайн Гуггенгайму виражає тенденції модернізму та абстракції, характерні для сучасного мистецтва. Гуггенгайм в

Нью-Йорку став архітектурним культовим об'єктом і символом міста, і його унікальний дизайн досі залишається одним із найвідоміших у світі. Музей не лише служить об'єктом для виставок сучасного мистецтва, але й є самостійним твором мистецтва, де архітектура взаємодіє з експозицією, створюючи унікальний та захоплюючий простір для відвідувачів.

Рис. 1.1.5. Загальний вигляд Музею Гуггенхайма в Нью-Йорку

Музей Гуггенгайм в Абу-Дабі є філією Музею сучасного мистецтва Гуггенгайм у Нью-Йорку. Він має на меті презентувати колекції сучасного мистецтва та стимулювати культурний обмін між заходом та сходом.

Музей Гуггенгайм в Абу-Дабі спроектований не лише як важливий культурний об'єкт, а й як символ мистецтва та культурного обміну в цьому регіоні. Його будівництво є частиною широкого стратегічного напрямку розвитку мистецтва і культури в Об'єднаних Арабських Еміратах.

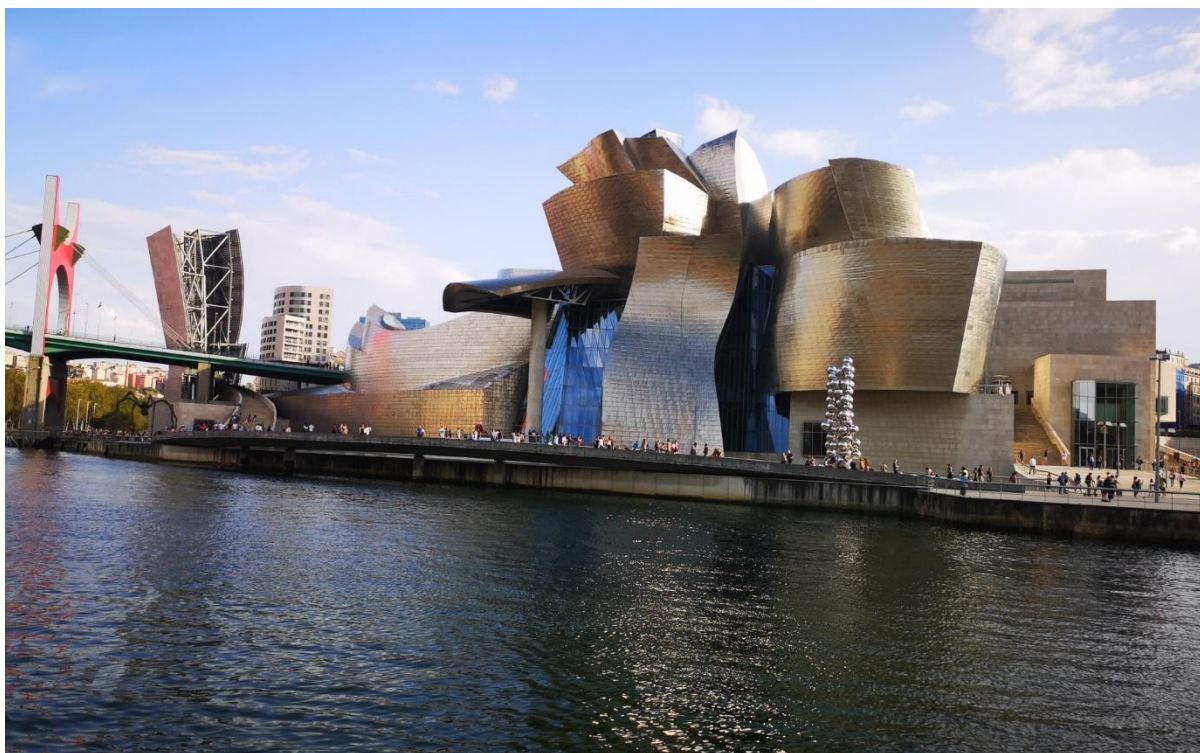

Рис. 1.1.6. Загальний вигляд Музею Гуггенхайма в Більбао, Іспанія

Місто мистецтва і науки в Валенсії представляє собою унікальний архітектурний комплекс, який став іконічним символом міста та однією з найвизначніших архітектурних структур у світі. Калатрава, який також є інженером, впроваджує високотехнологічні та інноваційні інженерні рішення. Проект створений у 1990-2000-х роках, Місто мистецтва і науки є комплексом будівель, які представляють сучасні архітектурні та технологічні рішення. Це кінопалац, що має форму гігантського ока. Тут представлені імакс-фільми та інтерактивні виставки. Однією з ключових характеристик будівлі є використання титанових панелей для облицювання. Музей Гуггенхайма в Більбао став іконою не лише в архітектурному світі, але й у контексті міського планування. Його відкриття стимулювало економічне та культурне відродження міста, яке раніше було відоме переважно як промисловий центр. Сьогодні музей є одним з найвідвідуваніших туристичних об'єктів в Іспанії та визначним шедевром сучасної архітектури.

Рис. 1.1.7. Місто мистецтва і науки, в Валенсії, Іспанія.

Стан української культури наприкінці XVIII ст. – початку XX ст. Відновлення національно-культурної ідентичності Серед нових українських істориків І. Лисяк-Рудницький стверджує, що процес національно-культурного відродження в Україні тривав 130 років - від кінця існування козацької держави до початку Першої світової війни. Увесь період національно-культурного відродження на території України від кінця XVIII століття до початку XX століття він розглядає у трьох основних етапах: перший - дворянський (1780-1840 рр.); другий - народницький (1840-1880 рр.); третій - модерністський (1890-1914 рр.).

Дворянський етап. Період пов'язаний з культурно-освітньою діяльністю дворянства козацького походження на Лівобережжі та польсько-українського шляхетства на Правобережжі. У цей час серед освіченого українського дворянства виникає інтерес до історії свого народу, його побуту, звичаїв та обрядів.

Період народництва – це другий етап, який розпочався з виступу Т.Г.Шевченка на суспільно-політичній арені у 40-х роках XIX століття і тривав до кінця

80-х років того ж століття. На цьому етапі ключове значення у суспільному житті належало демократичній інтелігенції, яка мала за мету "служіння народові".

Навколо Київського університету, що був заснований у 1834 році, об'єдналася група молодих романтиків, які виявляли великий інтерес до майбутнього українського народу. У ряду романтиків відзначилися професор університету М. Костомаров, письменник, історик і етнограф П. Куліш, а також етнограф П. Маркович. Новецьке відродження в галузі літератури пов'язане з творчістю Котляревського (1760 - 1838 рр.), автора поеми "Енеїда" - першого твору нової української літератури, написаного народною мовою.

Період модернізму. Під час третього етапу свого розвитку український національно-культурний рух проникає серед народних мас і триває до початку Першої світової війни.

Театр корифеїв – це перший Український театр, він є важливим елементом культурної спадщини України, і він відображає період становлення та розвитку української театральної традиції. Його час заснування починається у другій половині XVIII століття. У період свого становлення театр може проводити вистави в різних локаціях, таких як приватні будинки, резиденції аристократії чи власні театральні зали.

Рис. 1.1.8. Загальний вигляд Театр Корифеїв, м. Кропивницький

На сьогоднішній день культурно-просвітницькі центри відокремились в окремий тип будівель з функцією демонстраційного, навчального та музейного простору. Дані споруди дуже різноманітні за об'ємно-просторовими рішеннями та ще не мають певного образу. Подальші дослідження можуть сприяти уточненню питань стосовно переліку функцій, архітектурному образу, композиційних прийомів формування даного типу центрів.

Центр Шептицького – це комплекс ресурсів та інформації, який є частиною Українського католицького університету. Він включає в себе аудиторії для навчання, простір для культурних подій, конференц-зали, зону для дітей, кафе, крамницю книг, виставковий простір, адміністративні приміщення та бібліотеку.

Центр Шептицького виконує важливу роль у реалізації освітніх цілей та просвітницької місії Українського католицького університету. Він є ключовим публічним простором, де поєднуються культурні події, наукова діяльність та освітні ініціативи. Центр служить простором для всебічного інтелектуального розвитку та наукового зростання, спрямованого як на університетську спільноту (студенти, викладачі, науковці, випускники, старшокласники), так і на інші пріоритетні аудиторії (вчителі, студенти інших навчальних закладів, особи з особливими потребами, волонтери, бізнес, релігійні організації).

Цей центр є сучасним інформаційно-культурним простором, що відповідає світовим стандартам. Тому культурні ініціативи, особливо ті, що об'єднують науку, освіту, культуру і релігію, мають високий пріоритет. Ми підтримуємо проекти, які сприяють суспільно орієнтованій та проектній міждисциплінарній комунікації між науковцями, представниками релігійних, культурних та громадських сфер, і взаємодієм з освітянськими, молодіжними та церковними групами. Ініціатором будівництва Центру став канадський підприємець та меценат українського походження Джеймс Константин Темертей. Фінансування для реалізації проекту також збиралися під час просувальної кампанії Українського католицького університету. Команда Центру складається з талановитих і відданих фахівців, які працюють над втіленням інтелектуальних та культурних ініціатив для розвитку спільноти та наукової сфери.

Рис. 1.1.9. Центр Шептицького

1.2 Сучасні тенденції та наукові дослідження просвітницьких центрів

Проаналізовано попередні дослідження щодо формування архітектури культурно-просвітницьких центрів. Серед багатьох робіт виділено певний перелік найбільш цікавих для дослідження обраної проблематики.

Е. Антипова в своїй роботі «Сучасні особливості формування соціально – культурних центрів, їх задачі». [5] проаналізував основні напрямки та досвід щодо сучасних проблем в галузі культури, особливостей і методів підвищення ефективності діяльності закладів культури, а також автор розглядає розвиток теми молоді та шляхи прогресування. Зокрема розглянуто проблему, що існує а саме організація правильних і комфортних просторів яка на пряму залежить від архітекторів. Також розглянуто виявлення основних тенденцій розвитку центрів, а саме: глобалізація, багатопрофільність, функціональне зонування, озеленення територій, транспортна доступність.

Рис. 1.2.10. *Лінійна композиція.*

Культурний центр Ж. Е.Напалма, Монреаль, Канада, 2011 р., арх. MSDL Architects.

Виявлено виходячи з аналізу зарубіжного досвіду характерні особливості планувальної та композиційно – просторової організації, а також містобудівного розміщення. Приклад лінійної композиції представлено на рис.1.2.1. Виявлено що сучасними тенденціями розвитку якості життя являється його покращення, що значить і покращення якості культури. Автор проаналізувавши зарубіжний досвід проєктування сучасних культурно – видовищних центрів, виявив характерні особливості їх планувальної та композиційно – просторової організації, а також містобудівного розміщення.

Стаття П. Леній, «Культура та креативність»[6] виділяє питання по основним причинам які насамперед викликають процеси по реконструкції культурних центрів. Порівнює старе та нове на прикладі Будапешту, Амстердаму. Виділяє що з однієї сторони це обмеження, а з іншої унікальна характеристика. Наведенні поради щодо реконструкції, а саме збереження їх функцій. Загалом, процес реконструкції є складним і вимагає комплексного підходу при оцінці промислових територій у відношенні до соціально-культурних та архітектурно-планувальних вирішень, щоб досягти максимального ефекту при вирішенні таких завдань.

В праці А. В. Хмельницька «Соціально – економічні передумови формування нових типів закладів культури»[7] в тенденції піднято питання щодо пріоритетних напрямів, а саме забезпечення рівності можливостей доступу до цінностей культури і культурної діяльності. Однак як виявилось в сучасних реалій культурної сфери України присутні наступні проблеми, що доводять протилежне – недооцінення ролі закладів культури в процесі державотворення, а саме: обмеженість державних коштів і слабка матеріально – технічна база, необхідних для досягнення поставлених культурно – виховних цілей, низька ефективність використання фінансових ресурсів, невідповідність існуючих принципів, методів і форм бюджетного фінансування закладів культури сучасним потребам, недорозвиненість позабюджетного механізму фінансування, що зумовлюється недосконалістю нормативно – правової бази.

Однак оцінка ефективності діяльності культурних установ лише з економічної точки зору є обмеженою та неправильною. Цей процес варто розглядати у складному та багатогранному контексті, враховуючи терміни "ефекти культури" та "ефективність культурних закладів". Неможливо зводити їх до простого відношення між результатами та витратами, оскільки культура, з точки зору різних наукових дисциплін, є невимірюваною кількісними засобами сферою (віртуальною, ціннісно-смісловою, ідеальною, духовною, ментальною). Автором виявлено що загалом, ситуація в галузі культури України на сьогоднішній день є катастрофічною, в зв'язку з існуючими проблемами в культурній сфері, суттєвою недостатністю державного фінансування, сучасним вимогам інформаційного суспільства – виникає необхідність в пошуку каналів комерційної активізації, а також оптимальному використанні бюджетного фінансування.

Виходячи з «Аналізу програм збереження культурної спадщини України» О. Рибчинського [8] можна зробити висновок що розвиток сфери збереження культурної спадщини має базуватися на ефективній комунікації між фахівцями різних галузей. Суттєві позитивні зміни в цьому напрямку відбудуться лише при єднанні всіх учасників процесу для спільної роботи. Таким чином, співпраця між фахівцями різних сфер і органами місцевого самоврядування має мати активну

підтримку від громади, громадських організацій і активістів. Планове і успішне відродження культурної спадщини стане можливим лише за умови взаємодії підприємницької ініціативи з утвердженою позицією місцевого населення. Розумним кроком є впровадження практики залучення громадян до процесів збереження культурної спадщини, надаючи їм можливість участі в суспільних рішеннях щодо розвитку територіальної спадщини та громадського простору.

Для формування позитивного ставлення місцевої громади до проблем збереження культурної спадщини важливо розвивати та популяризувати знання про особливості спадщини конкретного історичного міста, визначати програми збереження історичного ландшафту та регулювання забудови, а також консультувати мешканців щодо методів та засобів збереження спадщини. Місцеві органи влади повинні переконати громаду у важливості культурної спадщини для розвитку міста. Залучення до збереження культурної спадщини таких інституцій, які є незалежними від державних фінансових джерел, є невід'ємною частиною цього процесу. Науковці та громадські організації повинні впливати на культурну політику і мати рішучий голос у питаннях збереження культурної спадщини. Окрім того, ці фахівці та організації повинні мати визнання самої місцевої громади, яка вважає збереження культурної спадщини пріоритетом.

Важливим етапом у відновленні культурних цінностей міст є впровадження спільних проєктів, які організуються місцевими мешканцями. Для зміни ситуації у розвитку культури у малих містах та містечках, необхідно оживити традиційні сфери економічної діяльності, що властиві конкретному населеному пункту, і розвивати галузь.

В авторефераті Дмитраш О. «Принципи формування архітектурної типології і проєктування міжуніверситетських культурних центрів» [9] автор успішно розглянув поставлені завдання у п'яти розділах, що включають виявлення тенденцій та стану розвитку архітектури об'єктів культури при університетах, визначення чинників і принципів формування архітектурної типології, а також розробку рекомендацій щодо проєктування і розміщення міжуніверситетських

культурних центрів (МКЦ) у структурі сучасних університетів і міст. У результаті аналізу наукових праць виявлено відсутність досліджень принципів формування архітектури МКЦ у вітчизняній науково-практичній літературі. Запропоновано визначення поняття "Міжуніверситетський культурний центр" (МКЦ) та нового терміну "навчальний простір з гнучким плануванням", що означає приміщення та зони для навчання поза формальними навчальними приміщеннями. Автор провів аналіз історичного формування архітектури об'єктів культури в університетах та показав, що історичними прототипами МКЦ є палац (дім) культури і мистецтв, клубні заклади та студентські центри. Однак, враховуючи проблеми ефективності та інтенсивності використання таких будівель у сучасних умовах, автор висунув необхідність розробки принципів та засобів формування архітектури нового типу МКЦ. Використовуючи синтез комплексного та системного підходів, автор сформулював методологічний фундамент та розробив організаційну структуру дослідження. Аналіз нормативних документів виявив відсутність терміна "Міжуніверситетський культурний центр" у них, що обумовлює потребу у доповненні. Визначено основні функції МКЦ (культурна, освітня, рекреаційна, побутова) та розроблено класифікацію за типами: культурно-дозвіллевий, спортивно-видовищний, релігійно-просвітницький, науково-дослідний. Сформовано принципи та засоби формування архітектурної типології МКЦ, такі як індивідуалізація та узагальнення, естетизація, багатофункційність та адаптивність. Автор визначив чинники, які впливають на формування принципів архітектури МКЦ, такі як соціально-економічний, містобудівний, архітектурно-просторовий та функціональний. Запропоновано стратегії розташування МКЦ у структурі університетських містечок України: централізована, сфокусована та розподілена. Проведено аналіз чотирьох основних міст України (Київ, Львів, Харків та Дніпро) як потенційних місць для розташування МКЦ.

Таким чином, дослідження включає комплексний підхід до вивчення проблем архітектури об'єктів культури при університетах, пропонуючи конкретні рекомендації та новаторські підходи до створення МКЦ.

В статті Шереметьєва В. «АКТУАЛЬНІСТЬ І ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ» [10]

У першу чергу, науково-просвітницький центр (НПЦ) спрямований на впровадження передових технологій у різні галузі, включаючи соціальні та гуманітарні сфери для різновікових верств населення. Метою є набуття практичного досвіду та освоєння стилю наукової діяльності. Сприятливий соціальний попит на такі центри дозволяє їх активне впровадження в різних районах міста, а також відновлення застарілих дослідницьких та виробничих приміщень. Основними тенденціями розвитку НПЦ визначаються такі аспекти: відповідність новітній концепції навчального процесу, гнучке планування простору, формування сучасних функціональних груп приміщень та забезпечення можливості функціональної та конструктивної зміни архітектурної форми. Створення науково-просвітницьких центрів сприятиме вирішенню завдань реновації застарілої забудови, прискорить розвиток додаткової освіти та підвищить якість життя. НПЦ виступає каталізатором наукового суспільства та базується на дослідно-орієнтованому навчанні, а також враховує сучасні проблеми архітектури та містобудування.

1.3. Аналіз світового та вітчизняного досвіду проєктування та будівництва культурно-просвітницьких центрів.

У цьому розділі ми розглянемо конкретні заходи, які здійснюються в різних країнах світу для створення культурно-просвітницьких центрів.

Реконструкція Культурного центру ННК. Проєкт відновлення "Культурного центру ННК" трансформує стару будівлю з епохи соціалістичного модернізму у сучасний культурний центр із новою естетикою та різноманітністю громадських просторів. Цей проєкт враховує архітектурний контекст, спрямований на потреби людей і виявляє повагу до історії будівлі.

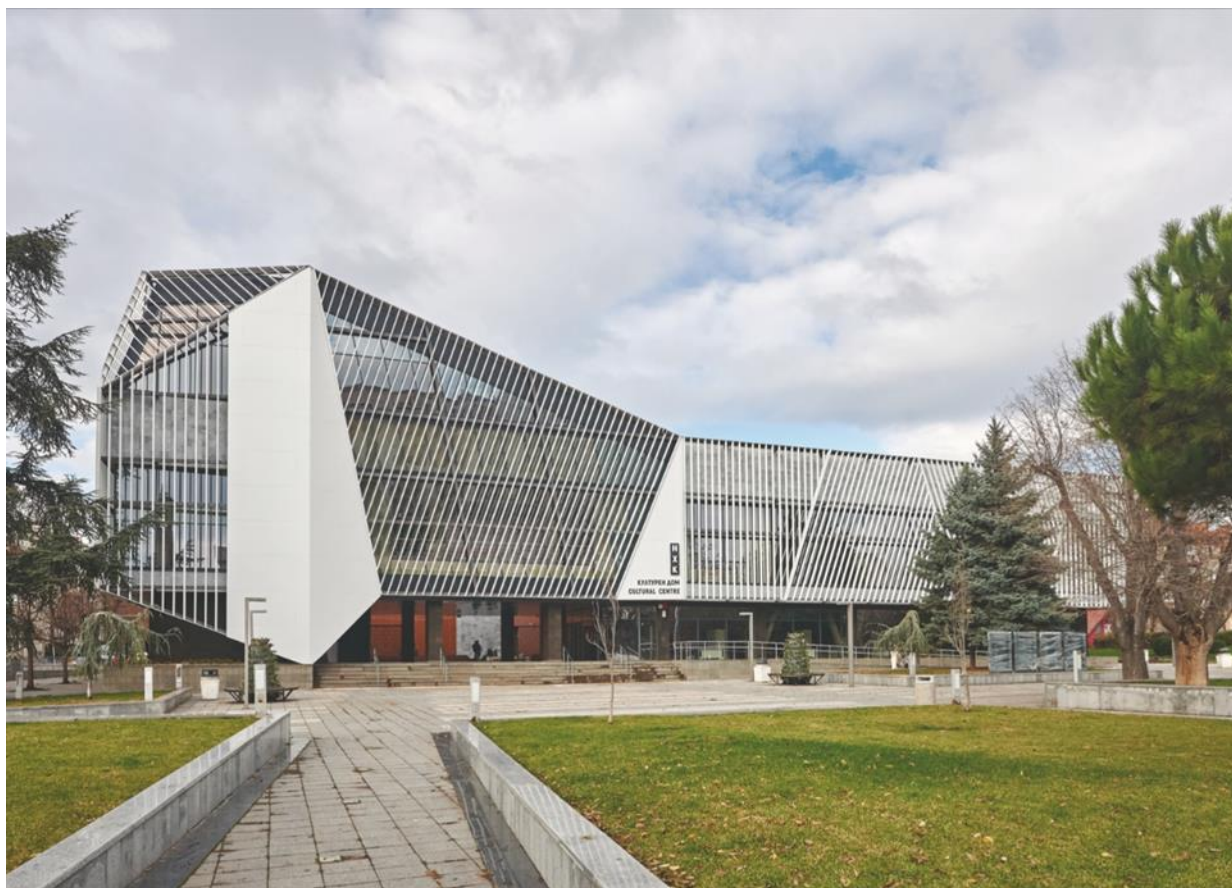

Рис 1.2.1. *Вигляд на Будинок Культури НК, Бургас, Болгарія [8].*

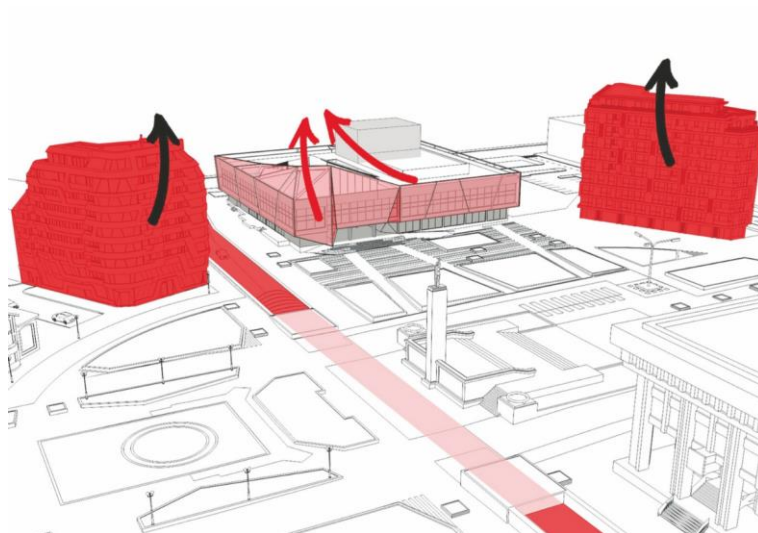

Рис 1.2.2. *Концептуальна модель [8]*

Переваги проекту реконструкції "Культурного центру НК" виявляються на різних рівнях. Розташований на центральній площі міста Бургас, Болгарія, цей

культурний центр став однією з найбільш активних громадських споруд в районі. Завдяки головному залу та численним меншим залам для культурної освіти різних вікових груп, центр забезпечує різноманітні можливості для навчання та взаємодії.

Однією з ключових переваг проекту є перетворення зовнішнього вигляду будівлі шляхом видалення скляних фасадів та об'єднання внутрішнього двору та площі, що створює запрошуючий атмосферний простір для спілкування та взаємодії.

Реконструкція також включала розширення програми центру, додавання нового кінообладнання, сцени у внутрішньому дворі, камерної зали та двох нових залів із терасами на даху. Змінено організацію просторів для створення живого та оптимізованого середовища.

Окремо важливою є збереження гармонії з навколишнім середовищем, зокрема, зеленими насадженнями та невисокою забудовою. Проект відповідає на зміни в архітектурному контексті, враховуючи нові будівельні об'єкти, і забезпечує баланс через зміни силуету та використання нової жалюзійної оболонки.

Очевидно, що в процесі реконструкції були збережені та використані різноманітні архітектурні елементи та матеріали з оригінальної будівлі, що включають мозаїку, стелі Рабіца та дерев'яну обшивку. Застосування сучасних технологій та енергоефективних заходів дозволяє забезпечити комфорт та економію енергії в оновленому просторі.

Культурний центр у Воднянах. Парк та культурний центр у Воднянах, Чехія, атмосферою нагадують про комуністичні сімдесяті роки, виявляючи нелогічні та заплутані форми будинку культури та перетворений парк навколо. Сам будинок знаходиться в самоті, розташований посеред парку, недалеко від центрального залізничного та автовокзалу, розташований між центром міста та житловим масивом на півдні.

Рис 1.2.3. *Вигляд на культурний центр* [9]

Хоча цей парк потенційно міг би бути ідеальним місцем для зустрічей, його нелогічна концепція заважає цьому. Проблема не лише у будівлі, але і в самому парку, який залишається загадковим.

Рис 1.2.4. *Вигляд зверху* [9]

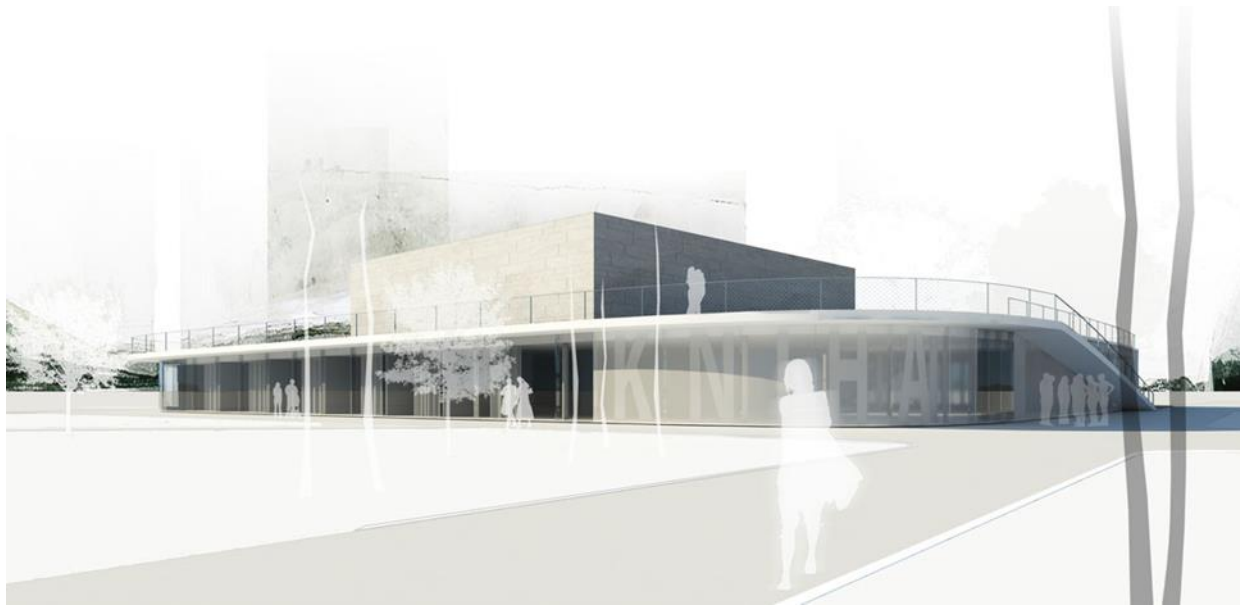

Рис 1.2.5. Вигляд на вхідну групу [9]

Рис 1.2.6. Генеральний план [9]

Як ми бачимо у дизайні команда акцентує увагу на ландшафтному плануванні та вирішенні поверхонь та доріжок. Новий будинок прагнуть зробити культурним павільйоном, що в симбіозі з парком, аналогічно до оригінального об'єкта, що єдиний в своєму роді. Тепер він стає частиною парку, де люди відвідують його тераси та відкриті простори. Вони пропонують просте міське рішення,

де багатофункціональна коробка залишається в центрі, оточена простором для кафе, бібліотеки, клубів тощо. Органічна форма добре вписується в природне середовище парку, стаючи його домінантою та партнером. Все це утворює компактний та ретельно спроектований простір.

Система пандусів дозволяє використовувати дах, що має дерев'яне покриття, яке гармонійно поєднується з концепцією парку та створює приємне місце для відпочинку. Виходячи з опису улітку тут може діяти кінотеатр під відкритим небом, а внутрішній двір надаватиме ідеальне місце для відпочинку.

Культурний центр MOM, м. Будапешт

Рис 1.2.7. Загальний вид [10]

Рис 1.2.8. Генеральний план [10]

Виходячи з опису ми бачимо що програмне завдання полягало в інтеграції, реконструкції та розвитку двох функціональних одиниць Культурного центру MOM та зони спорту з зоною відпочинку.

Перш за все його загальний вигляд не представляє естетичної цінності, скоріше воно документує епоху свого народження. Будівлю спроектував у 1950 році Карой Давід, який виступав за модерністський напрямок тогочасного соцреалізму.

Окрім збереження архітектурних цінностей, реконструкція здійснила чудові функціональні перетворення. Центр був побудований у 1951 році у стилі баугауз. Спочатку будівля слугувала культурним центром, концертним майданчиком для працівників Угорської оптичної корпорації та місцевої громади. Протягом тривалого періоду цей об'єкт був єдиним місцем на будайській стороні міста, яке відповідало технічним вимогам епохи і в якому відбувалися повноцінні театральні вистави. На початку 2000 року місцева міська районна влада зробила значні інвестиції у розвиток і модернізацію будівлі та прилеглої території. У своєму нинішньому сучасному вигляді центр надає широкий спектр послуг і обслуговує багато аудиторій.

Рис 1.2.9. *Вигляд з внутрішньої території [11]*

Складові колишнього сільського комітету поділяються на три групи дворів різної висоти. Головний двір вважається центральним, а сусідній занурений двір розташований нижче за рівнем головного двору. Тераса високої платформи має вищий рівень приблизно на один метр порівняно з терасою головного двору. У результаті реконструкції будинки отримують кілька об'єктів, таких як Мистецький центр Danapro, що експонує місцеві пейзажі, постачальницько-маркетинговий кооператив Bishan, де продаються місцеві товари та мистецькі вироби, а також ресторан для сімейних заходів для зовнішніх гостей і т. д., які будуть привабливими для відвідувачів із зовнішніх регіонів. Одночасно, спеціально для місцевих мешканців буде створено простір для розвитку громадськості, включаючи кімнату для занять і репетицій, сцену для місцевої мистецької трупи "Huaì Bang opera" та її прихильників, а також сільську культуру Fangsuo - простір для читання, навчання та спілкування для всіх мешканців.

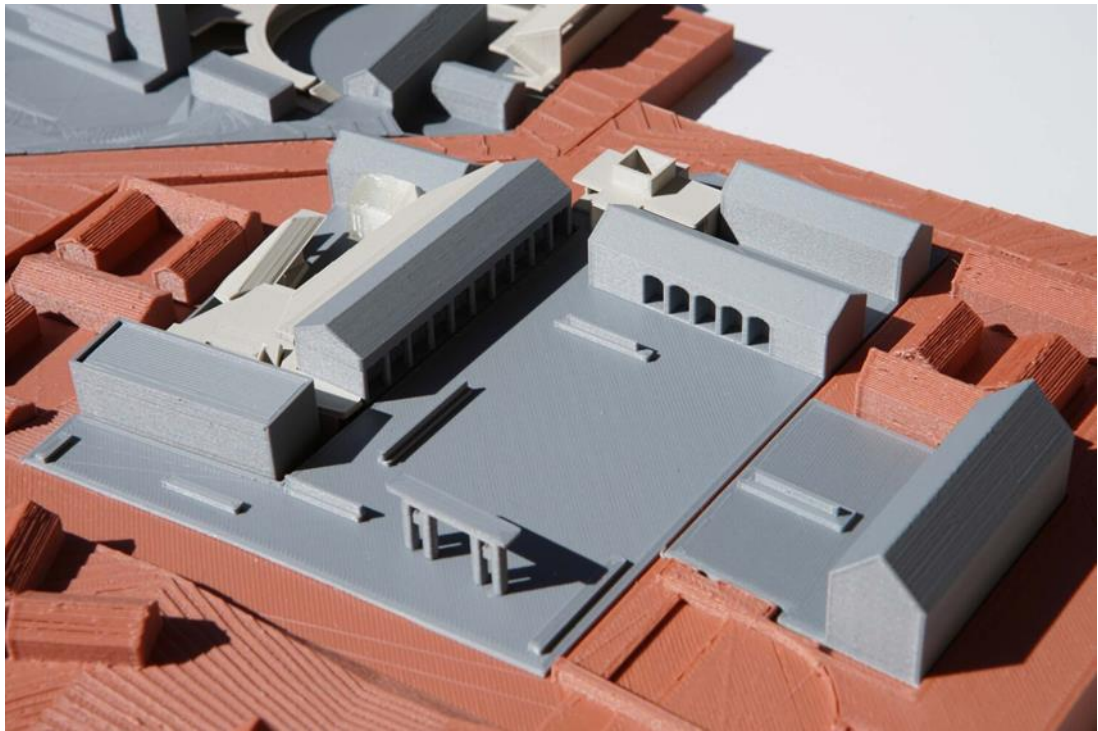

Рис 1.2.10. *Макет* [11]

Рис 1.2.11. *Вигляд до ремонту* [11]

Сільський комітет стояв занедбаний протягом багатьох років перед початком ремонту. Задачею було максимально зберегти, відновити та утримувати оригінальний фасад, а також зберегти незмінною структуру будівельних груп. Це створило не лише проблеми в плануванні нових функцій, але також призвело до збільшення вартості будівництва. Часто виникала думка: "Це коштує більше і забирає більше часу, ніж реконструкція з нового". Архітектори сподіваються, що досягнення консенсусу та дизайнерські рішення, досягнуті всіма сторонами, переконливо демонструють, що існує не один лише стиль міської архітектури. Будівлі різних періодів і регіонів також можуть бути красивими. Ефективне збереження старих будівель має велике значення для сталості культурної спадщини сільських населених пунктів, відмінне від простого та радикального знесення та нового будівництва.

Культурний центр Le Sémaphore Ле Пер'є, Франція

Рис 1.2.12. Загальний вигляд [12]

У центрі села, земельний майданчик проекту гармонійно вписується у горизонтальну панораму, де виділяються лише дзвіниця та бетонний млин, які асоціюються з двома маяками — одним тимчасовим, а іншим — духовним. Саме тут місцева влада вирішила організувати туристично-інформаційний центр з метою популяризації історії, знань та традицій села.

Рис 1.2.13. *Інтер'єр* [12]

Реновація: Збереження місцевої ідентичності. Туристично-інформаційний офіс повинен просувати і розповідати історію регіону в найблагороднішому сенсі, втілюючи його історію, знання і традиції, щоб проектувати в майбутнє і надихати на мрії. У цьому контексті вибір реновації видається очевидним. Проста і поетична архітектура традиційного довгого будинку в центрі міста відображає сильну місцеву ідентичність, збудованого на болотах.

Дві існуючі довгі хати збережені і виставлені на загальний огляд, відремонтовані стіни, рами, каркас і покрівля. Кам'яні стіни заново поштукатурені вапном. Всередині світлова архітектура, запропонована новим обрамленням.

Рис 1.2.14. Старий завод під новий будинок культури [13]

Компанія-забудовник Shanghai Construction Group наділила архітекторам з And Studio завданням створити культурний центр на території колишнього цегельного заводу, що належав династії Мін у 17-му столітті в Шанхаї, Китай. Оригінальний план забудовника передбачав знесення старої фабрики, але архітектори вбачали в цьому об'єкті значний потенціал для його реконструкції та перепрофілювання.

Проект включає дванадцять будівель, кожна з яких служить різноманітним цілям і розташована у великому парку. Ця концепція визначає область для спільної роботи, конференц-зал, який може змінюватися згідно з потребами, а також численні художні галереї, багатофункціональні приміщення та навіть студію для радіоведення, що стає місцем зустрічей для місцевих жителів околиць та сусідніх містечок.

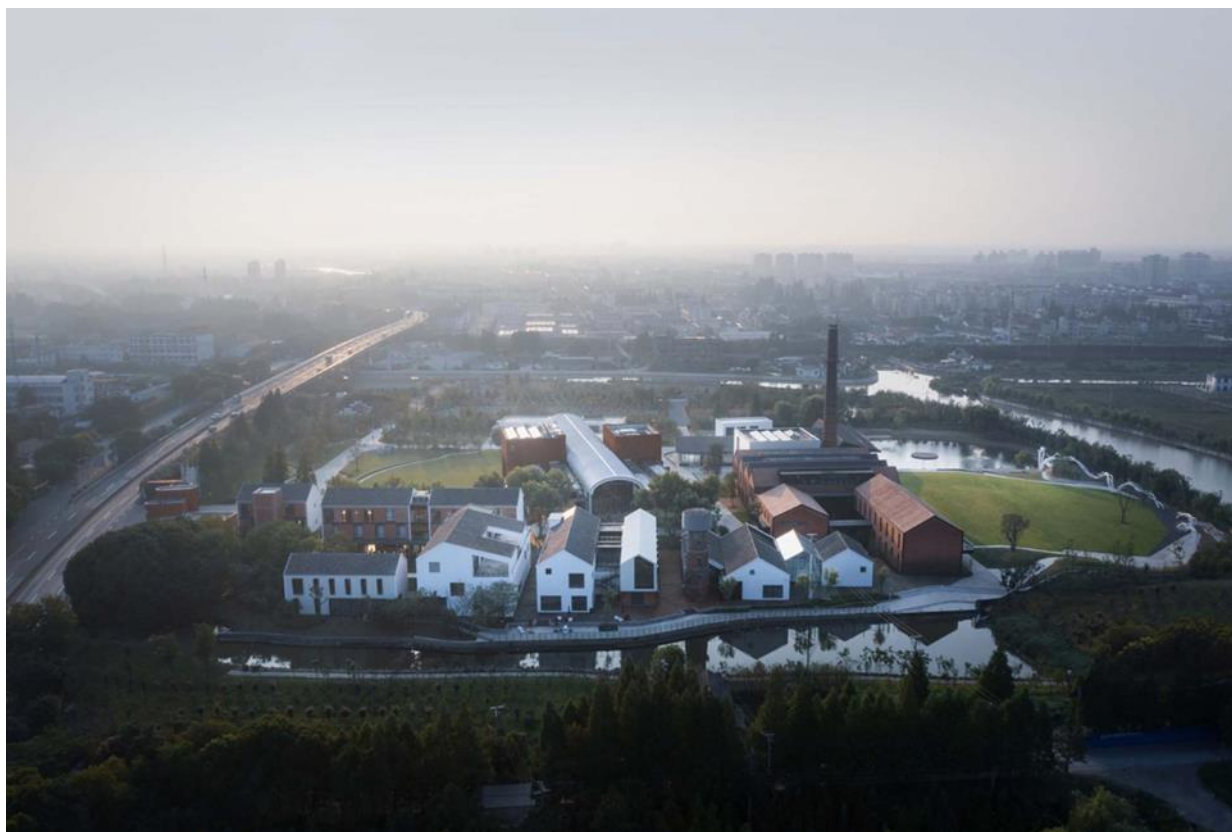

Рис 1.2.15. Загальний вид [13]

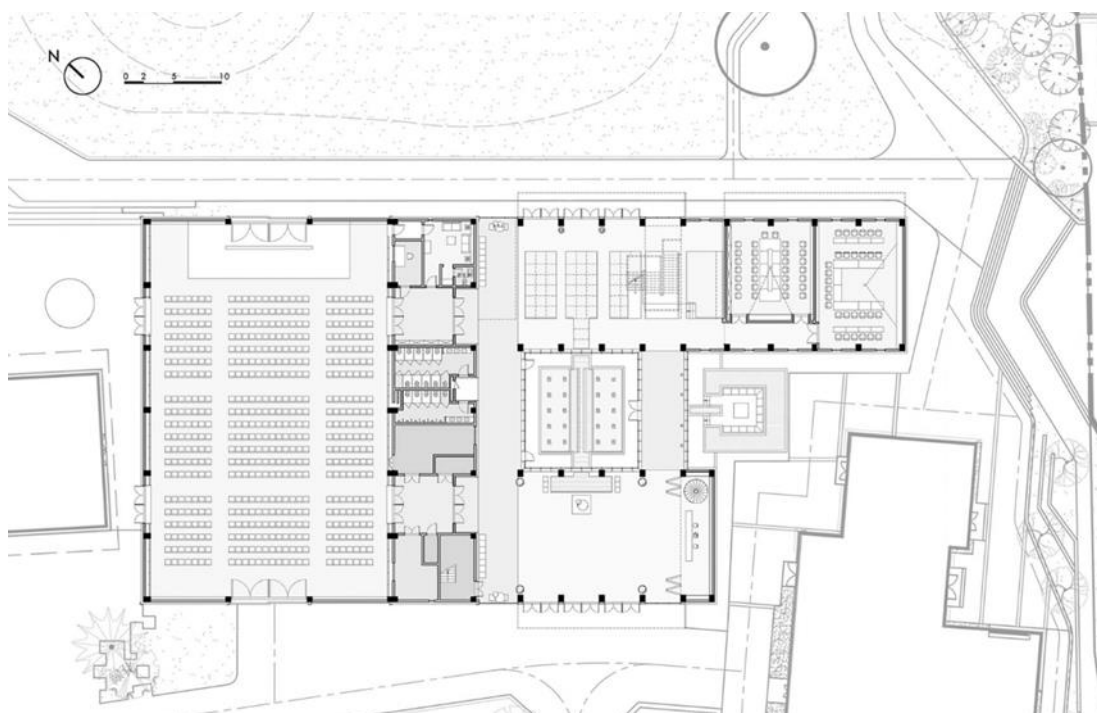

Рис 1.2.16. План першого поверху [13]

Рис 1.2.17. План другого поверху [13]

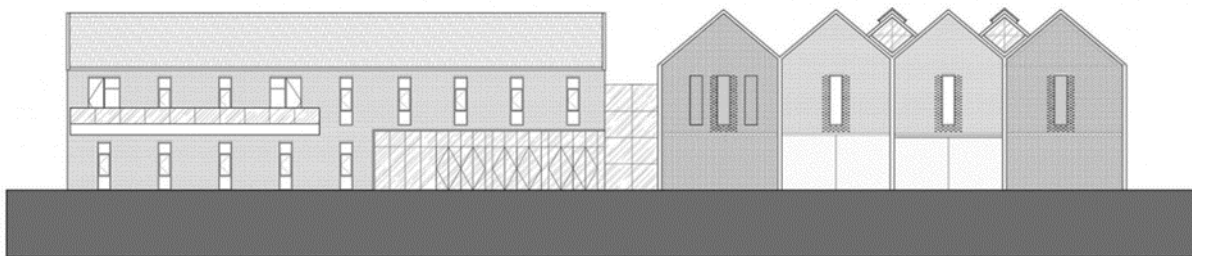

Рис 1.2.18. Фасади [13]

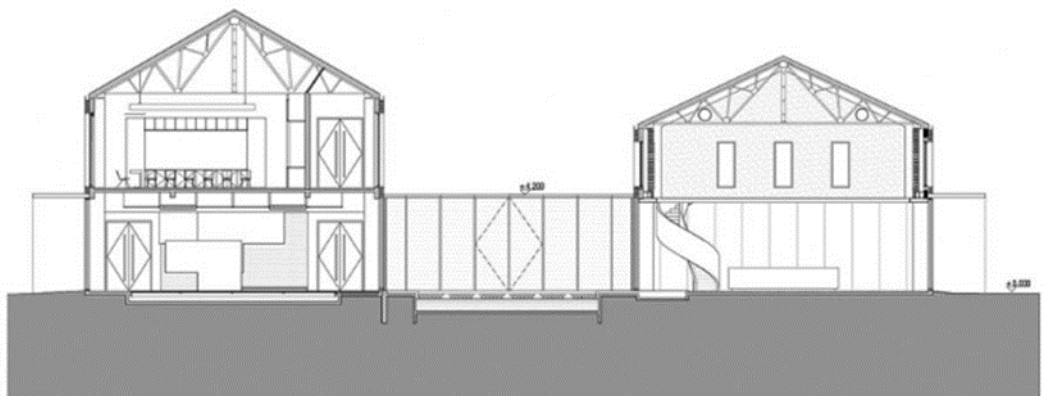

Рис 1.2.19. Розріз 1-1 [13]

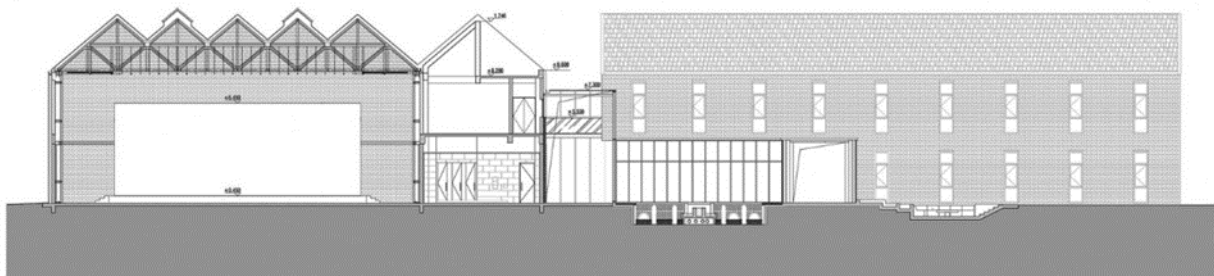

Рис 1.2.20. Розріз 2-2 [13]

Культурний центр Рікніс 2020 у Сеулі

Рис 1.2.21. Вигляд до та після [14]

Архітектори розробили дизайн ресторану, який ззовні візуально розширює доступ до внутрішніх сходів, які ведуть на другий поверх, і, нарешті, створили новий вхід до зовнішніх сходів, що прокладають шлях на верхні рівні. Indiesalon

прагне підкреслити червоний колір цегли, що є характерною рисою будівлі, використовуючи його як ідентифікаційний елемент, який залишить враження на глядачів. Це досягається за допомогою використання різних матеріалів і стильного однотонного декору, які взаємодіють із червоною палітрою будівлі. Дизайнери взяли вражаючий червоний акцент оригінального будівництва та поєднали його із сучасним червоним відтінком, наголошуючи на класичному відчутті цегли та гармонії з новими матеріалами.

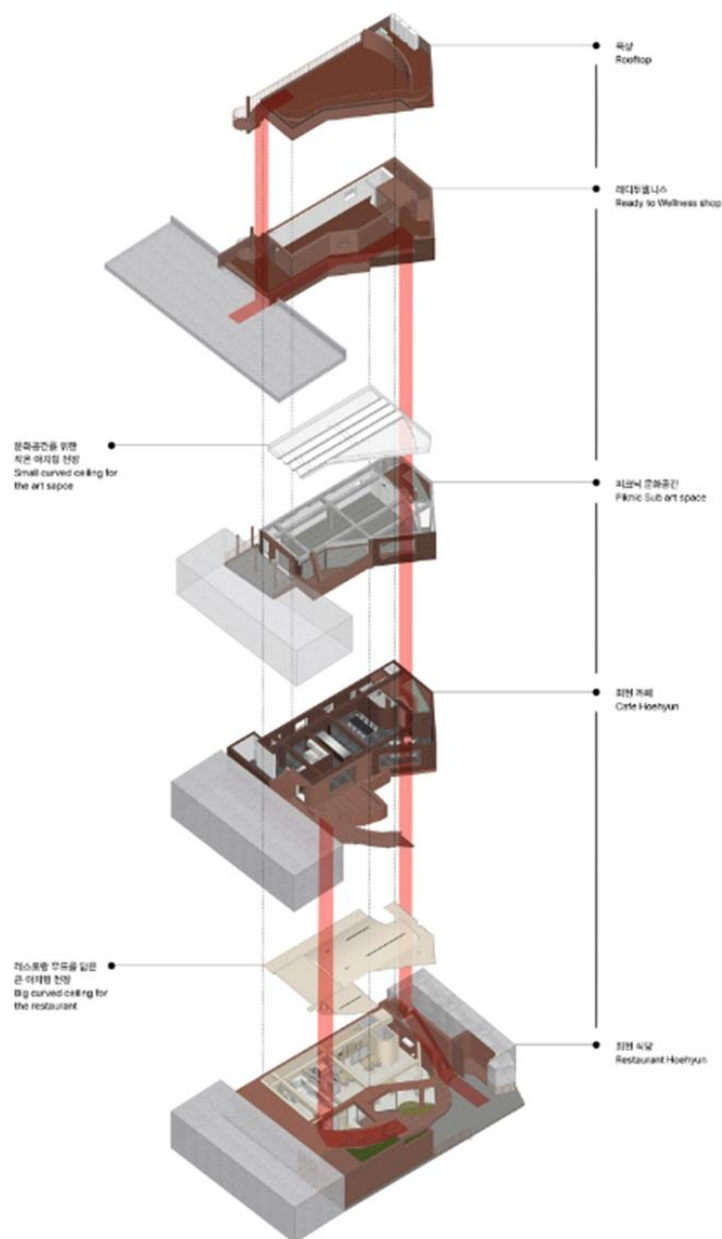

Рис 1.2.22. *Вибух* - схема[14]

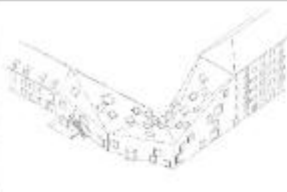

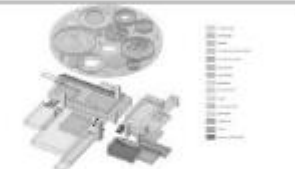

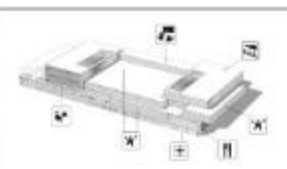
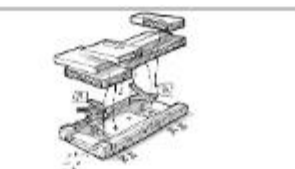

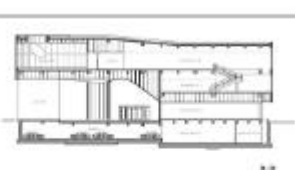

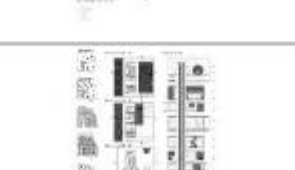
Дитячий науковий центр, Данія.			
Палац школярів, Казахстан.			
Центр селекції, Австралія.			
Експериментаріум, Данія.			
Дитячий науковий центр, Корея.			
Гідрополіс, Польща.			
Центр науки, Сербія.			

Рис 1.2.23. Світовий досвід проектування закладів просвітницького спрямування

Висновки до розділу 1

1. Аналіз теоретичного досвіду дозволив охопити широкий спектр процесів, які виникають та взаємодіють із реконструкцією культурних центрів. Висвітлено

основні проблеми та нюанси, пов'язані з відновленням закладів культури.

2. Досліджено загальну структуру територіального розвитку на основі досвіду різних країн та різних напрямків, які впливають на них. Загалом виділяються ефективні стратегії проведення процесів реконструкції, що проявляються у активній взаємодії між державними органами, які регулюють містобудівну діяльність, та представниками бізнесу. Також розглянуто конкретний аспект містобудівної діяльності щодо реконструкції просвітницьких просторів.

3. Проаналізовано наукові дослідження де виявлено особливості планувальної та композиційно – просторової організації, а також містобудівного розміщення, підняті питання щодо пріоритетних напрямів, а саме забезпечення рівності можливостей доступу до культурної діяльності. Також виявленні впровадження передових технологій включаючи соціальні та гуманітарні сфери для різновікових верств населення.

4. Аналіз вітчизняної та закордонної практики свідчить про реальність таких змін. Так, виходячи з аналізу проектного досвіду, зокрема на прикладі культурного центр Рікніс 2020 у Сеулі, чи колишнього заводу, реконструкція колишніх промислових об'єктів має проходити в ключі багатоцільового призначення та надання таким територіям багатого функціоналу, виходячи з сучасної зайнятості населення та його потреб. І зокрема створювати нові культурно-просвітницькі центри як для задоволення потреб людей, так і містобудівної діяльності в цілому.

5. Отже, аналіз сучасних викликів у галузі культури, особливостей та методів підвищення ефективності культурних установ, різноманітних аспектів і критеріїв ефективності вказують на необхідність розробки якісно нових сучасних культурно-розважальних закладів. Дозвілля стає визначальним фактором формування суспільства та культури. У сучасний період часу в Україні вельми актуальним є висвітлення та розвиток теми молоді та шляхів прогресу.

РОЗДІЛ II. АРХІТЕКТУРНІ ПРИЙОМИ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ РІШЕНЬ ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ.

2.1 Методика дослідження прийомів формування архітектури культурно–просвітницьких центрів.

В першому розділі ми зробили аналіз теоретичного досвіду, дослідили структуру розвитку культурно-просвітницьких центрів різних країн, проаналізували наукові дослідження в яких виявлено основні засади проектування даного типу споруд. З тексту можна зробити наступний висновок: в світі проектування та будівництво культурно-просвітницьких центрів набуває розвитку, в Україні так само з'явилася тенденція до розповсюдження даного типу споруд. Проте як показує досвід, розвиток відбувається достатньо повільними темпами.

Проведено аналіз попередніх досліджень щодо формування архітектури культурно-просвітницьких центрів. Робота Е. Антипової розглядає сучасні проблеми в галузі культури, зокрема організацію просторів та основні тенденції розвитку центрів. Аналіз зарубіжного досвіду виявив характерні особливості планувальної та композиційно-просторової організації культурно-просвітницьких центрів. Показано приклад лінійної композиції культурного центру в Монреалі. Стаття П. Леній акцентує увагу на причинах та процесах реконструкції культурних центрів, порівнюючи старе та нове, і надає поради щодо збереження їх функцій. Загалом, текст вказує на важливість урахування архітектурних, соціально-культурних та планувальних аспектів у розвитку та реконструкції цих об'єктів особливості планувальної та композиційно – просторової організації.

Проаналізувавши досвід та тенденції можемо скласти класифікацію та виявити основні фактори що впливають на формування культурно – просвітницьких центрів. З аналізу конкретних заходів у різних країнах для створення культурно-просвітницьких центрів випливає, що реконструкція і трансформація існуючих споруд може призводити до створення сучасних, функціональних та естетично привабливих просторів. Наприклад, проект реконструкції "Культурного

центру NHK" у Бургасі, Болгарія, враховує архітектурний контекст, забезпечуючи нову естетику та різноманітність громадських просторів. Перетворення зовнішнього вигляду, розширення програми центру та збереження гармонії з навколишнім середовищем є ключовими аспектами цього проекту. Також, приклад Культурного центру у Воднянах, Чехія, показує, що ландшафтне планування та ретельне вирішення поверхонь та доріжок можуть покращити комунікацію та взаємодію в міському середовищі. Розташування будівлі в самоті посеред парку, її перетворення на культурний павільйон, що взаємодіє з природним оточенням, створює компактний та гармонійний простір для відпочинку та культурних заходів. Огляд цих проектів демонструє важливість врахування контексту, функціональності та взаємодії з навколишнім середовищем при створенні культурно-просвітницьких центрів. Також, реконструкція може включати збереження та використання елементів з оригінальної будівлі, використання сучасних технологій та енергоефективних заходів для забезпечення комфорту та ефективності у використанні простору.

Виявили на досвіді закордонної практики зміни а саме надання функціоналу територіям виходячи з сучасної зайнятості населення та його потреб.

Проведено докладний аналіз попередніх досліджень з питань формування архітектури культурно-просвітницьких центрів, який враховує різноманітні аспекти, такі як організація просторів, тенденції розвитку центрів, архітектурний контекст. Важливість врахування архітектурних, соціально-культурних та планувальних аспектів у розвитку та реконструкції культурно-просвітницьких центрів підкреслено в тексті. Зміни у функціоналі територій закордонної практики вказують на адаптацію до сучасних потреб населення та змін у зайнятості. Загалом, текст вказує на значущість аналізу та адаптації архітектурних рішень до сучасних вимог у розвитку культурно-просвітницьких центрів.

Класифікація закладів культури

ПРОМИСЛОВІ ЖИТЛОВІ ГРОМАДСЬКІ РЕКРЕАЦІЙНІ	ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ	БІБЛІОТЕКИ МУЗЕЇ АРХІВИ ГАЛЕРЕЇ ЗАПОВІДНИКИ ЦИРКИ ТЕАТРИ ФІЛАРМОНІЇ	АНСАМБЛІ КУЛЬТУРНО – ІНФОРМАЦІЙНІ ЦЕНТРИ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ КІНОСТУДІЇ ВИСТАВКИ
ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ	РОЗМІР ЗАКЛАДУ	ДЕРЖАВНІ МАЛІ <1000 М2 СЕРЕДНІ <1000 – 5000 М2 КРУПНІ >5000 М2	МІСЦЕВІ МАЛІ <2000 М2 КРУПНІ >2000 М2

Рис. 2.1.1 Класифікація закладів культури

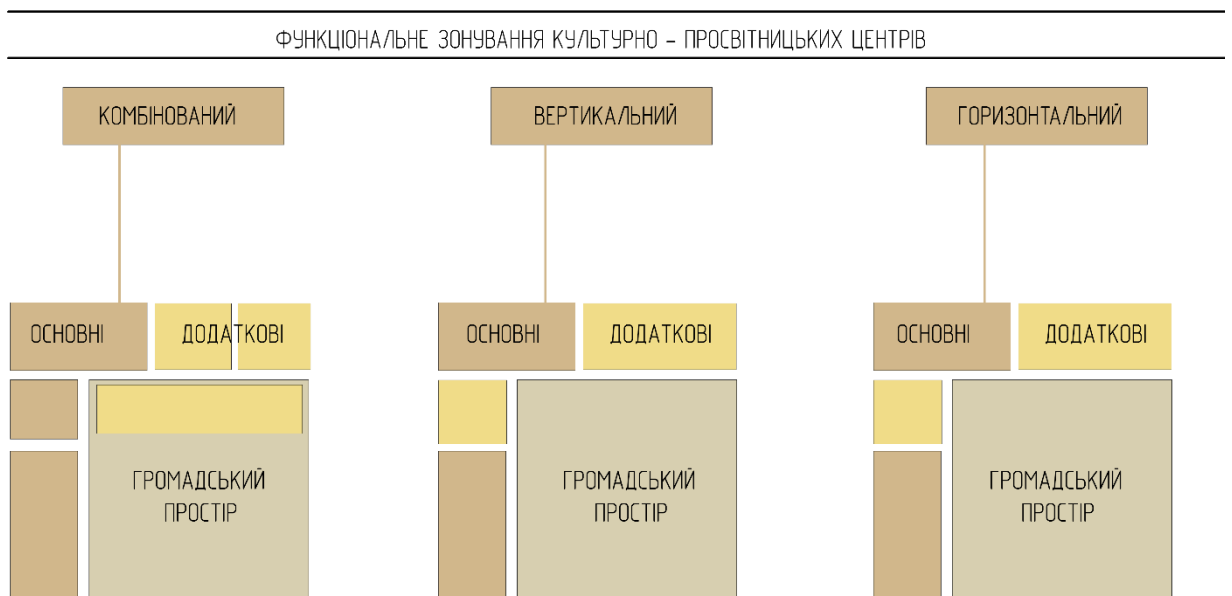

Рис. 2.1.2 Функціональне зонування культурно – просвітницьких центрів

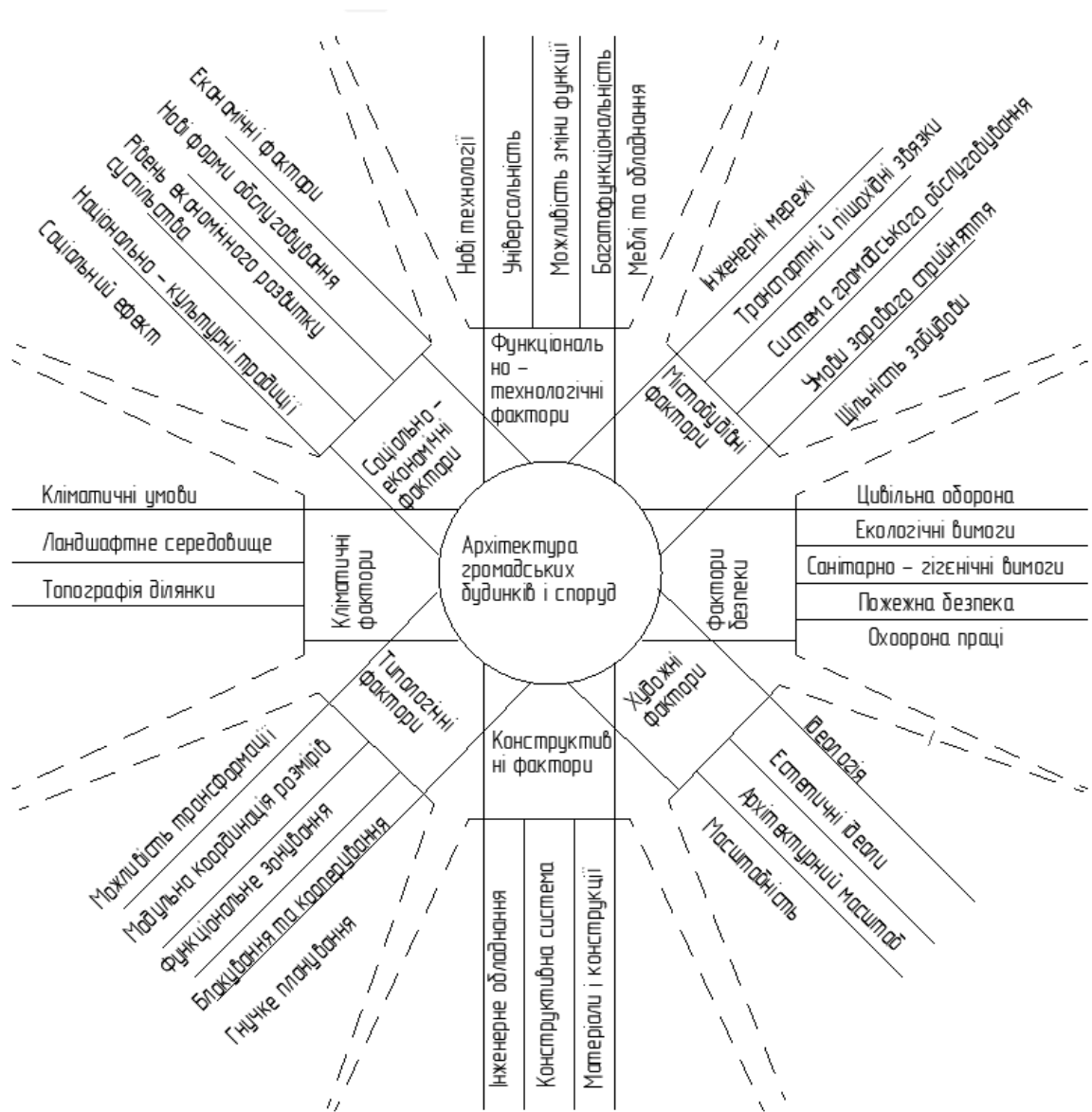

Рис. 2.1.3 Фактори формування культурно – просвітницьких центрів

2.2 Вплив технологічного процесу на формотворення культурно-просвітницьких центрів.

Технологічний процес суттєво впливає на створення та організацію культурно-просвітницьких центрів. Застосування передових технологій у сфері архітектурного та концептуального планування може трансформувати не лише зовнішній вигляд таких центрів, але й їх функціональність та взаємодію з відвідувачами. Технології виступають важливим інструментом для розробки новаторських підходів у створенні просторів для культурної та освітньої діяльності. Зок-

рема, цифрові технології можуть впливати на взаємодію та інтерактивність внутрішніх просторів культурно-просвітницьких центрів. Сучасні мультимедійні засоби, віртуальна реальність та інші інновації можуть бути інтегровані в експозиції та виставкові простори, що надає відвідувачам нові можливості для освіти та розваг. В додаток до цього, технології впливають на архітектурний дизайн та енергоефективність центрів. Використання енергоефективних технологій, "розумних" систем управління будівлями та інших інженерних рішень може сприяти створенню екологічно чистих та ефективних об'єктів. Також, технології впливають на комунікаційні аспекти культурно-просвітницьких центрів за допомогою соціальних мереж, мобільних додатків та інших інтернет-платформ для взаємодії з громадськістю, анонсування подій та залучення аудиторії.

Отже, технологічний прогрес має вплив на всі аспекти формування культурно-просвітницьких центрів, що відкриває перед ними нові можливості та підвищує якість обслуговування відвідувачів.

На основі типу композиційних рішень можна створити різні типи планувань це може бути одним із прийомів формування різноманітної архітектури культурно-громадських центрів. Зменшення кількості елементів через повторення або зміну форми може призвести до втрати можливості оцінки характеру та якості цих елементів, оскільки вони можуть перетворитися на елементи фактури, що складніше розпізнати, і стати менш видимими. Зменшення кількості елементів фактури до рівня, коли вони стають менш видимими, може змінити їх сприйняття, зробивши їх менш виразними, і породжує враження систематичного, а не індивідуального характеру. Членування форми є ключовим аспектом архітектурного процесу, відображаючи функціональну організацію, конструктивну структуру та гармонію архітектурного твору.

Основними аспектами формування будівлі є її функціональність, структура та естетика. При створенні простору необхідно враховувати соціальні потреби, які включають у себе завдання та призначення споруди. Організація простору відіграє важливу роль у створенні художнього образу культурно-просвітницького центру.

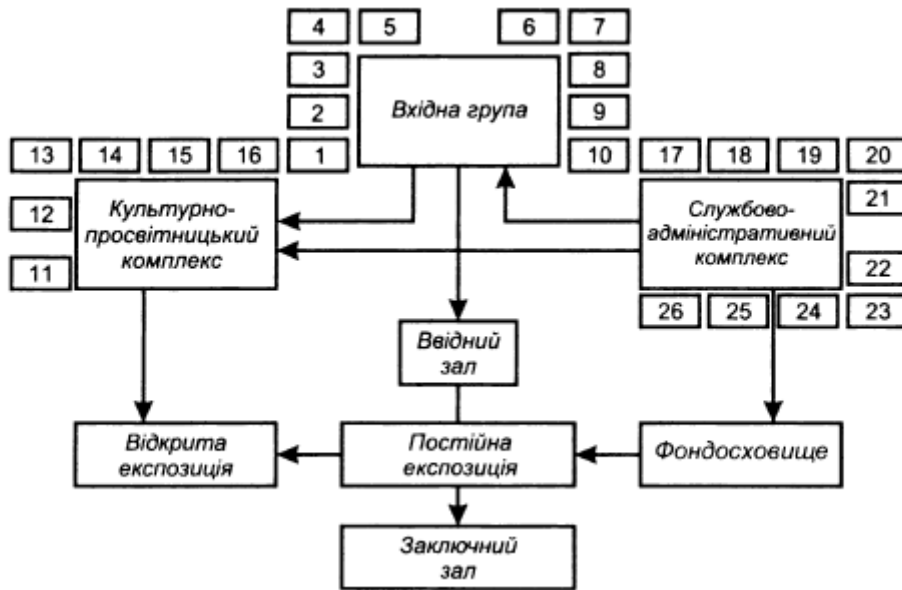

Рис 2.2.1. Функціонально – планувальна структура музею:

1 - вестибюль і гардероб; 2 - інформаційно - довідковий відділ; 3 - приміщення екскурсорова; 4 - медпункт; 5 - курильня; 6 - туалеті; 7 - іюбки; 8 - приміщення відпочинку; 9 - буфет; 10 - дитяча ігрова; 11 - лекційний зал; 12 - зона масових заходів; 13 - зона періодичних виставок; 14 - аудиторія; 15 - бібліотека; 16 - фойє; 17 - дирекція; 18 - конференц-зал; 19 - кабінети науковців; 20 - вестибюль службовий; 21 -- побутові приміщення; 22 - їдальня персоналу з підсобними приміщеннями; 23 - фото- та інші лабораторії і майстерні; 24 - приймання, оброблення, консервація, підготовка експонатів; 25 - технічні приміщення; 26 - сейф

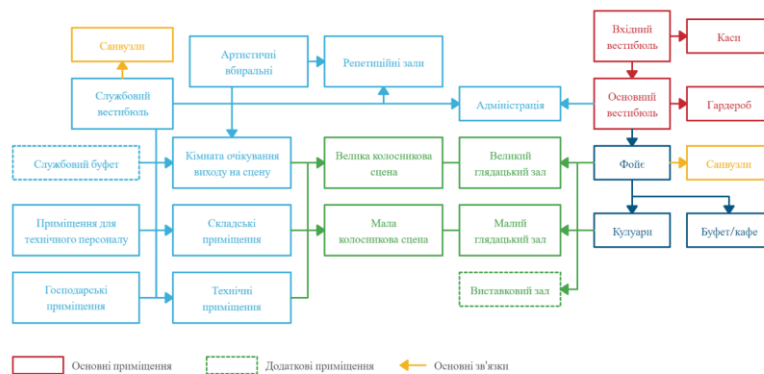

Рис 2.2.2. Функціонально – планувальна структура концертної будівлі

2.3 Прийоми формування архітектури культурно-просвітницьких центрів.

Характер руху відвідувачів всередині поліфункціональних комплексів значною мірою визначається кількістю та розташуванням об'єктів-магнітів, що мають найбільш значущі та привабливі для споживачів функції:

- двомагнітну – внутрішній рух відвідувачів здебільшого здійснюється між двома основними об'єктами-магнітами; особливе значення має створення при них добре організованих розвинених рекреаційних зон (критих площ) та відповідних вхідних груп;

- багатемагнітну – подібна до першої схеми, але з більшою кількістю об'єктів-магнітів та, відповідно, рекреаційних зон при них. Розмір загальної площі, що припадає на одного відвідувача поліфункціонального музейного комплексу (при одночасному перебуванні) становить: для великих — 9,4 м²/особа, великих — 25,6 м²/особа, найбільших — 36,7 м²/особа.

У структурі культурно-видовищного павільйону проектується ті ж основні групи приміщень, що й у музеях: приміщення для обслуговування відвідувачів; експозиційна зона; адміністративні та службові приміщення. Сховища у таких об'єктах не мають такого значення, як фонди у музеях, і тому мають порівняно невелику місткість. Культурно-видовищні будівлі поділяються на централізовані та децентралізовані композиції. Централізовані відрізняються компактністю плану і функціонально вільним універсальним простором, що сприяє сприйняттю експозиції в цілому. Вони можуть бути: з єдиним внутрішнім простором на одному рівні; з виділенням багатосвітлового центрального ядра, оточеного галереями; з вільним розташуванням блоків з однаковою або різною кількістю поверхів. Для централізованих композицій характерні блокові рішення культурно-видовищних об'єктів, що зумовлюється необхідністю організації тематично відокремлених розділів. Залежно від міри відокремленості розрізняють

прийоми вільного та компактного розміщення блоків. Вільне, ізольоване або зв'язане переходами розміщення блоків забезпечує необхідне розмежування розділів експозиції. Відкриті простори і переходи включаються до композиції та маршруту руху. Компактні блокові композиції з однотипних прилеглих блоків створюють єдиний експозиційний простір, диференційований залежно від площі та висоти. В окремих блоках можуть розміщуватися кінолекційний зал, буфети та інші приміщення. Нерідко така структура формується навколо ядра.

Розвиток культурно-просвітницьких центрів стає однією з ключових складових сучасної архітектурної практики. Хоча такі центри частіше знаходяться у великих містах, таких як Київ, Харків, Дніпро та Одеса, вони стають необхідними й у інших адміністративних центрах та невеликих містах України. Це сприяє не лише збагаченню культурного життя, але й задоволенню потреб місцевого населення та відвідувачів. Основна мета культурно-просвітницьких центрів у невеликих містах полягає в створенні сприятливого середовища для спілкування та задоволення різноманітних потреб громадян у їхньому повсякденному житті. Це охоплює не лише розваги та культурні події, але й споживання товарів та послуг, а також задоволення духовних потреб. Такий розвиток має велике значення для стимулювання розвитку та самореалізації молоді у їхніх рідних містах.

У малих містах особливо важливою є роль культурно-просвітницького центру, який часто виконує навіть містоформуючу функцію. З огляду на економічний, містобудівний та соціально-культурний розвиток таких населених пунктів, необхідно виявляти та підтримувати їх економічний потенціал, який може включати наявність промислових об'єктів, цінну історичну спадщину, рекреаційні зони тощо. З метою посилення цього потенціалу важливо провести містобудівний та економічний аналіз, щоб визначити та розвинути супутні складові, які сприятимуть привабливості інвестицій та підвищать ефективність міста.

Такі супутні складові можуть бути втілені у культурно-просвітницькому центрі або комплексі. Для привертання потенційних інвесторів, туристів та інших зацікавлених осіб необхідно створити культурно-побутову базу: готель з

конференц-залами, рестораном, кафе, науково-дослідницьку зону, навчальну зону, експериментальну зону, зону відпочинку, зону демонстрації продукції та інше. Такий комплексний підхід сприятиме не лише розвитку культурно-просвітницьких центрів, а й загальному економічному піднесенню та підвищенню привабливості малого міста.

Культурно-просвітницький центр, розміщений на вулиці з однотипними житловими будинками однакової висоти, краще виглядатиме з симетричною композицією, що підкреслить його видимість. Це означає, що касовий вестибюль, фойє та глядацька зала розташовуватимуться на одній осі з центральним входом. Рішення щодо фасаду має враховувати спосіб сприйняття будівлі та мати достатню пластичність. Такі композиції, де основний акцент припадає на площину будівлі, називаються фронтальними або площинними.

Формування архітектури культурно-просвітницьких центрів може включати різноманітні аспекти для створення не лише привабливого, але й функціонального простору. Це охоплює створення естетичного зовнішнього вигляду, який привертає увагу своєю оригінальністю. Застосування цікавих форм, ліній, кольорів та текстур допомагає сформувати конкретний архітектурний стиль. Однак цей процес також включає визначення та організацію внутрішніх просторів з урахуванням різних функцій, від проведення культурних подій та виставок до реалізації освітніх програм та спільнотних заходів. Використання стильних та міцних матеріалів, які надають будівлі сталевий вигляд, гарантує не лише зовнішній ефект, але й довговічність та стійкість. З огляду на сучасні технології, екологічна свідомість також відіграє важливу роль. Використання екологічно чистих та ефективних технологій допомагає забезпечити енергоефективність та стійку експлуатацію. Створення інтерактивних просторів для активної участі та взаємодії відвідувачів за допомогою інтерактивних виставок, віртуальної реальності та передових технологій додає нові можливості. При розробці об'єкта важливим є також врахування потреб та амбіцій спільноти, зробивши його центром для культурного та соціального розвитку. Взаємодія з оточуючим середовищем та врахування місцевої архітектурної традиції сприяють створенню цілісного та

важливого об'єкта, який вписується в місцевий ландшафт та культурний контекст.

Рис 2.2.3. Зовнішні фактори

Висновки до розділу 2

Виходячи з наведених прикладів функціонально – планувальних структур ми можемо зробити висновок що:

1. Користування сучасними технологіями дуже важливе для того, щоб зробити культурні центри цікавішими та зручнішими для людей. Вони можуть змінювати не тільки зовнішній вигляд центрів, а й те, як вони працюють всередині та як взаємодіють з відвідувачами. Застосування цифрових технологій, таких як віртуальна реальність та інші новинки, дозволяє створювати нові можливості для освіти та розваг.

2. Технології також допомагають зробити центри більш екологічно чистими та ефективними в енергоспоживанні. А через соціальні мережі та мобільні додатки центри можуть легше спілкуватися з громадськістю, оголошувати події та приваблювати більше людей. Загалом, завдяки технологічному прогресу, культурні центри мають більше можливостей та можуть краще обслуговувати своїх відвідувачів. Розробка культурних центрів - це складний процес, де важливо не лише зробити їх гарними ззовні, але і створити простір, який буде корисним та

зручним для людей. Ми враховуємо зовнішній вигляд, який привертає увагу своєю унікальністю, використовуючи цікаві форми, кольори та текстури для створення особливого архітектурного стилю. Важливо також добре організувати внутрішні простори, щоб вони задовольняли потреби різних заходів, від культурних подій до освітніх програм.

3. Матеріали, які ми використовуємо, не лише надають будівлі красивий вигляд, але й роблять її міцною та довговічною. Застосування сучасних технологій є ключовим елементом. Вони не лише додають нові можливості для навчання та розваг, але й сприяють створенню екологічно чистих та ефективних будівель. Технології також полегшують взаємодію з відвідувачами через соціальні мережі та мобільні додатки.

4. Створюючи інтерактивні простори, ми залучаємо відвідувачів до активної участі та спілкування. Не менш важливим є врахування потреб та бажань громади, роблячи центр центром для її культурного та соціального розвитку. Ми також взаємодіємо з навколишнім середовищем та враховуємо місцеві традиції, щоб об'єкт вписувався в ландшафт та культурний контекст. Усе це робить культурні центри цікавими та важливими для спільноти.

РОЗДІЛ III.

АПРОБАЦІЯ ПРИЙОМІВ ФОРМОТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЦЕНТРІВ НА ПРИКЛАДІ ВІДБУДОВИ ДК «КОРАБЕЛЬНИЙ» В МІСТІ МИКОЛАЄВІ.

3.1 Вплив містобудівних умов та обмежень на архітектурно-просторове вирішення.

Вимоги до генерального плану культурного центру включатимуть планування та організацію території а також їхнє розташування та зонування.

Відповідно до вимог Державних будівельних норм (ДБН), розташування, розміри та структура земельних ділянок театрів визначаються згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12; ДБН В.2.2-9, а також з урахуванням ДСП 173, СанПіН 2605, ДГН 6.6.1-6.5.001 і інших відповідних нормативних документів цього розділу.

Розміри земельних ділянок для будівництва визначаються з урахуванням площі, необхідної для забезпечення відповідних функцій об'єкту. Прийнято розрахунок від 7 до 12 квадратних метрів на одного відвідувача. Вибір земельної ділянки для будівництва театру та визначення його розмірів здійснюється на основі передпроектних досліджень, відповідно до вимог ДБН А.2.2-3. На території театру, передбачено зони для реклами, майданчики перед входами та виходами, зелені насадження, майданчики для стоянок автомобілів, господарське подвір'я та інші елементи згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12. Крім того, на території можливе розміщення сезонних споруд, таких як майданчики для спортивних ігор, дитячі майданчики та відкриті майданчики музейної експозиції. Передбачено також упорядковані пішохідні зв'язки з прилеглими об'єктами міського обслуговування та зупинками громадського транспорту. Для забезпечення можливості доставки громіздких декорацій спеціальним автотранспортом передбачені відповідні під'їзди та проїзди, а також розвантажувальні майданчики згідно з вимогами ДБН.

На ділянці передбачено також спеціальні місця на автостоянці для осіб з

інвалідністю, а також спеціальні пристрої для використання інвалідами всієї території і будівель.

Згідно з ДБН В.2.2-9-2009, для пожежних автомобілів повинні бути передбачені проїзди шириною не менше 3,5 м або смуги шириною не менше 6 м, які мають бути розраховані на відповідні навантаження від пожежного автомобіля. При терасній забудові потрібно передбачати проїзди для пожежних машин, які мають з'єднуватися зовнішніми сходами - пішохідними доріжками. При цьому відстань між проїздами і зовнішніми сходами не повинна перевищувати 100 м. У зонах садибної забудови передбачаються односмугові проїзди шириною 3,5 м та двосмугові шириною 5,5 м. Крім того, на односмугових проїздах мають бути роз'їзди.

В умовах обмеженої міської забудови можна зменшити розміри ділянки, скоротивши майданчики перед входами і виходами на 15-20%, а також зменшивши площу зон ділянки, включаючи господарські, особливо якщо вони розміщені на підземному рівні. Під час реконструкції громадських споруд та будівель забезпечення недискримінаційного доступу від вхідного під'їзду до приміщень першого поверху та ліфтового холу здійснюється за допомогою встановлення пандусів відповідно до вимог цих Норм. У випадку неможливості встановлення пандуса слід застосовувати розумне обладнання у вигляді піднімальних механізмів відповідно до вимог стандартів ДСТУ EN 81-70, ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2. Використання гойдалкових дверей, обертових конструкцій та турнікетів на шляхах руху людей з обмеженими можливостями не допускається. У випадку необхідності встановлення таких дверей, вони мають бути подвійними, щоб мати можливість користування людей з обмеженими можливостями та повинні бути позначені спеціальними піктограмами, які вказують на доступність для всіх. Вхідні двері для людей з обмеженими можливостями бажано обладнувати автоматичним відчиненням за допомогою фотоелементів або примусовим відчиненням через вимикач. Вимикач слід встановлювати поруч з дверима на доступній для осіб у колісних кріслах висоті 0,75-0,80 м, а також на ви-

соті 0,30 м для зручного відчинення дверей ногою, милицею або тростиною. Діаметр кнопки-вимикача повинен становити 0,15 м. У зовнішніх дверях необхідно передбачити оглядові вікна, заповнені прозорим та стійким до ударів матеріалом. Прозорі віконні полотна та перегородки повинні бути виготовлені з ударостійкого матеріалу, а нижня частина скляних дверей має бути захищена від ударів спеціальною смугою. На прозорих дверях повинно бути контрастне маркування, розташоване на висоті від 1,2 м до 1,5 м над підлогою, щоб забезпечити відмітність шляху для всіх користувачів. Вхідні двері слід проектувати без порігів. У разі необхідності установки порогів, висота кожного елемента порога не повинна перевищувати 0,02 м, а нахил порога не повинен перевищувати 8%. Усі пороги повинні бути чітко виділені контрастно. Для шляхів евакуації можна використовувати розсувні двері з умовою, що вони мають функцію "антипаніки" та поряд з ними є вихідні двокрилі двері.

Миколаївський будинок культури "Корабельний" відзначався своєю важливою роллю у портовій історії міста, ставши символом єдності та безпеки. Його зв'язок з портом та комерційною ідентичністю регіону надавав йому особливого значення. Відповідно до радянської ідеології, цей культурний центр служив місцем для відпочинку та самореалізації працівників та їхніх родин, сприяючи розвитку творчого потенціалу.

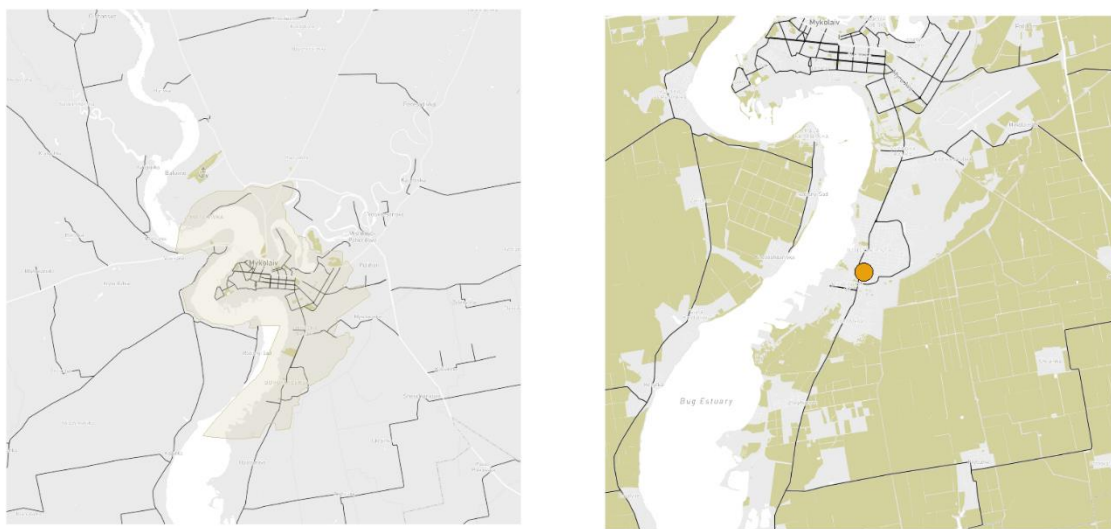

Рис 3.1.1. Розташування об'єкту.

В рамках нашого дослідження та планів щодо реновації, ми вирішили звернутися до частини території культурного центру. Основуючись на аналізі Генерального плану міста Миколаєва, ми прийшли до висновку, що цей об'єкт має потенціал для створення проектних пропозицій щодо його відновлення та вдосконалення. Знаходячись у відповідному районі міста, центр культури та просвіти має доступ до різноманітної інфраструктури та функціональних процесів, що пов'язані з ним. Це відкриває широкі можливості для подальшого розвитку і вдосконалення його ролі в житті міста та його жителів.

Згідно з докладним планом місцевого забудовництва, включаючи деталі щодо використання цієї конкретної земельної ділянки, на ній розташовується культурний центр "Корабельний", який, на жаль, втратив свою функціональність після атаки російських ракет.

Територія має зручний доступ до транспортної мережі, особливо з урахуванням наявності важливих транспортних магістралей неподалік від неї.

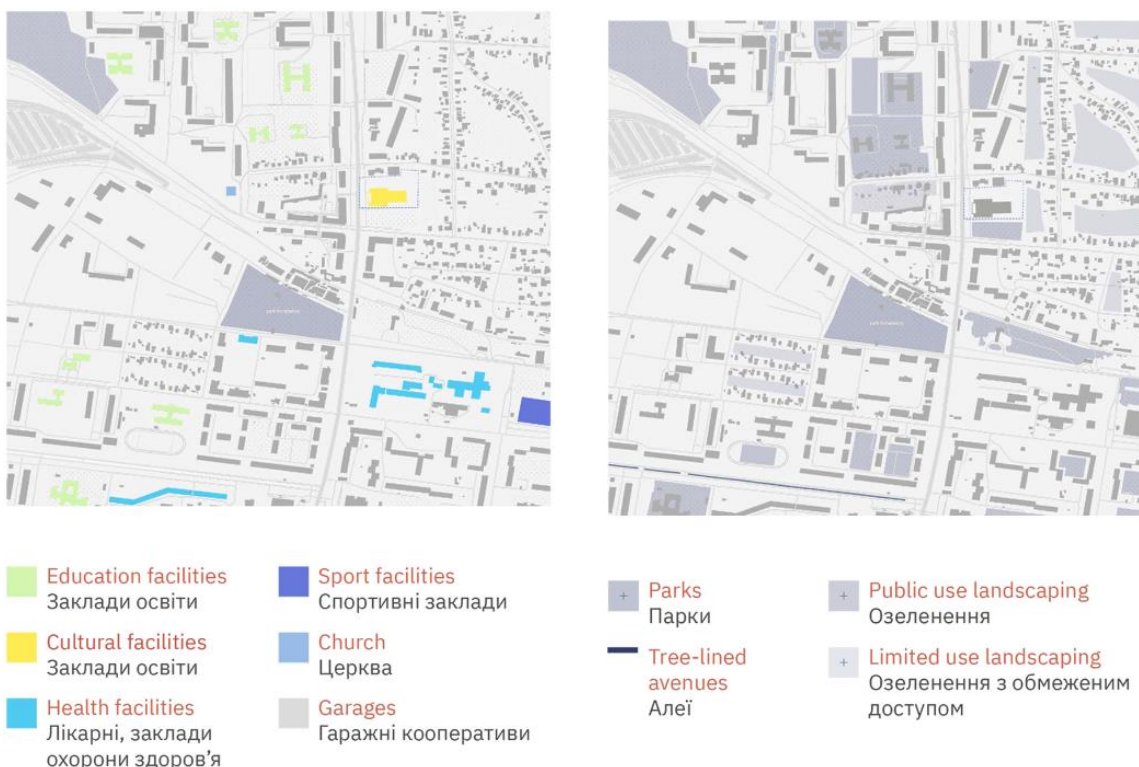

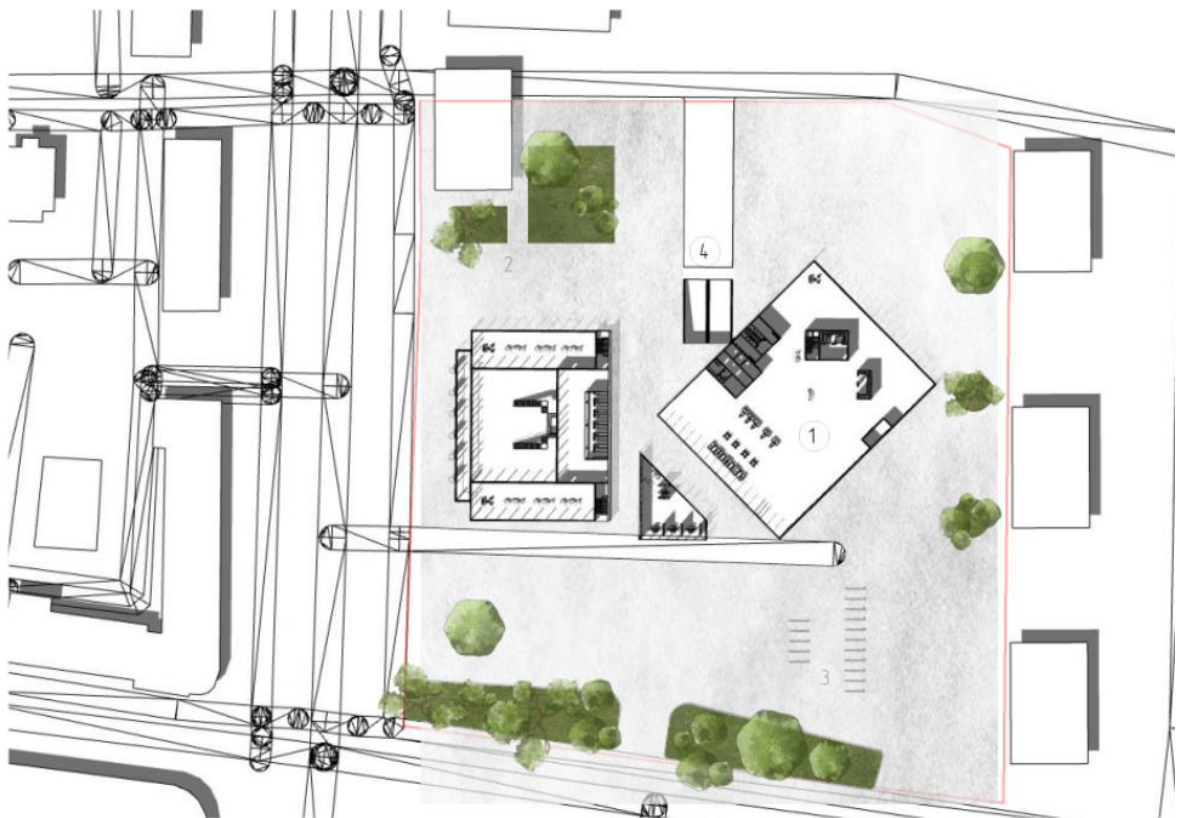
Рис 3.1.2. Схема розташування закладів

В результаті аналізу проєктованої території встановлено, що поруч з нею

розташовані різноманітні об'єкти, включаючи заклади освіти, церкви, спортивні заклади, лікарні, парки, алеї та зони озеленення. Це свідчить про різноманітність та загальну доступність сервісів для мешканців цього району. Таке розміщення об'єктів створює комфортне та гармонійне середовище для життя та відпочинку мешканців, сприяючи їхньому здоров'ю та благополуччю.

Рис 3.1.3. Схема обслуговування

Експлікація генерального плану

1. Проектуєма будівля
2. Зона відпочинку
3. Паркінг
4. В'їзд до паркінгу

Техніко – економічні показники генерального плану

№	Найменування показників	Кількість	м. кв
1	Проектуєма споруда	7571	м2
2	Паркінг	864	м2
3	Зона відпочинку	2325	м2
4	Загальна площа доріг	9600	м2
5	Загальна площа озеленення	260	м2
6	Поверховість будівлі	4	

Рис 3.1.4. Генеральний план

На плані намічені основні магістралі, що межують з майбутньою територією проєкту. Крім того, визначено головні маршрути руху транспорту, які ведуть до в'їздів на підземні паркінги, заплановані для створення на цій ділянці. Такі заходи передбачаються з метою поліпшення інфраструктури та забезпечення зручності транспортного руху, що сприятиме оптимізації використання простору та зменшенню транспортних заторів.

3.2 Формування об'ємно-просторового вирішення культурно-просвітницького центру на основі прийомів з застосуванням технологічного процесу.

Архітектурно-просторова композиція культурних центрів має об'єднувати цілісність та унікальність масивів і форм, що відповідають потребам відвідувачів і персоналу. Споруда відзначається своєю конструктивною простотою, надійністю і масштабністю, при цьому залишаючись раціональною та економічно обґрунтованою в обранні схеми будівництва та матеріалів. Використання новаторських і оригінальних сполучень форм та текстур забезпечує візуальну та світлотіньову чіткість, декоративність, що є характерною для сучасної архітектури. У врахуванні місцевого контексту, зокрема в Миколаєві, оригінальна концепція пропонує архітектурний вигляд проєктованого центру з сучасним підходом, що використовує традиційні об'ємно-просторові та архітектурно-художні елементи. Склад проєктованого культурного центру формується згідно з їхнім змістом, організовуючи художню форму споруди, надаючи їй єдність та цілісність у кон-

тексті загального плану. Художнє вирішення та архітектурний вигляд проєктованого житлового комплексу визначається композиційними рішеннями, особливими архітектурно-планувальними рішеннями, різноманітним використанням несучих та декоративних конструкцій та матеріалів.

Під час розробки проєкту культурного центру, значною мірою, було приділено уваги створенню комфортних умов для всіх категорій відвідувачів. Спеціальні приміщення для супроводжуваних осіб з інвалідністю були розраховані з урахуванням площі 0,5 м² на кожну таку особу, забезпечуючи їм не лише доступ, а й комфортне перебування у центрі. Площі для залів глядачів були визначені за допомогою показників ефективності та рівня комфорту, забезпечуючи оптимальні умови для кожного глядача. Висота залів для глядачів та лекційних залів з кінообладнанням була розрахована з урахуванням технологічних вимог та рекомендацій, щоб забезпечити найвищу якість звукового та візуального досвіду для відвідувачів.

У проєкті також були передбачені танцювальні зали та лекційно-інформаційні приміщення, щоб створити різноманітні можливості для культурних подій та освітніх заходів у центрі.

Природне освітлення в приміщеннях, де постійно перебувають люди, регулюється вимогами ДБН В.2.5-28. Якщо природного освітлення немає, можуть використовуватися приміщення, що були заздалегідь визначені відповідно до державних вимог, стандартів і норм. Для користувачів МГН вимоги до освітленості та комунікацій є вищими, ніж для звичайних приміщень, і вони мають бути збільшені на одну сходинку відповідно до ДБН В.2.5-23 та ДБН В.2.2-28. Джерела світла повинні мати достатню світлову віддачу, яка відповідає мінімально допустимим індексам передачі кольору. Світильники з відбивачами, що не просвічуються, застосовуються на робочих місцях і в зонах коворкінгу. Неправильне розташування світильників може призвести до того, що їхні світлові елементи потраплять у поле зору користувачів на робочих місцях. Відповідно до вимог ДБН В.2.5-28, світильники та інші елементи освітлення мають бути обладнані регулятором інтенсивності світла. Робоча поверхня не повинна бути ні занадто

яскравою, ні недостатньо освітленою. Для надання інформації та сигналізації про небезпеку всі приміщення, за винятком тих, де відбуваються мокрі процеси, повинні мати комплексні засоби візуальної, звукової та тактильної інформації. Знаки, символи та інші засоби інформації повинні відповідати загальним нормативним документам, візуально відповідати правилам будівлі або комплексу будівель і споруд на підприємстві чи в районі, та регулюватися вимогами відповідних законодавчих документів, зокрема ДБН В.1.1-8, ДБН В.2.5-56. Згідно з ДБН В.2.2-25:2009 "Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)", загальнодоступні заклади харчування (ресторани, кафе тощо) можуть бути вбудовані або прибудовані до житлових, громадських або виробничих будинків за умови відповідності необхідним санітарно-гігієнічним та протипожежним вимогам до закладів харчування, що діють на час проектування. При цьому важливо зберегти всі функціональні характеристики як самого підприємства харчування, так і будівлі, в яку воно вбудовується або до якої прибудовується. Об'ємно-планувальні рішення для приміщень повинні передбачати організацію потоку технологічного процесу, уникати зустрічних потоків сировини, напівфабрикатів і готової продукції, а також уникати перетину маршрутів для відвідувачів і персоналу. Треба уникати перетину маршрутів для свіжої сировини та сміттєзбиральних ємностей, а також зберігання сировини, яка може спричинити бактеріальне забруднення, відповідно до вимог відповідних нормативних документів. Для людей з обмеженими можливостями слід передбачати зручний доступ і комфортне користування приміщеннями. Це може включати пандуси, відповідні двері, вертикальні підйомники тощо. Такі заходи повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-17 та іншим відповідним нормативам. Необхідно передбачити пасажирські ліфти та інші засоби вертикального транспорту для підприємств харчування, які розташовані на верхніх поверхах будинку, зокрема у випадку відсутності пасажирських ліфтів. Вантажні ліфти також можуть бути необхідні для підприємств, розташованих на різних рівнях. Приміщення для виготовлення кулінарної продукції поділяються на основні виробничі, складські і

службово-побутові приміщення. Склад і площа приміщень підприємств харчування повинні відповідати вимогам відповідних нормативів. Проектування підприємств харчування у цокольних та підвальних поверхах має відповідати вимогам відповідних нормативів. Поверховість будинку визначається містобудівними та функціонально-технологічними вимогами, а висота приміщень повинна бути в межах, визначених технічними та технологічними можливостями, з урахуванням нормативних вимог.

Бібліотеки, що розташовані у культурно – просвітницьких центрах, слід проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.2-9 та СН 548, з урахуванням можливості прямого зв'язку з вестибюлем. Це забезпечить можливість ізоляції бібліотеки від інших приміщень у разі необхідності, які мають рівень звукового фону більше 50-60 дБА.

Бібліотеки з колекціями обсягом від 5 до 15 тисяч одиниць зберігання проектується, зазвичай, як одне приміщення площею від 50 до 100 м², а бібліотеки з колекціями від 15 до 25 тисяч одиниць зберігання - як одне або три приміщення, загальна площа яких становить від 100 до 200 м² відповідно до обсягу фонду. Висоту приміщень гуртково – студійних груп, слід приймати не менше- 3,6 метра - у танцювальному залі, аудиторії, виставковому залі, зимовому саду, залі свят та обрядів; - Від 4,2 до 4,8 метрів - у приміщенні танцювального гуртка та залі фізкультурно-оздоровчих занять. У культурних центрах театральні майстерні, за винятком монтажної, можуть бути використані для студійно-навчальних, групових та індивідуальних занять відвідувачів клубного комплексу. Площі роздягалень для зберігання особистого одягу у закритих шафах наведено у таблиці 31, де врахована необхідна кількість місць, широкі проходи, а також наявність мийок для ніг та умивальників. Для приміщень, призначених для фізкультурно-оздоровчих занять та зберігання переносного обладнання та інвентарю, рекомендується передбачати інвентарні. Приміщення для відпочинку користувачів слід проектувати з площею не менше 3,0 м² на одне місце (загальною площею не менше 24 м²), кількість місць у таких приміщеннях складає 15% від пропускної спромож-

ності залу. Кабіни для переодягання інструкторів (тренерів) рекомендується розташовувати окремо для чоловіків та жінок, з площею кожної kabіни не менше 1,0 м², при цьому загальна площа кімнат визначається на 2,5 м² на одне місце, але не менше ніж 12 м² кожна.

У центрах дозвілля можливо розміщення приміщень медичної реабілітації, при проектуванні яких слід керуватися нормативними документами, що стосуються проектування лікувальних, фізкультурно-оздоровчих та спортивних споруд, зокрема ДБН В.2.2-10 та ДБН В.2.2-13. Санітарно-гігієнічні вузли та душові в таких комплексах слід проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.2-13. У групі приміщень для кінопроекції у багатозальних кінотеатрах дозволяється об'єднувати приміщення однакової призначеності. При цьому можна злити площі кімнати кіномеханіка, радіовузла, майстерень кіномеханіка та санітарного вузла, а у випадку об'єднання кінопроекційних приміщень слід враховувати площу на одну кінозалу. При проектуванні кінотеатрів з вмістом 400 або більше місць варто передбачати окрему кімнату для інженера та оператора, її площа повинна складати 10 м². У всіх громадських будівлях та спорудах, де передбачається перебування 50 і більше відвідувачів або тривалість перебування в будівлі становить 60 хвилин і більше, рекомендується встановлювати загальнодоступні туалети з універсальними кабінами. Ці туалети повинні розташовуватися на кожному поверсі і бути доступними на відстані не більше 50 метрів. Санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути придатні для різних груп відвідувачів, включаючи осіб з обмеженими можливостями:

- для людей у колісних кріслах, включаючи тих, хто користується електричними колясками і скутерами;
- для батьків з малими дітьми, у тому числі з двома дитячими колясками;
- для осіб з післяопераційним станом, для яких необхідно мати підвісний змішувач біля унітазу.

Принаймні один пісуар у кожному туалеті повинен бути розташований на висоті 0,4 метра від підлоги. Крім того, туалет для осіб у колісних кріслах має бути обладнаний умивальником. В туалетах загального користування (окремо

для чоловіків та жінок) слід передбачити універсальні kabіни, які забезпечують можливість заїзду та маневрування для осіб з інвалідністю, які користуються колісними кріслами. Розміри універсальної kabіни туалету загального користування повинні бути не менше таких: ширина - 1,65 метра, глибина - 1,8 метра. У цій kabіні, поруч з унітазом, слід передбачити місце для розміщення колісного крісла, а також гачки для одягу, милиць та іншого приладдя. Універсальна kabіна та інші санітарно-гігієнічні приміщення, доступні для користування всіма категоріями громадян, включаючи осіб з інвалідністю, повинні мати поручні, штанги, обертові або згортальні сидіння.

У такій kabіні передбачається унітаз з функцією біде або можливість підведення змішувача з гігієнічним душем (лійкою) та умивальником. Для відведення води слід установити трап згідно з вимогами ДБН В.2.5-64. Раковина умивальника має кріпитися так, щоб знизу був простір не менше 0,7 метра, а верхня площа перебувала на висоті 0,8-0,85 метра від підлоги. Двері завширшки 0,9 метра відчиняються назовні. На внутрішньому боці дверного полотна повинна бути горизонтальна ручка на висоті 0,8 метра. На вході до туалетів загального користування, де передбачена універсальна kabіна для осіб з інвалідністю, які користуються колісними кріслами, слід встановити інформаційні таблички з піктограмами Міжнародного символу доступності. При розрахунку евакуації застосовуються лише сходи типу С2, що сполучають рівень підлоги вестибюля з рівнем підлоги наступного верхнього поверху. На подальших поверхах з приміщень для глядачів рекомендується створювати евакуаційні проходи, що ведуть до сходових кліток типу СК1 за межами фойє та вестибюлів із сходами типу С2. У апаратних та світлопроекційних повинні бути споруджені тамбури з негорючих матеріалів, які мають двері, що автоматично зачиняються, і ущільнення в притулах. Сценічна коробка має мати два зовнішні сходи типу С3, які досягають покрівлі і з'єднуються з робочими галереями та колосниками. Для евакуації з робочих галерей та колосників можуть бути передбачені зовнішні сходи типу С3 у відсутність колосникових сходових кліток. Між залом для глядачів і сценою має бути протипожежна стіна 1-го типу. Вхід до будівельного порталу сцени театрів,

клубів та центрів дозвілля з залами місткістю 800 місць і більше повинен бути захищений протипожежною завісою 1-го типу.

Протипожежна завіса повинна бути зроблена з негорючих матеріалів, не виділяти токсичних продуктів під час горіння і відповідати вимогам груп Т1, Т2. Вона має закривати вхідну проріз будівельного порталу з боків і зверху і бути газонепроникною. Для герметизації місць прилягання завіси до порталльної стіни використовуються лабіринтні ущільнення та піскові затвори. Протипожежна завіса повинна рухатися від власної ваги зі швидкістю не менше 0,2 м/с і мати можливість дистанційного керування з трьох місць: з приміщення пожежного поста, планшета сцени та приміщення лебідки протипожежної завіси.

Протипожежні тамбур-шлюзи 1-го типу мають бути встановлені в дверних прорізах на рівні трюму і планшета сцени, а також виходах з колосникових сходів до трюму та на сцену. В приміщеннях залів на 300 місць і більше або з площею понад 200 м², де відсутнє природне освітлення або є горючі матеріали, а також в приміщеннях із світлопрозорими прорізами, рекомендується встановлення димо-видалення. Площа шахт повинна складати не менше 0. Для проектування інших типів естрад і сцен (таких як тристороння, панорамна, центральна, арена, ринг і т. д.) необхідно виходити з вимог завдання на проектування. Розміри естрад і глибинних сцен наведені в цьому завданні. Колосниковий настил має бути розташований перпендикулярно до порталу сцени зі зазорами між колосниками не менше 0,05 м.

Висота над колосниковим настилом у просвіті має бути наступною:

- для сцен С-1 ÷ С-3, С-5 - не менше 2,0 м;
- для сцен С-4, С-6 ÷ С-9 - не менше 2,4 м;
- для похилого покриття в нижній частині сцени:
 - для сцен С-1 ÷ С-3, С-5 - не менше 1,5 м;
 - для сцен С-4, С-6 ÷ С-9 - не менше 1,8 м;
- для ар'єрсцени - не менше 1,6 м.

По обидва боки і на задній стіні сцени рекомендується розміщувати яруси робо-

чих галерей. Нижній ярус рекомендується розташовувати на висоті 1 м вище будівельного порталу, але не нижче верху прорізу ар'єрцени плюс 0,5 м. Відстань між ярусами робочих галерей від підлоги до підлоги повинна бути від 2,5 м до 3 м. Ширина робочих галерей на бічних стінах може бути:

- 2,8 м при встановленні електроприводів підйомів на галереях;
 - від 1,5 м до 1,8 м при ручному приводі підйомів та на освітлювальних галереях.
- Ширина робочих галерей на задній стіні сцени має бути не менше 0,8 м, а перехідні містки між боковими робочими галереями - не менше 0,6 м.

Робочі галереї та перехідні містки повинні мати суцільний настил, огорожу заввишки не менше 1,2 м і відбійний брус заввишки не менше 0,15 м. Висоту прорізу з ар'єрцени на сцену слід враховувати, враховуючи висоту будівельного порталу та розмір сцени. Для сцен С-4, С-6 і С-7 висота прорізу з кармана на сцену має бути більше висоти будівельного порталу на 0,5 м. При проектуванні планшета сцени, планшетів авансцени та ар'єрцени, підлоги карманів слід враховувати їх рівень у відповідності до завдання на проектування.

Під планшетом сцен С-4, С-6 - С-9 слід передбачати трюми з розмірами відповідно до таблиці 6. Висота поверху трюму до низу конструкцій, що видаються, має бути не менше 1,9 м. При влаштуванні барабанного круга, підйомно-опускних площадок та іншого сценічного обладнання кількість поверхів трюму визначається в проекті. У трюмі може бути розташовано сейф для зберігання м'яких згорнутих декорацій, кабінку суфлера тощо. Оркестрова яма має бути розрахована відповідно до типу сцени: для сцен С-4, С-6 - С-9 та естрад - відповідно до завдання на проектування. Важливо передбачити можливість закриття прорізу оркестрової ями, а також можливість зміни бар'єра, який її обгороджує, і підлоги. У оперних театрах зазвичай оркестрова яма розташовується на підйомно-опускній платформі. Авансцена має бути випуклою в зал, прямою або з виступом вперед у передню частину зони для глядачів. З авансцени повинні бути прокладені не менше двох сходів та пандус для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, що ведуть до проходів у залі. Висота авансцени над оркестровою ямою складає $\frac{1}{3}$ її ширини для музично-драматичних вистав та $\frac{1}{4}$ для опери,

балету та музичної комедії. Для обслуговування робочих галерей і верхньої частини сцен С-4, С-6 - С-9 потрібно передбачити дві колосникові сходові клітки від рівня підлоги трюму до рівня колосникового настилу (для зали з меншою кількістю місць можливе розташування таких сходових кліток від рівня підлоги нижньої робочої галереї). Для сцен С-1 - С-3, С-5 можна передбачити внутрішні відкриті сходи або проходи на загальні сходи від рівня підлоги нижньої галереї або планшета сцени.

Розташування приміщень для постановочного освітлення має бути таким:

- Освітлювальні бічні ложі розміщуються біля бічних стін залу або на спеціальних конструкціях.
- Приміщення виносного софіта розташовуються над залом для глядачів.
- Світлопроекційну та світлоапаратну апаратуру можна розмістити за задньою стіною залу або на задній стіні зі сторони залу.
- Фронтальну освітлювальну ложу, звукоапаратну кабінку дикторів і перекладачів, а також ложу звукооператора можна розмістити за задньою стіною залу для глядачів або біля цієї стіни з боку залу.
- Світлоапаратну апаратуру розташовують у межах проекції будівельного порталу на задню стіну залу. Для кожного типу приміщення передбачено відповідні вимоги щодо розміщення і розмірів, які слід враховувати при проектуванні. Наприклад, ширина освітлювальних бічних лож має бути не менше 1,8 метра, а відстань від підлоги нижньої освітлювальної ложі до рівня планшета сцени (естради) - не менше 2,5 метра. Такі рекомендації регулюють розташування та параметри приміщень для забезпечення оптимального освітлення та звукового супроводу відповідно до вимог та специфіки конкретного типу подій та приміщення.

Окрема увага була приділена системам опалення, вентиляції та кондиціонування повітря, а також системам проти димної вентиляції. Ці системи були розроблені відповідно до вимог нормативних документів, серед яких ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.5-39, ДБН В.2.5-56, ДБН В.2.5-67, ДБН В.2.5-77, а також ДСТУ-Н Б В.2.5-43, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН

В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-17, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-24, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, і ДБН В.2.2-28. Ці інженерні рішення спрямовані на забезпечення безпеки та комфорту всіх відвідувачів культурного центру, роблячи його місцем, де кожен може насолодитися високоякісними культурними та освітніми заходами.

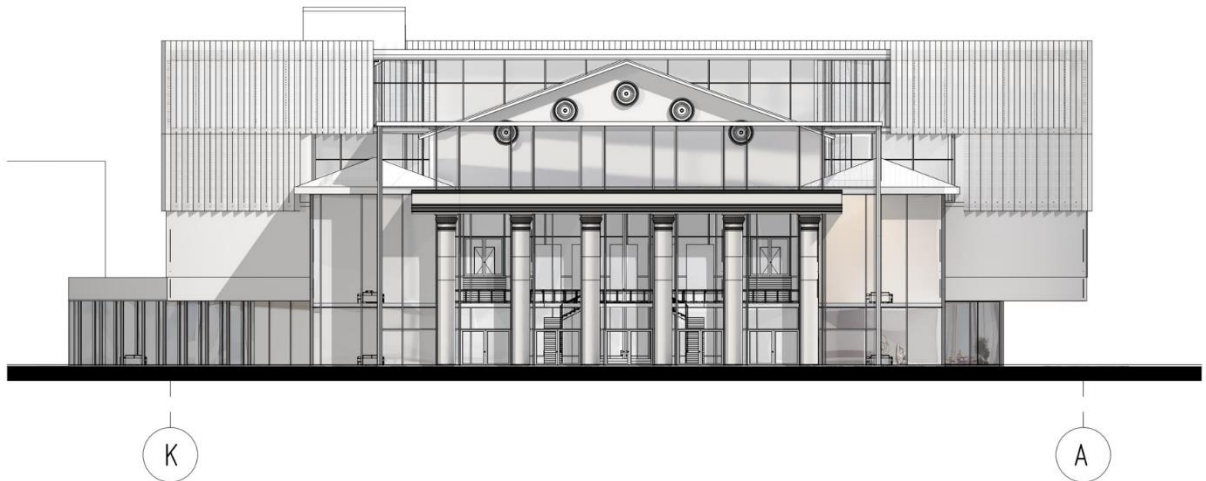

Рис. 3.2.1. Фасад в осях К - А

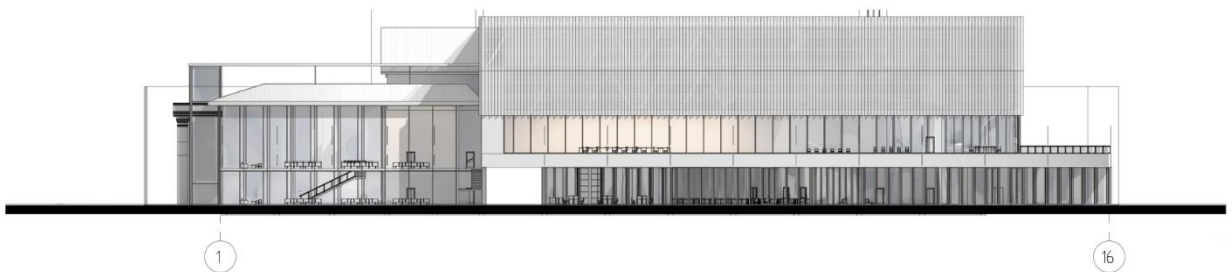

Рис. 3.2.2. Фасад в осях 1 - 16

3.3 Особливості використання прийомів архітектурно-просторової виразності екстер'єрів та інтер'єрів культурно-просвітницьких центрів.

Композиційна ідея може бути виявлена через розташування об'єктів у певному напрямку (їх розвиток по вертикалі чи горизонталі). Під цією ідеєю розуміються такі поняття, як тип композиції: фронтальна, об'ємна, просторова (типи композиції будуть розглянуті далі). Якщо композиційна ідея вдала, елементи

композиції пов'язані між собою і підпорядковуються задуму, її можна зобразити за допомогою умовної композиційної схеми. Пропорціонування означає використання певних співвідношень для організації та гармонізації елементів форми в єдину структуру. Таким чином, у простих співвідношеннях ми маємо чітке порівняння простих величин, що складає основу гармонійного зв'язку елементів. Ірраціональні відношення досягаються на основі геометричних закономірностей їх побудови.

Прикладом контрасту може бути порівняння масивного і просторового, вертикалі та горизонталі, кривої та площинної поверхні. Також можливе протиставлення складної композиційної структури простому об'єму, який служить фоном. Загалом, використання контрасту активізує будь-яку форму. Змінюючи товщину прямокутника в одному напрямку, ми отримуємо іншу ритмічну закономірність. На виставці культурно-просвітницького центру наведено приклад ритмічної закономірності з нюансною зміною товщини прямокутника. Ритм зміни товщини прямокутника відбувається різко, тобто контрастно. Закономірно збільшуючи інтервал між формами, у даному випадку прямокутниками, ми отримуємо ще один прояв ритмічної закономірності. Поняття метру і ритму нерозривно пов'язані з такими властивостями композиції, як статичність і динамічність. Статичність форми полягає у незмінності основних властивостей форми у всіх напрямках розвитку в її межах. Наприклад, куб вважається найбільш статичною фігурою, тому композицію, що приблизно вписується у форму куба, можна вважати найбільш статичною. У статичній композиції спостерігається більш-менш рівномірний розподіл розмірів між осями. Загалом, статичність тяжіє до великомасштабних пропорцій і створює враження "важкої" композиції. Статичність підкреслює стан стійкості форми (композиції) та її будови у самій геометричній основі. Динамічність форми полягає у закономірній і послідовній зміні будь-яких властивостей форми в одному напрямку в її межах. Ритмічні ряди надають системі динамічності. Динамічність робить форму активною та виразною. З динамікою форм підвідомо асоціюється прогрес, завдяки таким аналогам предметного світу, як ракети чи сучасні автомобілі, що надихає на пошук відповідних рішень у сфері

композиції геометричних тіл. Існує два підходи до пропорціонування композиційних розробок. Перший підхід базується на відносній свободі вибору пропорцій, коли можна задати вихідні дані і використовувати їх як перший крок у творчому пошуку.

Завдяки використанню основних композиційних засобів, таких як пропорції, метр, ритм, нюанс, контраст, статичність, динамічність, цілісність, композиційна рівновага, симетрія, асиметрія та колір, досягається гармонійна й естетично виразна композиція. Всі ці композиційні категорії характеризують певні властивості композиції. Наприклад, симетрія – це закономірність і потужний засіб організації гармонійної форми, яка є її характерною властивістю.

Метрична і ритмічна закономірності є властивостями композиції та специфічними засобами її гармонізації. Скорочено ми говоримо "метр" або "ритм". Ці композиційні категорії безпосередньо пов'язані з пропорціями та пропорціонуванням. Найважливіша ознака метра і ритму – це закономірність їх чергування. Метр означає повторення явищ, елементів, форм і інтервалів, засноване на рівності та тотожності форм і інтервалів. Наприклад, найпростіша закономірність – це повторення прямокутника у двомірній площині з рівним інтервалом. Ритм – це послідовна зміна (збільшення або зменшення) будь-якої властивості форми або інтервалу в певному напрямку з певною закономірністю.

Нюанс – це незначне відхилення властивостей форми, при якому схожість значно перевищує різницю. Контраст – це чітке протиставлення властивостей форми. Гармонія, тектоніка, маса, текстура, фактура, колір, світловідображення та образ. Іноді ахроматичне забарвлення буває виправданим і навіть необхідним. Воно створює ідеальний фон для зорового сприйняття творів живопису, килимів, гобеленів у музеях, картинних галереях та майстернях. З іншого боку, надмірна кількість хроматичних кольорів може призвести до перевантаження інтер'єру. Як вже зазначалося, це може знизити чутливість і викликати кольорову перевтому. Слід пам'ятати, що адаптація людини до нервових навантажень, характерних для сучасного життя, проходить непросто і часто супроводжується негативними на-

слідками. Тому використання поліхромії потребує обачності. Досягаючи за допомогою кольору високого ступеня емоційного напруження, важливо не перевищувати допустиму межу. Виправдана міра або усвідомлені відступи від неї диктуються композиційною ідеєю та вимогами комплексного вирішення конкретного інтер'єру.

Передбачувана архітектурно-художня композиція інтер'єру центру - це розташування денних функціональних зон, допоміжних приміщень, виставкових і конференц-залів різних пропорцій і корисних розмірів, грамотно організовані дверні та віконні отвори, виходи на терасу, коридори та природне освітлення в основній зоні, в приміщенні та на вулиці, чітка спадкоємність між внутрішніми та зовнішніми просторами, композиційний зв'язок внутрішнього та зовнішнього простору ландшафтом. Акцентні деталі та світлові зони дуже важливі в композиції, з огляду на їхню психологічну та гігієнічну цінність. Крім традиційної штукатурки і водної та алюмінієвої фарби, у проєктованому культурному центрі пропонується оздоблення окремих стін широким спектром декоративних панелей, декоративної цегли та кераміки, натурального каменю, декоративних тканин та шпалер, кольорових пластмас та фасадних плит різного забарвлення. Особлива увага приділяється композиції внутрішніх сходів і виразності декору, поєднання дерева та насичених кольорів відіграє важливу роль у загальній композиції концертного залу. У культурному центрі, що проєктується, основні засоби і закономірності архітектурної композиції використовуються для створення особливого середового простору. Матеріальну та архітектурну єдність освітнього центру запропоновано як основу архітектурної єдності запланованого мікрорайону, що планується. Для усунення однорідності пріоритет було віддано збереженню пропорцій вертикальних поверхонь стіни прорізів. Архітектура фасаду характеризується зміщенням модельних стін відносно одна одної та використанням вертикальних елементів, що дає змогу відтворити оригінальність архітектурно-художніх рішень. Використання перфорованих панелей дає змогу створити особливий містецький ритм світла й тіні, водночас розв'язуючи проблему перегріву та захищаючи будівлю від цього явища. Згруповані вертикальні панелі, розміщені на

фасадних стінах, дали авторам змогу використовувати різноманітні зразки, щоб створити специфічний характер фасаду будівлі і підкреслити його динамічність. Конструктивні та декоративні елементи, колони та фронтони, що відіграють важливу роль у продуманій архітектурній композиції центру, плавно перетікають у загальний об'єм, підкреслюючи візуальний силует будівлі та органічно вписуючись у загальну ідею архітектури центру. Продумані форми входів і дахів створюють художні акценти, важливі для просторового сприйняття композиції будівлі. У плановій міській архітектурі важливу роль відіграє вибір кольору для конструктивних елементів забудованого середовища. Кольорові рішення здатні урізноманітнити простір, надати будівлям суворої вишуканості, виділити й окреслити силует будівлі, а також підвищити ритмічність, розмежувати й гнучкість функціональних зон простору будівлі. Особлива увага приділяється колірному вирішенню елементів середовища, що використовуються при проектуванні інженерних споруд, невеликих будівель і рекреаційних зон. Кольорова гама навчального центру і допоміжних будівель доповнюється кольором різних зелених насаджень, створюючи гармонію в розвитку території проекту.

Висновки до розділу 3

На рівні генерально плану виявлено що:

1. Аналіз вимог до генерального плану культурного центру дозволяє зробити наступні висновки. Планування та організація території повинні бути комплексними, з урахуванням зонування та розташування різних функціональних елементів.

2. Розміри земельних ділянок визначаються згідно з нормативами, з урахуванням простору для відвідувачів. Територія має бути обладнана зонами для реклами, парковками, майданчиками та іншими елементами, з метою забезпечення комфорту та безпеки. Доступність для людей з обмеженими можливостями передбачає використання спеціальних пристроїв та відповідність нормам доступності. Врахування обмеженої міської забудови може призвести до оптимізації розмірів ділянки за рахунок скорочення деяких зон.

Щодо приміщень, вони мають відповідати вимогам освітлення, санітарних норм, а також забезпечувати доступність для всіх груп відвідувачів. Також важливо забезпечити відповідність стандартам щодо приміщень для користувачів з обмеженими можливостями.

3.Проект культурного центру передбачає створення архітектурно-просторової композиції, що поєднує функціональність, безпеку та доступність для всіх категорій населення.

Більше того, спеціалізовані зони, такі як бібліотеки, мають відповідати конкретним стандартам та нормативам щодо обладнання та просторових рішень. Проект також передбачає використання інноваційних рішень для забезпечення якості та ефективності приміщень.

4.У цілому, аналіз вимог вказує на те, що проект культурного центру розроблений з урахуванням сучасних вимог та стандартів і спрямований на створення комфортного та безпечного середовища для відвідувачів з різних категорій.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВКИ ПО РОБОТІ

Культурні центри в Україні стикаються з багатьма проблемами, такими як недостатнє фінансування, застаріла інфраструктура, відтік кваліфікованих кадрів, законодавчі обмеження, нерівний доступ до культурних заходів і недостатній рівень цифровізації. Ці виклики ускладнюють їх функціонування і розвиток, що вимагає комплексного підходу та зусиль як з боку держави, так і громадянського суспільства для забезпечення стійкого розвитку культурної сфери в Україні.

1. Дослідження наукових робіт попередників дозволяють зрозуміти ключові аспекти реновації та реконструкції культурно-видовищних центрів і закладів культури. Ці наукові статті та роботи відкривають новий погляд на основні процеси, пов'язані з відновленням занедбаних культурних центрів, включаючи заходи для вирішення завдань, методи та підходи до навколишнього середовища, а також дослідження міських та державних впливів на використання культурних заходів. Такий широкий спектр теоретичних досліджень підкреслює актуальність цього питання та забезпечує комплексний аналіз для майбутніх проектних рішень.

2. Аналіз прикладів культурних центрів і територій показав, що така практика сьогодні є реальною та широко застосовується. Завдяки комплексному підходу до вирішення завдань реновації чи створення нових об'єктів, стає зрозумілою необхідність використання технологічних і проектних рішень для функціонального трансформування територій відповідно до сучасних людських потреб.

3. Аналіз основних чинників, що впливають на процеси реновації, показує його комплексність завдяки впливу на такі ключові фактори: містобудівні, об'ємно-планувальні, конструктивні, естетичні, а також інші важливі аспекти, такі як психологічні, соціально-демографічні, екологічні та інші. Саме багатосторонній аналіз цих чинників дозволяє здійснювати реновацію, спрямовану на позитивні зміни в містобудівному середовищі.

4. Дослідження основної класифікації культурно-видовищної інфраструктури дозволяє зрозуміти її структуру, що допомагає визначити основні

напрямки проектування культурно-просвітницьких центрів. Це дослідження також дозволяє ідентифікувати необхідні класи центрів та розробляти проектні рішення відповідно до вимог обраного класу.

5. При реконструкції культурного центру важливе місце займають принципи, серед яких можна виділити економічну ефективність, містобудівну та функціональну відповідальність. Важливими є також методи і прийоми, які дозволяють ефективно реалізовувати ці принципи при реконструкції видовищних закладів. До них належать методи, що стосуються планувальної структури, зокрема її часткове чи повне збереження або знищення, а також методи інтеграції, включаючи метод аналогії, аплікації та інші. Прийоми, безпосередньо пов'язані з цими методами, також відіграють важливу роль у процесі реконструкції.

6. Аналіз основних вимог та рекомендацій для реконструкції або реновації визначає необхідні кроки та розширює їх у відповідності з сучасними рекомендаціями та пропозиціями, щоб створити ефективне сучасне проектне рішення.

7. Територія Будинку Культури в місті Миколаєві була обрана як об'єкт для проведення реконструкції або реновації. Це один з ключових закладів у місті, і його територія має потенціал для реалізації нових ідей, спрямованих на створення сучасної культурної інфраструктури.

8. Це проект передбачає створення багатофункціонального комплексу на основі існуючих структур. Архітектурно-планувальна організація включає чітке функціональне розподіл зон, але при цьому забезпечує плавне поєднання основних зон.

9. На вибраній території планується створення сучасного та передового культурно-просвітницького центру, базований на існуючій структурі території. Для досягнення цієї мети необхідно використовувати найсучасніші високотехнологічні рішення та ідеї. У цілому, основною метою є підкреслення інноваційності створеної території та її функціонального призначення.

10. Важливим етапом у створенні проектного рішення є художня кон-

цепція, яка передає уявлення про портове місто з сучасною інтерпретацією архітектурних рішень. Це дозволяє зберегти частину історії міста та поєднати її з його майбутнім.

11. Цивільний захист населення відіграє ключову роль у плануванні архітектурних рішень для території, тому необхідно враховувати виконання його основних завдань. У контексті цього проекту передбачається проведення всіх необхідних заходів щодо захисту населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Розділ IV. Цивільний захис

ЗМІСТ

Вступ. Основні поняття та визначення

1. Коротка характеристика об'єкту проектування
 - 1.1. Характеристика району будівництва
 - 1.2. Характеристика об'єкту будівництва
2. Обґрунтування та прийняття рішень з питань цивільного захисту
 - 2.1. Аналіз потенційно-небезпечних об'єктів
 - 2.2. Оцінка радіаційної обстановки при аварії на потенційно-небезпечному об'єкті
 - 2.3. Евакуаційні заходи. Загальні дані
 - 2.4. Основні рішення з питань евакуації людей

Графічна частина

Висновок

Список використаної літератури

Вступ. Основні поняття та визначення

Надзвичайна ситуація (далі НС) - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єктах або територіях, спричинене аварією, катастрофою, епідемією, стихійним лихом, епізоотією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що призвели або можуть призвести до людських і матеріальних втрат.

Цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таких ситуацій, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та особливий період (ст. 4 Кодексу цивільного захисту України).

Потенційно небезпечний об'єкт – це такий об'єкт, на якому використовуються, переробляються, зберігаються або транспортуються небезпечні радіоактивні, пожежно-вибухові речовини та біологічні препарати, гідротехнічні транспортні споруди, транспортні засоби, а також інші об'єкти, що створюють реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації.

Надзвичайні ситуації техногенного характеру - транспортні аварії, катастрофи, пожежі, неспровоковані вибухи чи загрози, аварії із загрозою викиду небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин, раптове руйнування споруд та будівель, аварії на інженерних мережах і спорудах життєзабезпечення, гідродинамічні аварії на греблях, дамбах тощо.

Аварія - це небезпечна подія техногенного характеру, що створює на об'єкті або території загрозу для життя і здоров'я людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю.

Катастрофа - це великомасштабна аварія чи інша подія, що призводить до тяжких трагічних наслідків.

Завдання ЦЗ України

Основним завданням ЦЗ є:

- збір та аналітичний опрацювання інформації про надзвичайні ситуації;
- прогнозування та оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій (НС);
- розробка і виконання законодавчих та інших нормативно-правових актів, дотримання норм і стандартів у сфері цивільного захисту;
- розробка і здійснення запобіжних засобів у сфері цивільного захисту;
- створення, збереження і раціональне використання матеріальних ресурсів, необхідних для запобігання НС;

- оперативне повідомлення населення про виникнення або загрозу виникнення НС, своєчасне та достовірне інформування про обставини, що склалися, та заходи, що вживаються для запобігання НС та подолання їх наслідків;
- організація захисту населення і територій від НС, надання невідкладної допомоги потерпілим;
- проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків та організації життєзабезпечення постраждалого населення;
- забезпечення постійної готовності сил і засобів ЦЗ для запобігання НС та ліквідації їх наслідків;
- надання з використанням сил ЦЗ оперативної допомоги населенню в разі виникнення несприятливих побутових або нестандартних ситуацій;
- навчання населення способам захисту в разі виникнення надзвичайних несприятливих побутових або нестандартних ситуацій та організація тренувань;
- міжнародна співпраця в сфері ЦЗ.

У складі єдиної державної системи ЦЗ функціонують постійно діючі органи управління ЦЗ, координаційні органи, сили цивільного захисту функціональних і територіальних систем.

Систему ЦЗ утворюють:

1. Постійно діючими органи управління ЦЗ до повноважень яких належить питання організації та здійснення заходів ЦЗ, є:

На державному рівні - Кабінет Міністрів України, ДСНС, а також центральні органи виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми та підрозділи з питань ЦЗ у складі їх апаратів;

На регіональному рівні - обласна Миколаївська держадміністрація, підрозділи з питань ЦЗ, які утворюються у їх складі, територіальні органи ДСНС.

На місцевому рівні – районні, районні у м. Миколаїв держадміністрації, виконавчі органи міських рад, підрозділи з питань ЦЗ, які утворюються у їх складі,

виконавчі органи селищних та сільських рад, підрозділи територій органів ДСНС.

На об'єктовому рівні - керівні органи підприємств, установ, організацій, а також підрозділів (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (причаються) такими органами відповідно до законодавства.

2. Координаційними органами є:

На загальнодержавному рівні - Державна комісія з питань техногенного екологічної безпеки та НС.

На регіональному рівні - комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій міста Миколаєва та областей України.

На місцевому рівні - комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій районів, міст, районів у містах, селищ.

На об'єктовому рівні - комісії з питань підприємства установ та організацій.

Діяльність зазначених комісії проводиться відповідно до положень про них.

Для координації робіт з ліквідації наслідків НС на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях у разі потреби утворюється спеціальні комісії із ліквідацій наслідків НС.

3. Для забезпечення управління в режимі повсякденного функціонування органами управління та силами цивільного захисту, координації дій, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах виникнення НС функціонують:

На державному рівні:

- оперативно-чергова служба державного центру управління в НС ДСНС;
- оперативно-чергові служби центральних органів виконавчої влади.

На регіональному рівні:

- оперативно-чергові служби пунктів управління обласних Миколаївській держадміністрацій;

- оперативно-чергові територіальних, центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій.

На місцевому рівні:

- чергові служби райдержадміністрації та виконавчих органів міських рад;
- оперативно-чергові служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій.

На об'єктовому рівні:

- чергові (диспетчерські) служби підприємств, установ, організацій (у разі їх утворення)

У разі виникнення НС до роботи центрів управління в НС залучаються представники зацікавлених органів державної влади.

4. Для забезпечення сталого управління суб'єктами забезпечення цивільного захисту та виконання функцій, передбачених на особливий період, використовується відповідно до статті 72 Кодексу ЦЗ України державна система пунктів управління.

5. Для управління єдиною державною системою цивільного захисту використовується телекомунікаційна мережа загального користування, телекомунікаційна мережа спеціального призначення та державна система урядового зв'язку.

6. До складу сил ЦЗ єдиної державної системи ЦХ входять:

- оперативно-рятувальна служба ЦЗ;
- аварійно-рятувальні служби;
- формування цивільного захисту;
- пожежно-рятувальні підрозділи;
- добровільні формування ЦЗ;
- оперативно-рятувальна служба ЦЗ, що функціонує в системі ДСНС.

Перелік центральних органів виконавчої влади, якими утворюється спеціалізовані служби ЦЗ.

1. До складу сил ЦЗ функціональних підприємств входять:

- спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби;
- об'єктові аварійно-рятувальні служби;

- об'єктові формування ЦЗ; галузеві та об'єктові спеціалізовані служби державні пожежно-рятувальні підрозділи частини що забезпечують від відомчу пожежну охорону

Добровільні формування цивільного захисту

2. До складу сил ЦЗ територіальних підприємств ходять:

Підрозділи оперативно-рятувальної служби ЦЗ;

Регіональні, комунальні, об'єктові аварійно-рятувальні служби та аварійно-рятувальні служби громадських організацій;

Об'єктові та територіальні формування ЦЗ;

Добровільні формування ЦЗ.

1. Коротка характеристика об'єкту проектування

1.1. Характеристика району будівництва

Ділянка під евакуацію розташована у Корабельному районі (рис.1). Його площа 6,6 тис. га, що становить 23,17% від всієї території м. Миколаїв. По території району протікає Дніпро. Чисельність населення складає: наявного – 79,2 тис. осіб.

Миколаївський корабельний район - це важливий промисловий регіон в Україні, розташований на берегах річки Південний Буг у місті Миколаїв. Цей район є центром суднобудівної та морської промисловості країни. Він відомий своїми суднобудівними доками, заводами з виробництва суден та супутньою інфраструктурою. У Миколаєві діють кілька великих суднобудівних підприємств, які спеціалізуються на будівництві та ремонті різних типів суден, від великих контейнеровозів до військових кораблів. Корабельний район також має значний вплив на економіку регіону, забезпечуючи робочі місця для тисяч людей та сприяючи розвитку супутніх галузей, таких як логістика та інженерія. Крім того, Миколаївський корабельний район відіграє важливу роль у стратегічному плануванні та безпеці, забезпечуючи будівництво та обслуговування суден для

цивільного та військового використання. Розвиток цього району має стратегічне значення для національної безпеки та економічного зростання України.

Згідно з інформацією про укриття населення м. Миколаєва, Корабельний район налічує 77 укриттів різних типів споруд (рис.2). Наведено дані з обстеження технічного стану, придатності й актуальності простіших укриттів району, з якого визначено укриття, які можуть використовуватися для укриття населення під час надзвичайних ситуацій за адресами (рис.3):

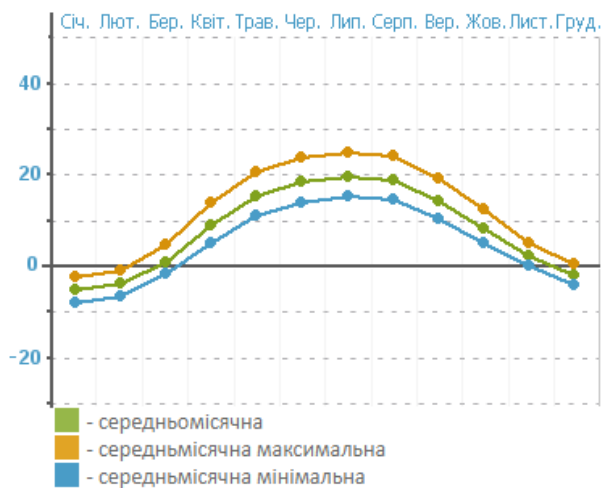
1. просп. Корабелів, 22 (підвальне приміщення);
2. вул. Океанівська, 37 (підвальне приміщення);
3. просп. Корабелів 12/1 (підвальне приміщення);
4. просп. Корабелів, 2 (підвальне приміщення);
5. вул. Айвазовського, 7 (підвальне приміщення);
6. просп. Корабелів, 2 а (підвальне приміщення);
7. просп. Корабелів, 10 Б (підвальне приміщення);
8. просп. Корабелів, 20 (підвальне приміщення державного підприємства);
9. вул. Айвазовського, 6 (підвальні приміщення);
10. просп. Богоявленський, 340/1 (підвальне приміщення, житловий будинок);

Кліматичні дані м. Миколаїв

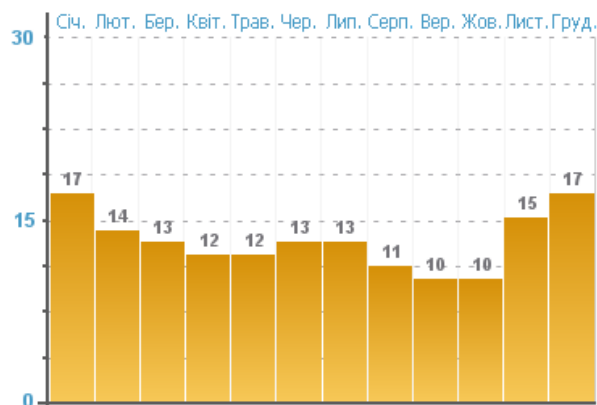
Характеристика		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Середня місячна температура повітря (°C)	норма (1961-1990)	-5.6	-4.2	0.7	8.7	15.2	18.2	19.3	18.6	13.9	8.1	2.1	-2.3	7.7
	2020	0.8	2.5	6.5	9.9	12.4	21.7	21.9	21.4	18.4	12.5	3.8	-0.5	10.9
	відхилення	6.4	6.7	5.8	1.2	-2.8	3.5	2.6	2.8	4.5	4.4	1.7	1.8	3.2
Місячна кількість опадів (мм)	норма (1961-1990)	48	46	39	49	53	73	88	69	47	35	51	52	650
	2020	21	46	15	39	122	49	47	31	31	101	30	48	580
	відхилення	-27	0	-24	-10	69	-24	-41	-38	-16	66	-21	-4	-70

Табл. 1 Відхилення від норми середньої місячної температури повітря та місячної кількості опадів у Миколаєві

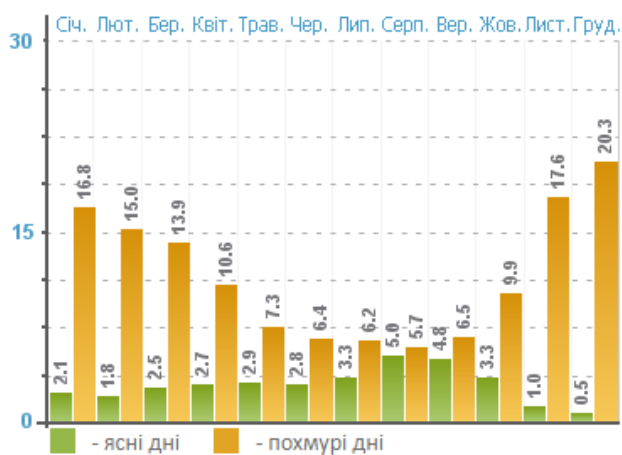
СЕРЕДНЯ МІСЯЧНА І РІЧНА ТЕМПЕРАТУРА ПОВІТРЯ (°C)

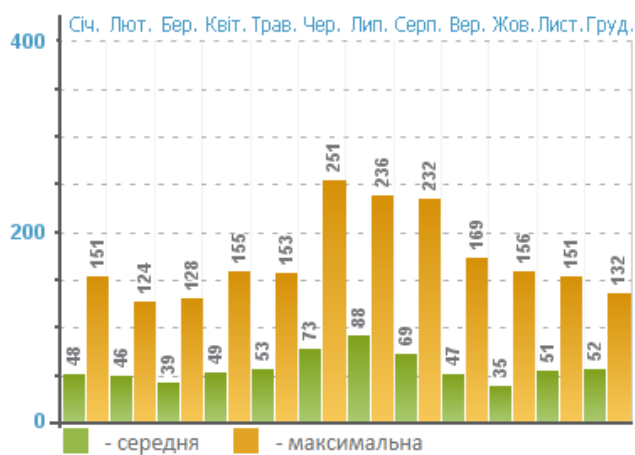
ЧИСЛО ДНІВ ІЗ РІЗНОЮ КІЛЬКІСТЮ ОПАДІВ

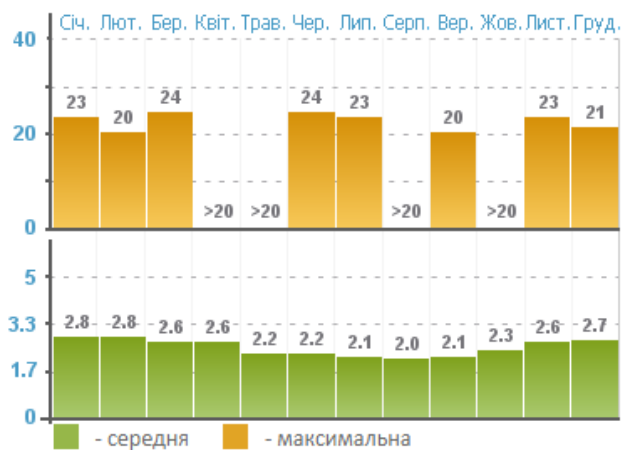
ЧИСЛО ЯСНИХ І ПОХМУРИХ ДНІВ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ ТА НИЖНЬОЮ ХМАРНІСТЮ

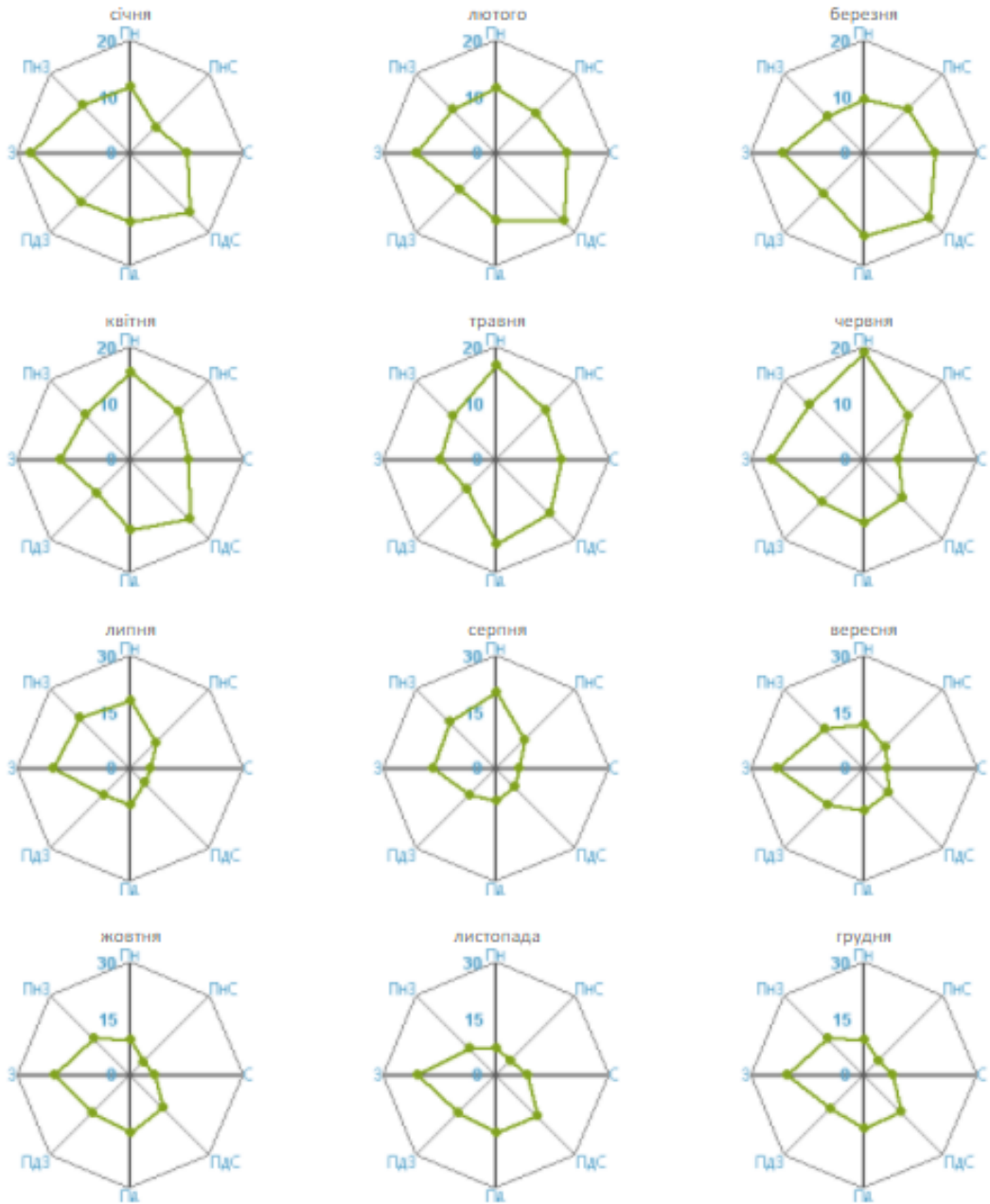
СЕРЕДНЯ МІСЯЧНА І МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОПАДІВ (мм) З ПОПРАВКАМИ НА ЗМОЧУВАННЯ

ШВИДКІСТЬ ВІТРУ (м/с)

ПОВТОРЮВАНІСТЬ (%) НАПРЯМУ ВІТРУ ТА ШТИЛЮ

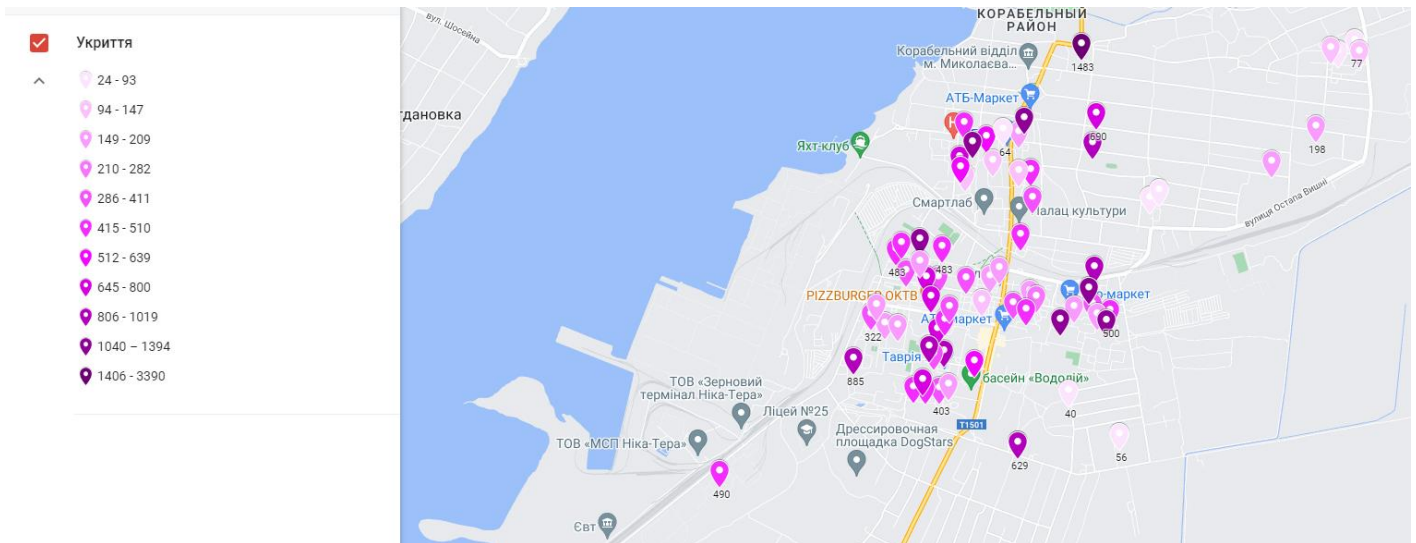

Рис. 2 Розміщення укриттів, Корабельний район, м.Миколаїв.

1.2.Характеристика об'єкту проектування

Ділянка розташована в Корабельному районі , обмежена вул. Остапа Вишні, вул. Новобудівна, вул. Уральська, проспект Богоявленський та займає ділянку площею 3,2 га. Рельєф ділянки плаский.

Будівля під евакуацію – виставковий центр з лекційними, актовим та спортивним залами, та кав'ярнею. На території знаходяться зони відпочинку та дитячий майданчик. Конструктивна система будівлі каркасна. Висота будівлі 26,5 м. Кількість людей, які можуть перебувати одночасно в будівлі 1100 осіб (актова зала вміщує 500 чол).

2. Обґрунтування та прийняття рішень з питань ЦЗ

2.1. Аналіз потенційно-небезпечних об'єктів

АЗС № 14/007 ПАТ «Укрнафта»;

Адреса: Богоявленський проспект, Миколаїв, Миколаївська область, 54000

Відстань до реактора: 7,79 км

Відстань до об'єкта проектування

Реактор потужністю 10 МВт з максимальним потоком нейтронів в активній зоні $1,0 - 2,0 \cdot 10^{14}$ нейтронів/см² сек. зі спектром «холодних, теплових та швидких» нейтронів.

Отже, даний об'єкт є радіаційно-небезпечним, ризик аварії, вибуху, радіоактивного забруднення (зараження) місцевості, водоймищ, продовольства вище допустимих значень, саме тому обрані заходи з питань ЦЗ – евакуація.

2.2. Оцінка обстановки при аварії на потенційно-небезпечному об'єкті

Наслідки радіаційних аварій в основному оцінюється масштабом та ступенем радіаційного впливу і радіоактивного забруднення, а також складом радіонуклідів та кількістю радіоактивних речовин у викиді. Радіаційного впливу піддаються люди, сільськогосподарські тварини, рослини і прилади, чутливі до випромінювань. Радіоактивному забрудненню піддаються споруди, комунікації, техніка, майно, продовольство, сільськогосподарські угіддя і природне середовище. Небезпека ураження людей вимагає швидкого виявлення та оцінки радіаційної обстановки. Оцінка радіаційної обстановки здійснюється за результатами прогнозування наслідків радіаційної аварії і за даними радіаційної розвідки. Оскільки процес формування радіоактивного середовища триває кілька годин, попередню проводять оцінку радіаційної обстановки за результатами прогнозування радіоактивного зараження місцевості. Це дозволяє завчасно, тобто до підходу радіоактивної хмари, провести заходи щодо захисту населення. Метод прогнозування дозволяє змодельовати можливі аварійні ситуації на об'єкті і завчасно зробити і реалізувати ефективну систему захисту робітників та службовців, населення, що проживає поблизу об'єкта. У ході радіаційної аварії, як результат градації її наслідків утворюються зони, що мають різний ступінь небезпеки для здоров'я людей і характеризується тією чи іншою можливою дозою випромінювання.

1. Зона радіоактивної небезпеки (зона М) - ділянка забрудненої місцевості, у межах якої зони випромінювання на відкритій місцевості буде становити від 5 до 50 рад на рік. У межах зони необхідно скоротити перебування людей, які не залучаються для ліквідації наслідків радіаційної аварії.

2. Зона помірного радіоактивного забруднення (зона А) - ділянка забруднення місцевості, у межах якої доза випромінювання на відкритій місцевості становитиме від 50 до 500 рад на рік. У межах зони не воєнізовані формування здійснюють РІНР у засобах захисту органів дихання з використанням бронетехніки.

3. Зона сильного радіоактивного забруднення (зона Б) - ділянка забруднення місцевості, у межах якої зони випромінювання на відкритій місцевості буде становити від 500 до 1500 раз на рік. Невоєнізовані формування здійснюють РІНР у броньованих об'єктах техніки і розміщується в захисних спорудженнях.

4. Зони небезпечного радіоактивного забруднення (зона В) - ділянка забруднення місцевості, у межах якої доза випромінювання на відкритій місцевості буде становити від 4500 до 5 1000 рад на рік. Невоєнізовані формування здійснюють РІНР із використанням радіаційно стійкої спеціальної техніки.

5. Зони надзвичайної небезпечного радіоактивного забруднення (зона Г) - ділянка забруднення місцевості, у межах якої доза випромінювання на відкритій місцевості становитиме понад 5 1000 раз на рік.

Найменування зон	Індекс зони	Доза опромінювання за 1-й рік після аварії, рад		Потужність дози опромінювання через 1 годину після аварії, рад/год	
		На зовнішній межі зони	На внутрішній межі зони	На зовнішній межі зони	На внутрішній межі зони
Радіаційної небезпеки	М	5	50	0,0014	0,14
Помірного забруднення	А	50	500	0,14	1,4
Сильного забруднення	Б	500	1500	1,4	4,2
Небезпечного забруднення	В	1500	5000	4,2	14
Надзвичайно небезпечного забруднення	Г	5000	-	14	-

Оцінка аварійної обстановки при радіаційному викиді на території АЗС Вихідні дані:

- Відстань об'єкта від центру вибуху – 7,79 км;
- Тип реактора - ВВЕР-М;
- Рівень радіації на об'єкті на початку його зараження – $P_n = 10 \text{ p/год}$;
- Вид вибуху – наземний
- Швидкість вітру – $V_v = 5 \text{ м/с}$
- Кількість поверхів будівлі – 2
- Місце укриття – просп. Корабелів, 22

1. Визначаємо зони радіаційного зараження, в яку потрапив об'єкт.

Визначаємо час початку зараження території об'єкту за формулою:

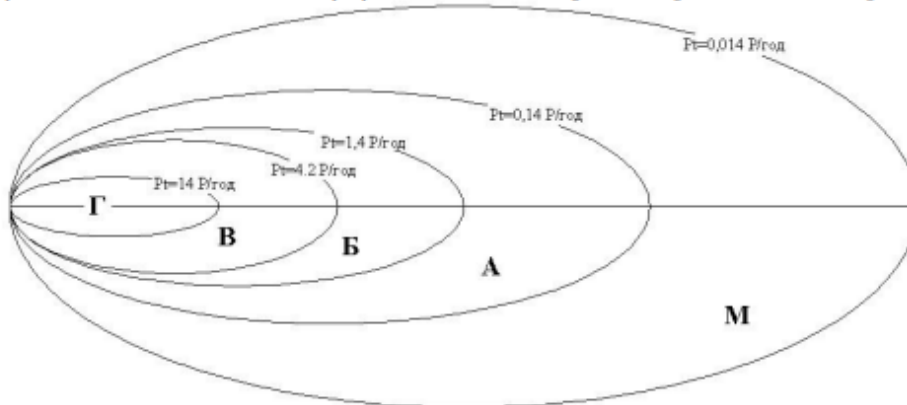
$$t_n = \frac{R}{V_v} = \frac{7790}{3600 \cdot 5} = 0,63 \text{ год}$$

Розраховуємо рівень радіації на 1 год після аварії за формулою:

$$P_1 = P_n * t_n^{0,4} = 10 * 0,63^{0,4} = 8,31 \text{ p/год}$$

Згідно з рис.5 об'єкт потрапив в зону В – небезпечного зараження

Рівні радіації на межах зон перераховані на одну годину після початку викиду (аварії).

Територія знаходиться за адресою м.Миколаїв, вул. Айвазовського, 7, на відстані 7,79 км від ділянки під евакуацію (рис. 4).

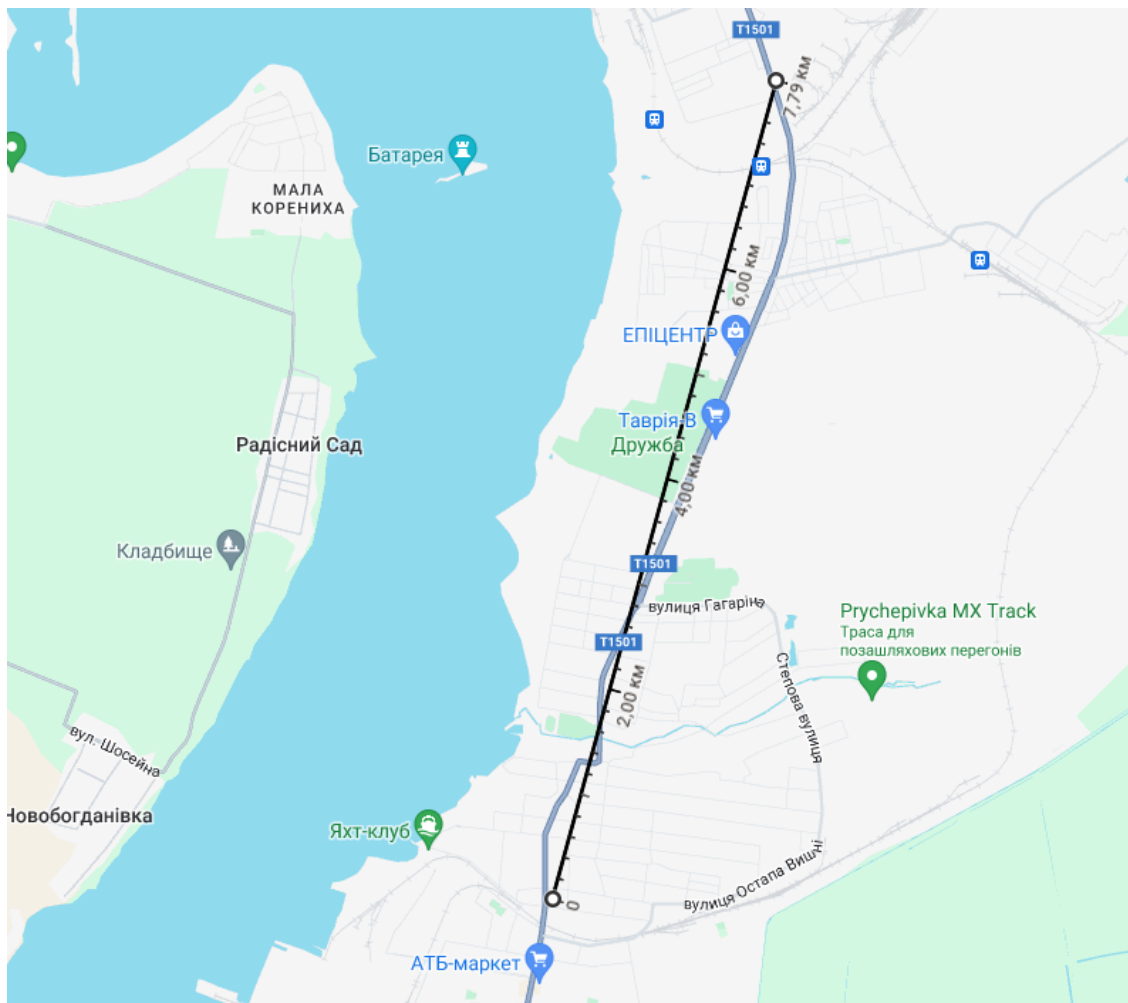

Рис.6 Відстань від проектної ділянки до реактору

Висновок: об'єкт проектування потрапив у зону небезпечного зараження (зона В) відповідно виробничий персонал об'єкту підлягає обов'язковій евакуації в місця укриття - просп. Богоявленський, 340/1 (підвальні приміщення).

2.3. Евакуаційні заходи. Загальні дані.

Евакуація — комплекс заходів щодо організованого вивезення (виведення) населення з районів (місць), зон можливого впливу наслідків надзвичайних ситуацій і розміщення його у безпечних районах (місцях) у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю людей.

Безпечним є придатний для життєдіяльності район розміщення евакуйованого населення, який визначається рішенням відповідного органу виконавчої

влади за межами зон можливого руйнування, хімічного зараження, катастрофічного затоплення, масових лісових і торф'яних пожеж, а також небезпечного радіоактивного забруднення;

Безпечний район визначається, як Правило, ця територія своєї області. Коли евакуйоване населення неможливо розмістити у безпечному районі своєї області, частина його може розміщуватися в сусідній області з обов'язковим узгодженням цього питання з їх керівництвом.

Для евакуації населення із зон радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій визначається не менш як два райони для розміщення евакуйованого населення у протилежних напрямках, з урахуванням переважаючого для цієї місцевості напрямку вітру. У разі хімічного зараження, виникнення поєвнї, катастрофічного затоплення, масових пожеж евакуація здійснюється в безпечні райони поблизу місць виникнення надзвичайної ситуації. За кожним підприємством, установою, організацією, об'єктом закріплюється район або пункт розміщення. .

У сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру евакуація населення планується на випадок:

- аварії на атомній електростанції з можливим забрудненням території; а) для АЕС потужністю до 4 ГВт — у радіусі 30 кілометрів;
- б) для АЕС потужністю більше 4 ГВт — у радіусі 50 кілометрів.
- усіх видів аварій з викидом сильнодіючих отруйних речовин;
- загрози катастрофічного затоплення місцевості;
- лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геофізичних і гідрометеорологічних явищ з тяжкими наслідками, що загрожують населеним пунктам.

Залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації рішення про проведення евакуації населення приймають:

- на загальнодержавному рівні
- Кабінет Міністрів України;
- на регіональному рівні

- Рада міністрів Автономної Республіки Крим, голова обласної держадміністрації;
- на місцевому рівні
- голова Київської та Севастопольської міської держадміністрації, голова районної держадміністрації;
- на об'єктовому рівні
- керівник об'єкта.

Евакуація може бути загальною або частковою, тимчасового або безповоротного характеру. Загальна евакуація проводиться для всіх категорій населення і планується на випадок:

- можливого небезпечного радіоактивного забруднення територій навколо АЕС (якщо виникає безпосередня загроза життю та здоров'ю людей, які проживають у зоні ураження);
- виникнення загрози катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі. З

Загальна евакуація проводиться шляхом вивезення основної частини населення з міст і небезпечних районів усіма видами наявних транспортних засобів на відповідній адміністративній території та виведення найбільш витривалої його частини пішки.

Часткова евакуація проводиться у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру. Вона проводиться з використанням транспортних засобів, що експлуатуються за діючим графіком. Для прискорення евакуації за рішенням керівника відповідного органу виконавчої влади залучаються додаткові транспортні засоби. Під час проведення часткової евакуації завчасно вивозиться не зайняте у сфері виробництва та обслуговування населення: діти, учні навчальних закладів, студенти, вихованці дитячих будинків, разом з викладачами та вихователями, пенсіонери та інваліди, які утримуються у будинках для осіб похилого віку, разом з обслуговуючим персоналом і членами їх сімей, а також хворих разом з лікувальними закладами і їх персоналом.

Для забезпечення евакуйованого населення житлом використовуються квартири і будинки місцевих жителів (ущільнення), а також пансіонати, санаторії, будинки відпочинку, дитячі і трудові табори, туристичні бази, дачні кооперативи.

Для проведення евакозаходів у стислі терміни розробляються спеціальні графіки, які забезпечують максимальне використання можливостей усіх видів транспорту і які передбачають початок вивезення населення у будь-яку годину доби. Для вивезення населення автомобільний транспорт, формується в автомобільні колони, які закріплюються за маршрутами. При цьому не допускаються автомобільні евакоперевезення на великі відстані, особливо на тих напрямках, де достатньо розвинуті залізничні або водні шляхи сполучення.

Чисельність піших колон коливається від 500 до 1000 осіб.

Швидкість руху колон на маршруті складає в межах 4—5 км/год, а дистанція між колонами — до 500 м. Під час проходження маршруту через кожні 1—1,5 год. руху роблять невеликі привали тривалістю 10—15 хв., а на початку другої половини добового переходу влаштовують великий привал на 1—2 год., як правило, за межами небезпечної зони.

Організацією проведення евакуаційних заходів займаються начальники і органи цивільного захисту міста, міських районів і господарських об'єктів. Безпосередньо здійснюють евакозаходи спеціально створені евакуаційні органи. До них належать:

- обласні, міські, районні та об'єктові евакокомісії;
- евакуаційні комісії міністерств, відомств, організацій та установ;
- збірні евакуаційні пункти (ЗЕП);
- приймальні евакокомісії (ПЕК) та приймальні евакуаційні пункти (ПЕП)
- пункти посадки і висадки, а також проміжні пункти евакуації (ППЕ);

Проміжні пункти евакуації розгортаються за межами зон можливого ураження для посадки на транспорт населення, яке виводилося з небезпечного району пішки. На них організовується реєстрація прибулих (як правило, пішим по-

рядком), тимчасове їх розміщення, забезпечення їжею, водою, та подальша відправка (транспорт) до районів постійного розміщення. Для організації приймання і розміщення міського населення, що евакуюється, а також забезпечення його усім необхідним, створюються приймальні евакуаційні комісії (ПЕК), які організують прийом і розміщення евакуйованого населення, організацію обліку та його життєзабезпечення.

Приймальні евакуаційні пункти (ПЕП) розгортаються в пунктах висадки евакуйованого населення і призначаються для його зустрічі і відправлення до районів (пунктів) розміщення.

Планування евакуації проводиться заздалегідь для населення, яке проживає у районах, які визначені як небезпечні. У плані евакуації, складовою частиною якого є карта (схема), зазначаються:

- висновки з оцінки обстановки у разі виникнення надзвичайної ситуації;
- порядок оповіщення населення про початок евакуації;
- кількість населення, яке підлягає евакуації, за віковими категоріями; — терміни проведення евакуації;
- склад евакуаційних органів і терміни приведення їх у готовність;
- кількість населення, яке вивозиться різними видами транспортних засобів окремо і виводиться пішки;
- розподіл об'єктів за збірними евакуаційними пунктами, пунктами посадки, районами (пунктами) розміщення та евакуаційними напрямками; — маршрути евакуації;
- райони (пункти) розміщення евакуйованого населення;
- пункти посадки на транспортні засоби, пункти висадки у безпечному районі, порядок доставки населення з пунктів висадки до районів (пунктів) розміщення;
- заходи щодо організації приймання, розміщення, захисту та життєзабезпечення евакуйованого населення у безпечному районі;
- порядок організації управління і зв'язку.

На карті (схемі) позначаються:

— райони (пункти) розміщення евакуаційних органів, вихідні пункти та пункти посадки (висадки);

— схема оповіщення, організації зв'язку й управління;

— розміщення евакуйованого населення по об'єктах у безпечному районі.

Розділ плану, в якому визначаються види забезпечення евакуації, розробляється відповідними службами. До цього розділу включаються:

— основні завдання служби;

— перелік сил і засобів, які залучаються для виконання евакуаційних заходів;

— терміни виконання завдань.

Евакоприймальна комісія розробляє план його приймання і розміщення у безпечному районі з картою (схемою). У плані зазначаються: — кількість евакуйованого населення за віковими категоріями, яке прибуває у район, місто, район у місті, селище, село;

— кількість об'єктів і їх розподіл за районами у місті, сільськими і селищними радами, населеними пунктами;

— чисельність населення, яке проживає на відповідній території;

— будівлі і споруди для розміщення об'єктів господарювання;

— пункти висадки евакуйованого населення;

— порядок і терміни доставки евакуйованого населення з приймальних евакуаційних пунктів до районів (пунктів) розміщення;

— порядок розміщення евакуйованого населення;

— порядок забезпечення евакуйованого населення продуктами харчування, водою, предметами першої необхідності, медичним та іншими видами обслуговування;

— порядок оповіщення посадових осіб, які відповідають за приймання евакуйованого населення;

— початок евакуації і терміни прибуття населення. На карті (схемі) позначаються:

— місця розгортання приймальних евакуаційних пунктів, пункти висадки евакуйованого населення;

- склад евакуаційних органів і термін приведення їх у готовність;
- схема оповіщення, організації зв'язку і управління;
- райони (пункти) розміщення людей у безпечному районі, їх кількість, ! категорія і розподілення за об'єктами.

План приймання і розміщення евакуйованого населення включає також розділ з транспортного забезпечення евакуації, в якому зазначається: — кількість транспортних засобів кожного виду і термін їх подачі до пунктів посадки;

- кількість населення, яке підлягає евакуації;
- терміни відправлення евакуйованого населення у безпечні райони;
- терміни прибуття евакуйованого населення до пунктів посадки;
- маршрути руху транспортних засобів;
- кількість рейсів.

На всіх громадян, які підлягають евакуації, завчасно складаються списки за об'єктами і житлово-експлуатаційними організаціями у трьох примірниках, один з яких залишається на об'єкті або в житлово-експлуатаційній організації, другий (у разі одержання рішення про проведення евакуації) після уточнення списків надсилається на збірний евакуаційний пункт, третій — до евакуаційної комісії району (пункту) розміщення.

Крім евакуаційних органів до забезпечення евакуації залучаються і деякі міністерства та відомства. Міністерство транспорту для прискорення проведення евакуації завчасно визначає графіки та маршрути руху залізничних, автомобільних, морських, річкових та авіаційних транспортних засобів, що забезпечують евакуаційні перевезення.

Транспортні служби і організації беруть участь у плануванні і підготовці транспортних засобів для перевезення евакуйованого населення. Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи відповідно до покладених на нього завдань з евакуації населення:

- організовує оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та постійно інформує його про поточну обстановку;
- організовує розроблення і проведення евакуаційних заходів;

- координує діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади та об'єктів з питань евакуації населення у надзвичайних ситуаціях;
- здійснює контроль за ходом проведення евакуації;
- організовує і здійснює контроль за готовністю евакуаційних органів до дій з проведення евакуації;
- організовує навчання населення, працівників евакуаційних органів та органів управління всіх рівнів з питань підготовки і проведення евакуаційних заходів в умовах надзвичайних ситуацій. Міністерство охорони здоров'я:
 - планує медичне забезпечення на випадок проведення евакуації;
 - організовує підготовку медичних служб до медичного забезпечення на збірних евакуаційних пунктах, маршрутах евакуації, в районах розміщення евакуйованого населення;
 - у межах своєї компетенції здійснює державний санітарно-гігієнічний нагляд;
- організовує проведення санітарної обробки населення. Міністерство внутрішніх справ:
 - організовує регулювання дорожнього руху на міських і позаміських маршрутах евакуації;
 - розробляє і здійснює заходи щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони матеріальних і культурних цінностей у разі проведення евакуації;
 - організовує охорону громадського порядку на збірних і приймальних евакуаційних пунктах, пунктах посадки (висадки), на маршрутах евакуації й у районах (пунктах) розміщення евакуйованого населення;
 - у межах своєї компетенції забезпечує дотримання режиму перевезень автомобільними дорогами і допуск до зон надзвичайних ситуацій;
 - організовує реєстрацію евакуйованого населення і ведення адресно-довідкової роботи.

Державний комітет по зв'язку забезпечує оповіщення населення про початок евакуації і зв'язок під час проведення евакуаційних заходів. З отриманням рішення (сигналу) про проведення евакуації евакуаційні комісії уточнюють за-

вдання керівникам об'єктів щодо проведення евакуаційних заходів, контролюють стан оповіщення населення, його збір, формування колон (через начальників маршрутів), забезпечують переміщення їх до пунктів евакуації, а також разом з транспортними службами — готовність транспортних засобів до перевезень, уточнюють порядок їх використання, підтримують постійний зв'язок з начальниками маршрутів та з органами виконавчої влади безпечних районів, інформують їх про хід евакуації. У райони розміщення направляються представники евакуаційних комісій для вирішення питань приймання, розміщення і життєзабезпечення евакуйованого населення.

Об'єктові евакуаційні комісії:

— організують оповіщення, реєстрацію та облік населення, уточнюють дані про транспортні засоби, що виділяються об'єктові, термін їх подачі, маршрути та порядок руху;

— видають начальникам піших і транспортних колон витяги із схем маршрутів, забезпечують засобами зв'язку та інструктують їх;

— організують і контролюють посадку евакуйованого населення на транспортні засоби і відправку колон;

— надають необхідну інформацію органам виконавчої влади у безпечних районах;

— інформують районні евакуаційні комісії про хід евакуації. Керівники житлово-експлуатаційних організацій здійснюють оповіщення непрацюючого населення про порядок проведення евакуації, разом з працівниками органів внутрішніх справ та охорони здоров'я забезпечують прибуття на збірні евакуаційні пункти громадян, які з поважних причин не можуть самостійно прибути на ці пункти.

Начальники збірних евакуаційних пунктів уточнюють з керівниками підприємств та організацій чисельність евакуйованого населення і порядок його відправлення, організують реєстрацію та облік населення, формують піші і транспортні колони, здійснюють посадку населення на транспортні засоби, доповідають евакуаційній комісії району, міста, району в місті про його відправлення та

інструктують начальників ешелонів і старших колон, організують надання медичної допомоги евакуйованому населенню, охорону і громадського порядку.

Керівники органів виконавчої влади та евакуаційні комісії безпечних районів, організують підготовку пунктів висадки, розгортають приймальні і евакуаційні пункти, уточнюють кількість прибулих і порядок подачі транспортних засобів для їх вивезення з пунктів висадки, а також з проміжних пунктів евакуації до пунктів розміщення, контролюють роботу керівників об'єктів безпечних районів з приймання і розміщення евакуйованого населення. Громадяни самостійно на міських транспортних засобах, прибувають на збірні евакуаційні пункти де їм забезпечують посадку на транспортні засоби. Евакуація населення при надзвичайних ситуаціях пов'язаних з аваріями на радіаційно- та хімічно-небезпечних об'єктах має ряд особливостей.

Особливістю проведення евакозаходів при аварії на АЕС є те, що вона може проводитись на території, забрудненій радіоактивними речовинами. У цьому випадку транспорт прибуває безпосередньо до під'їздів будинків, приватних будинків, до захисних споруд. Під час посадки людей в автомобільний : транспорт або виходу їх до евакопотягів ведеться особистий облік населення і реєстрація евакуйованих з приватного сектора міст та сільської місцевості проводиться відповідальними особами безпосередньо в автобусах по мірі їх завантаження. Одночасно з вивозом населення сільської місцевості проводиться відвантаження тварин, до цього підключаються навантажувальні команди зі складу робітників господарств.

Евакуація населення проводиться в 2 етапи:

1 етап — від місць знаходження людей до межі зони забруднення;

2 етап — від межі зони забруднення до пунктів розміщення евакуйованого населення в безпечних районах.

Евакуйовані громадяни повинні мати при собі паспорт, військовий квиток, документ про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, свідоцтво про народження, гроші і цінності, продукти харчування і воду на 3 доби, постільну білизну, необхідний одяг і взуття загальною вагою не більш як 50 кілограмів на

кожного члена сім'ї. Дітям дошкільного віку вкладається у кишеню або пришивається до одягу записка, де зазначається прізвище, ім'я та по батькові, домашня адреса, а також ім'я та по батькові матері і батька.

Можливі маршрути евакуації пішим способом

Маршрут 1 – загальна відстань – 1,6 км, по прямій поверхні (за напрямом руху)

1. Прямувати на пд. 61 м
2. Повернути направо та пройти ще 300 м
3. Повернути наліво і пройти повз ТЦ 1001 600 м
4. Звернути направо та пройти 120 м прямо повз торгові точки
5. Повернути направо та пройти ще 300 м
6. Пройти прямо 100 м
7. Повернути наліво і пройти ще 300 м
8. Прямувати до Будинку, 2

Можливі маршрути транспортної евакуації

Маршрут 2 – загальна відстань – 1,9 км, по прямій поверхні (за напрямом руху)

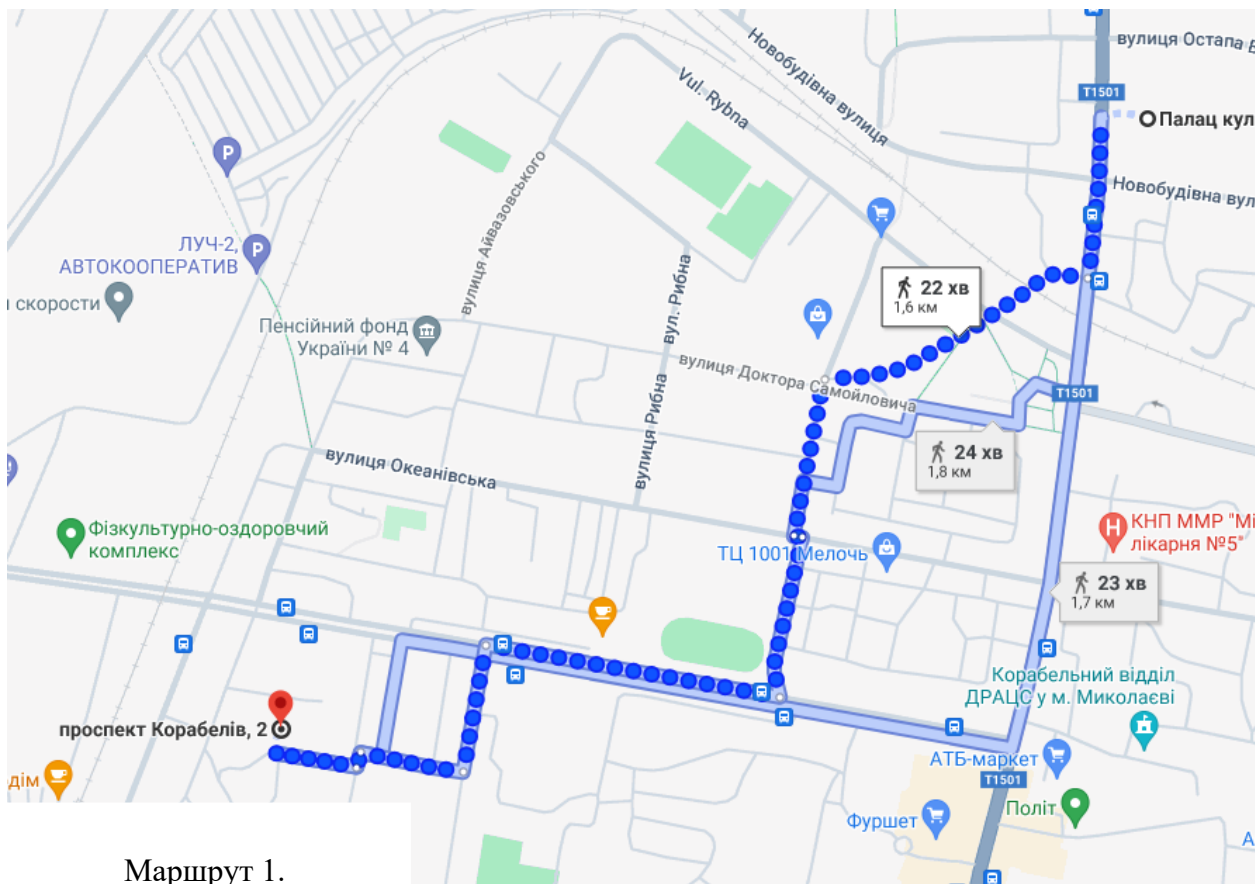
1. Прямувати на північний схід 250 м
2. Повернути праворуч і проїхати ще 900 м
3. Повернути направо в сторону вул. Айвазовського, прямувати 100 м
4. Продовжити рух по вулиці Корабелів, 2
5. Пункт призначення буде ліворуч за 50 м
6. Прямувати до ПЕП

Маршрут 3 – загальна відстань – 1,6 км, по прямій поверхні (за напрямом руху)

1. Прямувати на пд. 100 м
2. Сісти на громадський транспорт який ходить раз на 12 хв. (1, 32, 52, 53) маршрути.
3. Доїхати до Богоявленського проспекту (10 хв)

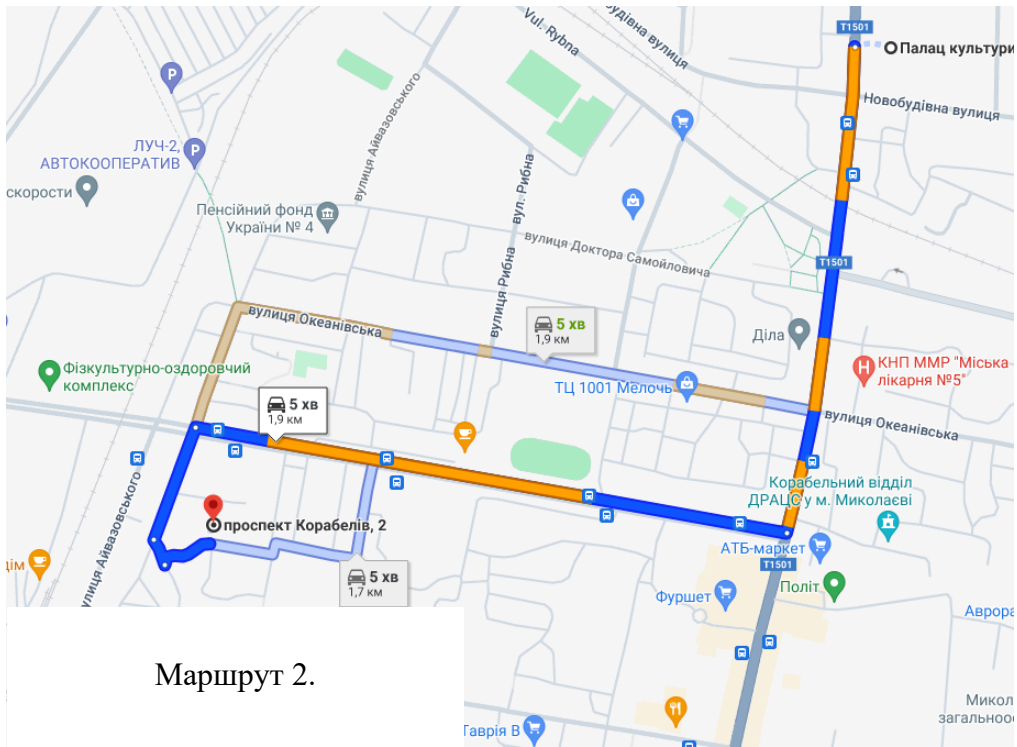
4. Продовжити рух на пд 50 м
5. Пункт призначення буде праворуч за 20 м

4. Графічна частина

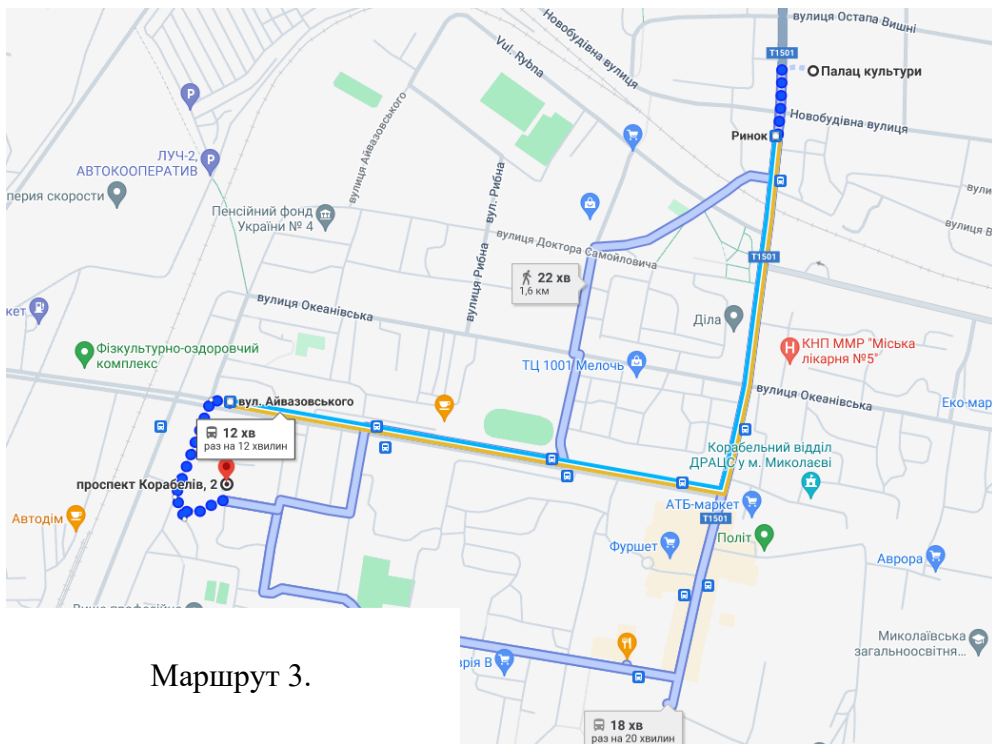

Маршрут 1.

і під евакуацію відносно запланованого укриття – . про-
спект Корабелів, 2.

Маршрут 2.

Маршрут 3.

Рис.8 Схема евакуації працівників та відвідувачів

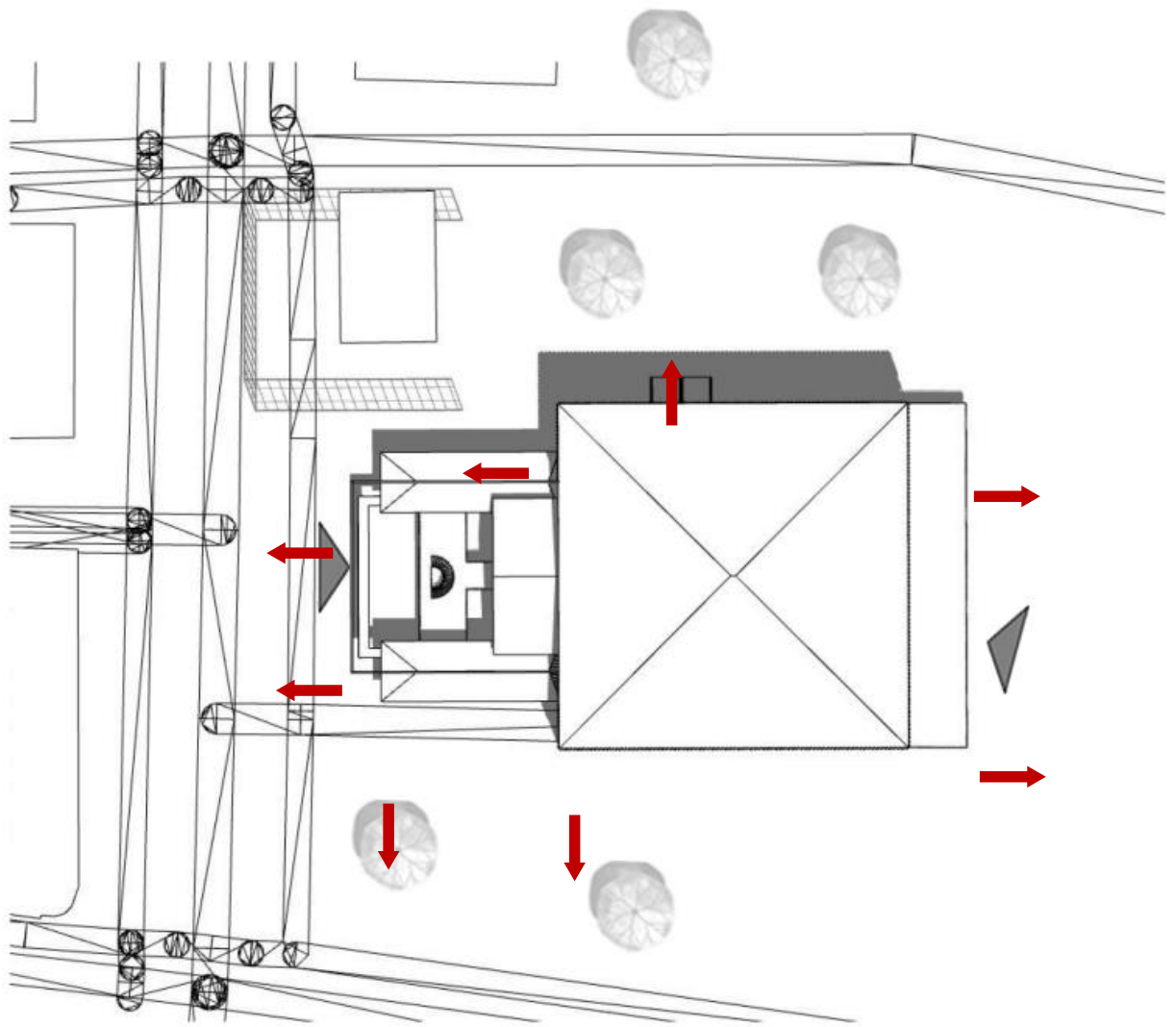
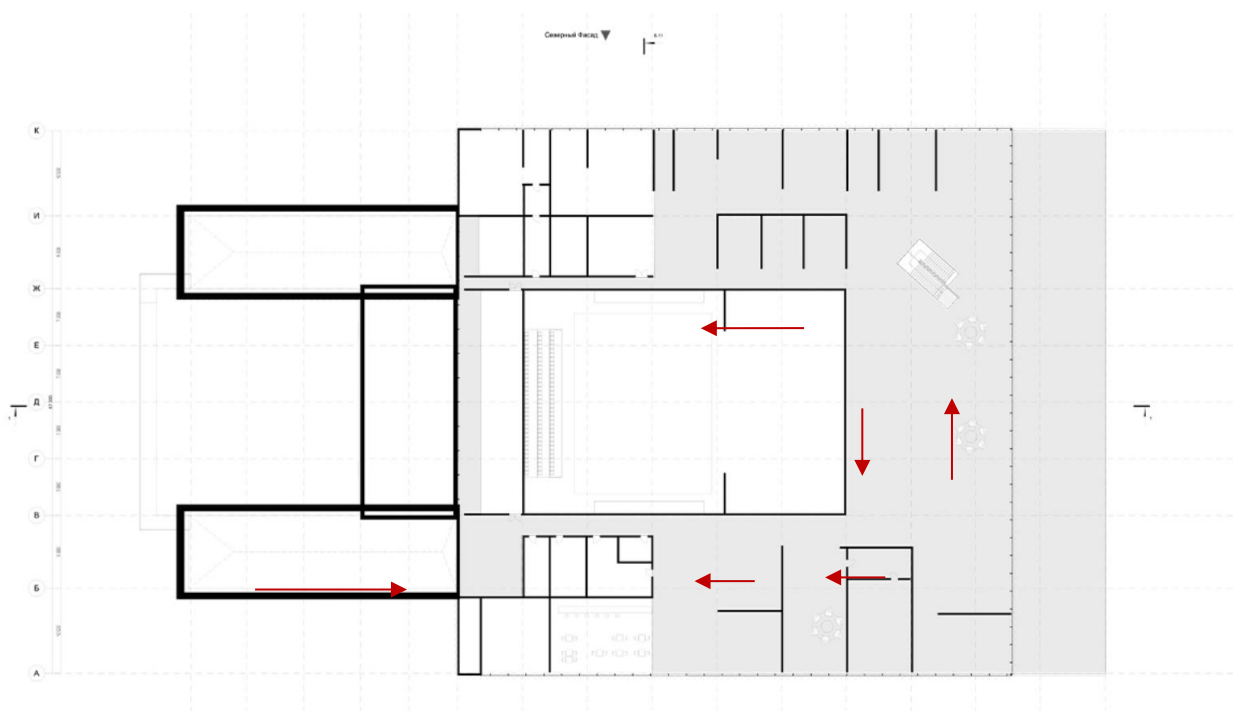

Рис.9 Розміщення ЗЕП на площі перед об'єктом

План первого поверху

План типового поверху

ВИСНОВОК

Ділянка під евакуацію розташована в зоні можливого радіоактивного ураження. Найбільший потенційно-небезпечний об'єкт – АЗС Укрнафта. За умови правильної організації евакуації відвідувачів та працівників будівлі своєчасно залишать небезпечну зону. Евакуація людей здійснюватиметься пішим способом до підземного сховища проспект Корабелів, 2.

ЛІТЕРАТУРА

1. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій.
2. ДБН В.2.2-16:201X Культурно – видовищні та дозвіллові заклади.
3. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди Основні положення.
4. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення.
5. ДБН В.2.5-23:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення.
6. ДСТУ Б В.1.1-8:2003 Захист від пожежі. Кабельні проходки. Метод випробування на вогнестійкість.
7. ДБН В.2.5-56:2014 "Системи протипожежного захисту".
8. ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення.
9. ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво. Зі Зміною № 1.
10. ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція та енергоефективність будівель.
11. Типологічні особливості "корисного" архітектурного середовища / Н. М. Шебек // Архітектурний вісник КНУБА. – 2013. – Вип. 1.
12. Агеєва Г. М. Містобудівна та соціальна роль фізкультурно-спортивних зон закладів вищої освіти у контексті сталого розвитку / Г. М. Агеєва, М. О. Чернишева, К. В. Коробко // Теорія та практика дизайну. – 2021. – Вип. 23. – С. 5-20.
13. Харчук О. О. Сталый розвиток: економічний, екологічний і соціальний аспект. Україна у глобальному світі : колективна монографія. Рига: Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. – С. 209-225.
14. Розпорядження «Про схвалення Довгострокової стратегії розвитку української культури — стратегії реформ» від 1 лютого 2016 р. № 119-р, Київ.

15. Досвід проектування культурно-видовищних центрів на сучасному етапі їх розвитку. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Spam_2013_32_80(Дата звернення: 20.06.2024)
16. Петер Леній URL: <https://hromady.org/> (Дата звернення : 21.06.2024)
17. Хмельницька А. В. Соціально-економічні передумови формування нових типів закладів культури. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2013. Вип. 34. С. 533–541.
18. Аналіз програм збереження культурної спадщини України О. Рибчинський URL: <https://www.kultura.org.ua/> (Дата звернення: 22.06.2024)
19. Reconstruction of NHK Cultural Centre URL: <https://www.miesarch.com/> (Дата звернення: 01.05.2024)
20. Reconstruction of a cultural center in vodnany URL: <http://www.janproksa.com/> (Дата звернення: 01.05.2024)
21. Будинок Культури MOM URL: <https://www.archdaily.com/> (Дата звернення: 01.05.2024)
22. Dananpo renovation approach architecture studio URL: <https://www.archdaily.com/993923/dananpo-renovation-approach-architecture-studio> (Дата звернення: 01.05.2024)
23. Le- semaphore cultural-center URL: <https://www.archdaily.com/1009349/le- semaphore-cultural-center-atelier-ronan-prineau> (Дата звернення: 01.05.2024)
24. Renovation a new cultural center URL: <https://www.metalocus.es/en/news/former-factory-renovation-a-new-cultural-center-and-studio> (Дата звернення: 02.05.2024)
25. Arkitectureonweb URL: <https://www.arkitectureonweb.com/en/home> (Дата звернення: 18.05.2024)
26. Конституція України. Основний закон. – К., 1996
27. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 №5403-VI (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, №34.35, ст.458

28. Закон України від 19.11.1992 року № 2801-ХІІ, Основи законодавства України про охорону здоров'я.
29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру», - Київ, 03.08.1998. - №1198
30. Цивільний захист. Коріній В.І. Стефанович І.С., Гуць В.М., Курс лекцій.- Київ: 2018., 208 с.
31. Демиденко Г.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Київ: НТУУ КПІ, 2008. – 300 с.
32. ДБН В.1.1. – 7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
33. Стеблюк М.Л. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник, - Друге видання. – К.: Знання, 2010. – 487 с.
34. Губський А.Л. Цивільний оборона: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Міністерство освіти, 1995 р. – 216 с.
35. Міхєєв Ю.В. Цивільний захист: Навчальний посібник -: НТУУ КПІ, 2013р. – 233 с.
36. ДСТУ БА.2.2. – 7:2010 Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. Київ – Мінрегіонбуд Україна, - 2010.
37. Методика выявления и оценки радиационной обстановки при разрушении (авариях) АЭС. М.: ГШ ВС СССР, 1989.
38. Закон України Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання – Київ, 1998.
39. Методика прогнозирования радиационной обстановки в случае аварии или при разрушении АЭС. -М.-в/ч 52609 НИИ “Атомэнергопроект”, 1991.

- 40.Методика прогнозування наслідків виліву (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті - Наказ МНС, Мінагрополітики, Мінекономіки, Мінприроди від 27.03.2001р. № 73/82/64/122
- 41.Методика спостережень щодо оцінки радіаційної і хімічної обстановки, – Наказ МНС від 06.08.2002р. №186.

Додатки:

Додаток 2. Експозиція.

АРХИТЕКТУРНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНО – ПРОДВІТНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ

МІСЦЕВИЙ КУЛЬТУРНО-ПРОДВІТНИЦЬКИЙ ЦЕНТР – це комплексний культурно-просвітницький заклад, який має на меті збереження та розвитку культурної спадщини громади, а також надання освітніх та культурних послуг населенню. Комплекс складається з кількох функціональних зон, які інтегровані в єдиний архітектурний ансамбль.

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ:

- Інтеграція з оточенням:** Центер розроблено з урахуванням історичної забудови та ландшафтних особливостей району.
- Мультисекторальність:** Комплекс охоплює сфери культури, освіти, спорту та громадської активності.
- Гнучкість:** Будівля має гнучку структуру, що дозволяє адаптувати приміщення під різні культурні заходи.
- Екологічність:** Використано екологічні матеріали та енергозберігаючі технології.
- Соціальна інтеграція:** Центер створено як місце для зустрічей та взаємодії громадян.

АРХІТЕКТУРНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНО – ПРОДВІТНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ

МІСЦЕВИЙ КУЛЬТУРНО-ПРОДВІТНИЦЬКИЙ ЦЕНТР – це комплексний культурно-просвітницький заклад, який має на меті збереження та розвитку культурної спадщини громади, а також надання освітніх та культурних послуг населенню. Комплекс складається з кількох функціональних зон, які інтегровані в єдиний архітектурний ансамбль.

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ:

- Інтеграція з оточенням:** Центер розроблено з урахуванням історичної забудови та ландшафтних особливостей району.
- Мультисекторальність:** Комплекс охоплює сфери культури, освіти, спорту та громадської активності.
- Гнучкість:** Будівля має гнучку структуру, що дозволяє адаптувати приміщення під різні культурні заходи.
- Екологічність:** Використано екологічні матеріали та енергозберігаючі технології.
- Соціальна інтеграція:** Центер створено як місце для зустрічей та взаємодії громадян.

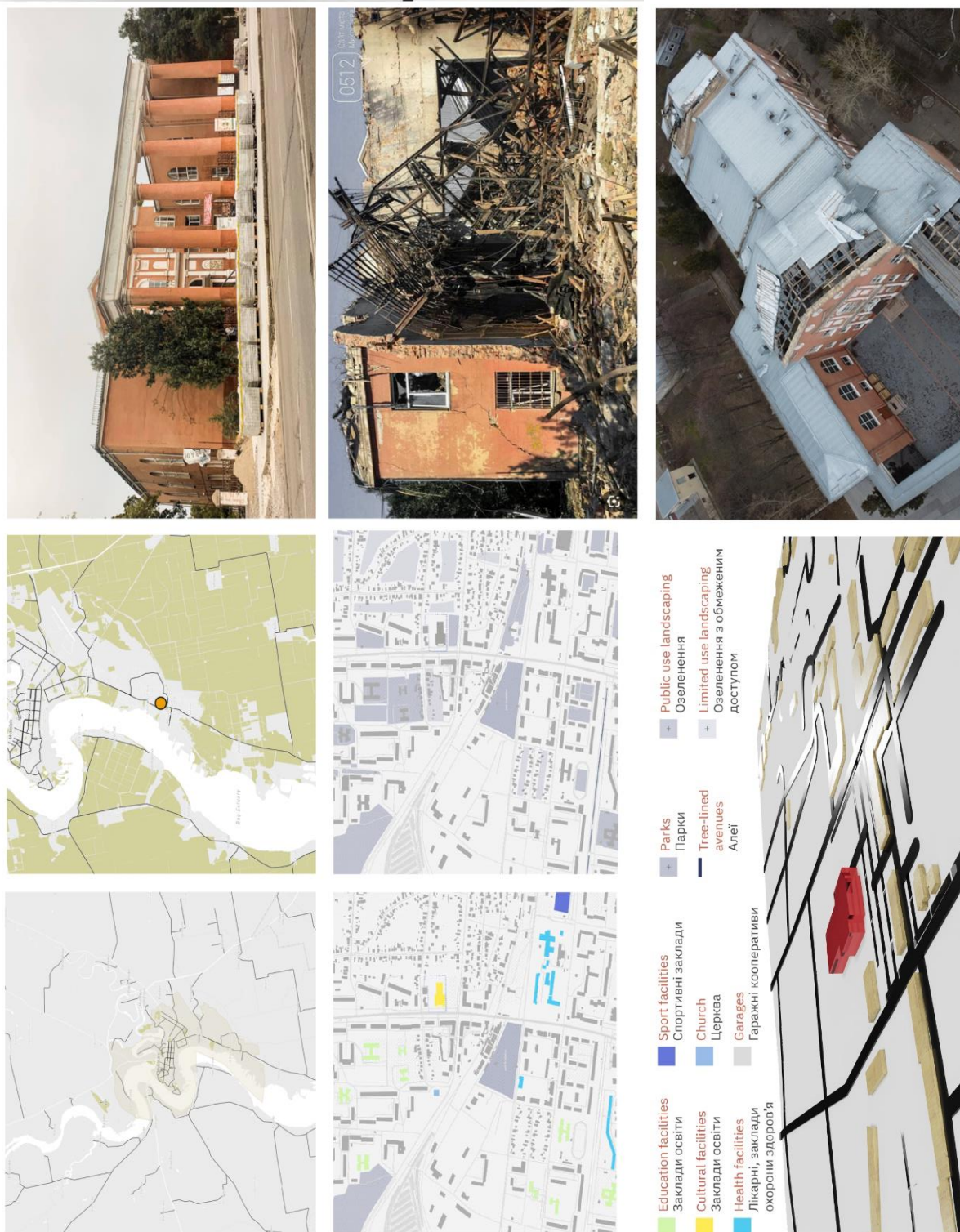
АРХІТЕКТУРНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНО – ПРОДВІТНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ

МІСЦЕВИЙ КУЛЬТУРНО-ПРОДВІТНИЦЬКИЙ ЦЕНТР – це комплексний культурно-просвітницький заклад, який має на меті збереження та розвитку культурної спадщини громади, а також надання освітніх та культурних послуг населенню. Комплекс складається з кількох функціональних зон, які інтегровані в єдиний архітектурний ансамбль.

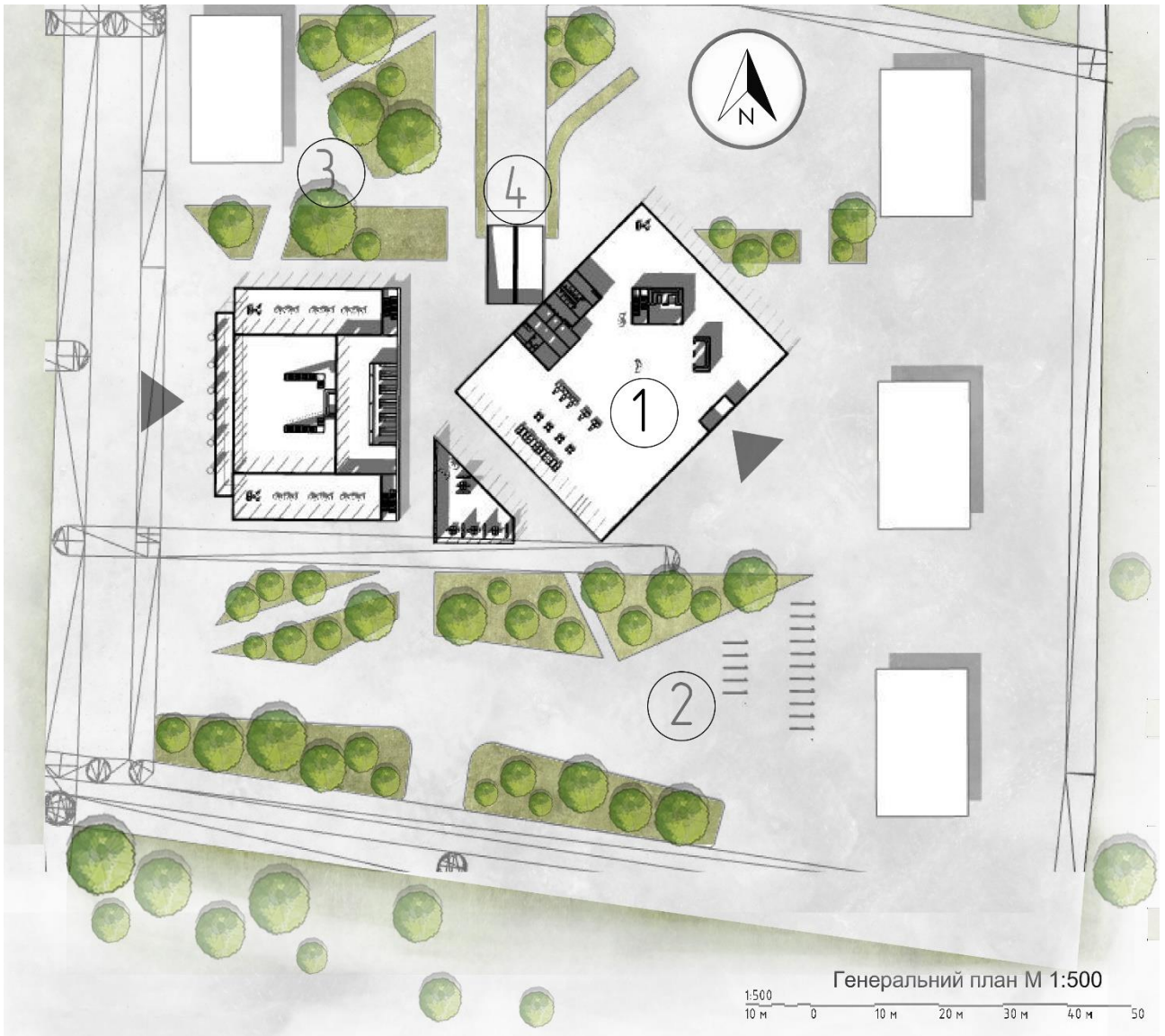
ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ:

- Інтеграція з оточенням:** Центер розроблено з урахуванням історичної забудови та ландшафтних особливостей району.
- Мультисекторальність:** Комплекс охоплює сфери культури, освіти, спорту та громадської активності.
- Гнучкість:** Будівля має гнучку структуру, що дозволяє адаптувати приміщення під різні культурні заходи.
- Екологічність:** Використано екологічні матеріали та енергозберігаючі технології.
- Соціальна інтеграція:** Центер створено як місце для зустрічей та взаємодії громадян.

Додаток 3. Ситуаційний план, проєктні креслення.

Додаток 3. Генеральний план.

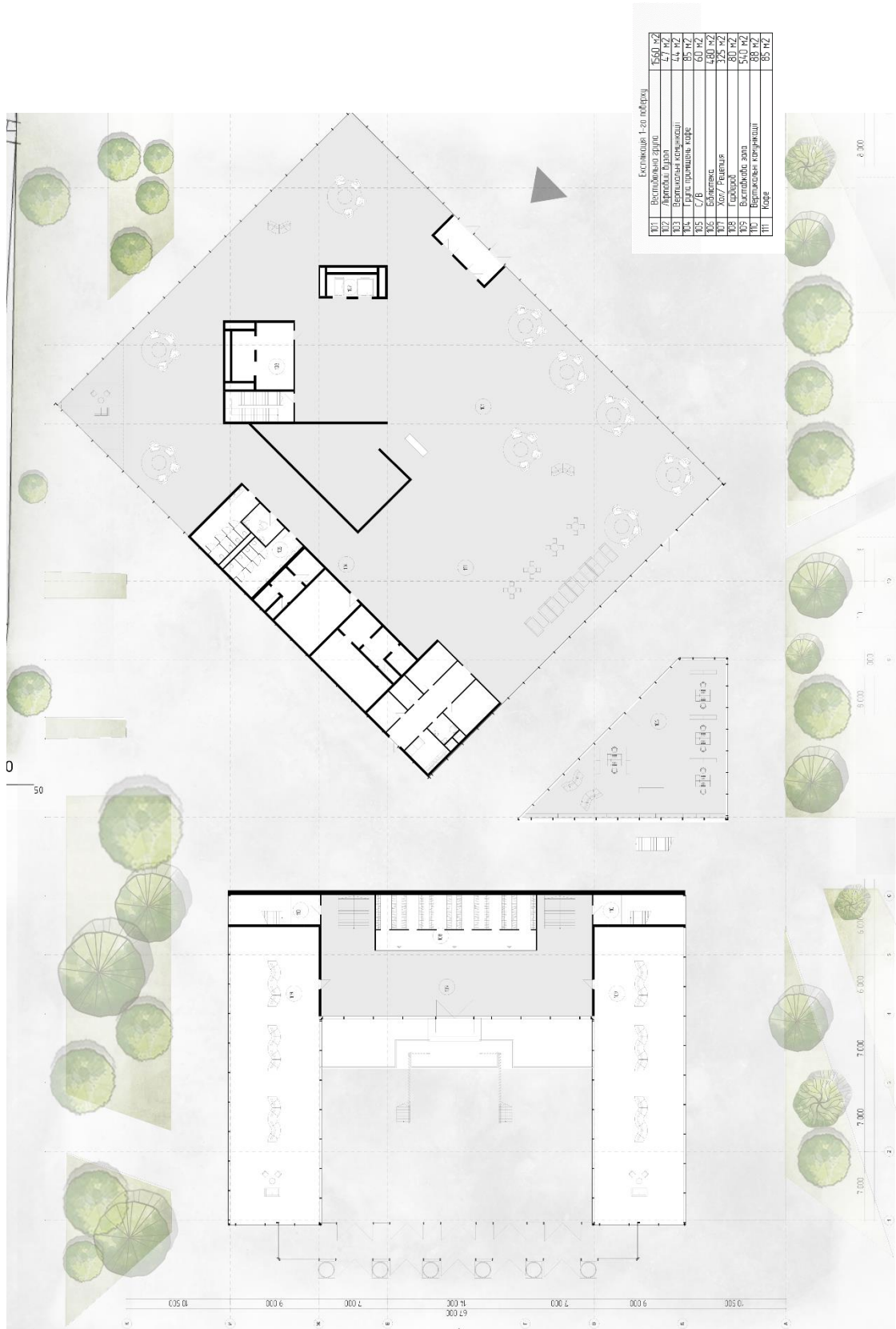

Техніко - економічні показники генерального плану		
№	Найменування показників	Кількість м. кв
1	Проектуєма споруда	7571 м ²
2	Паркінг	864 м ²
3	Зона відпочинку	2325 м ²
4	Загальна площа доріг	9600 м ²
5	Загальна площа озеленення	260 м ²
6	Повверховість будівлі	4

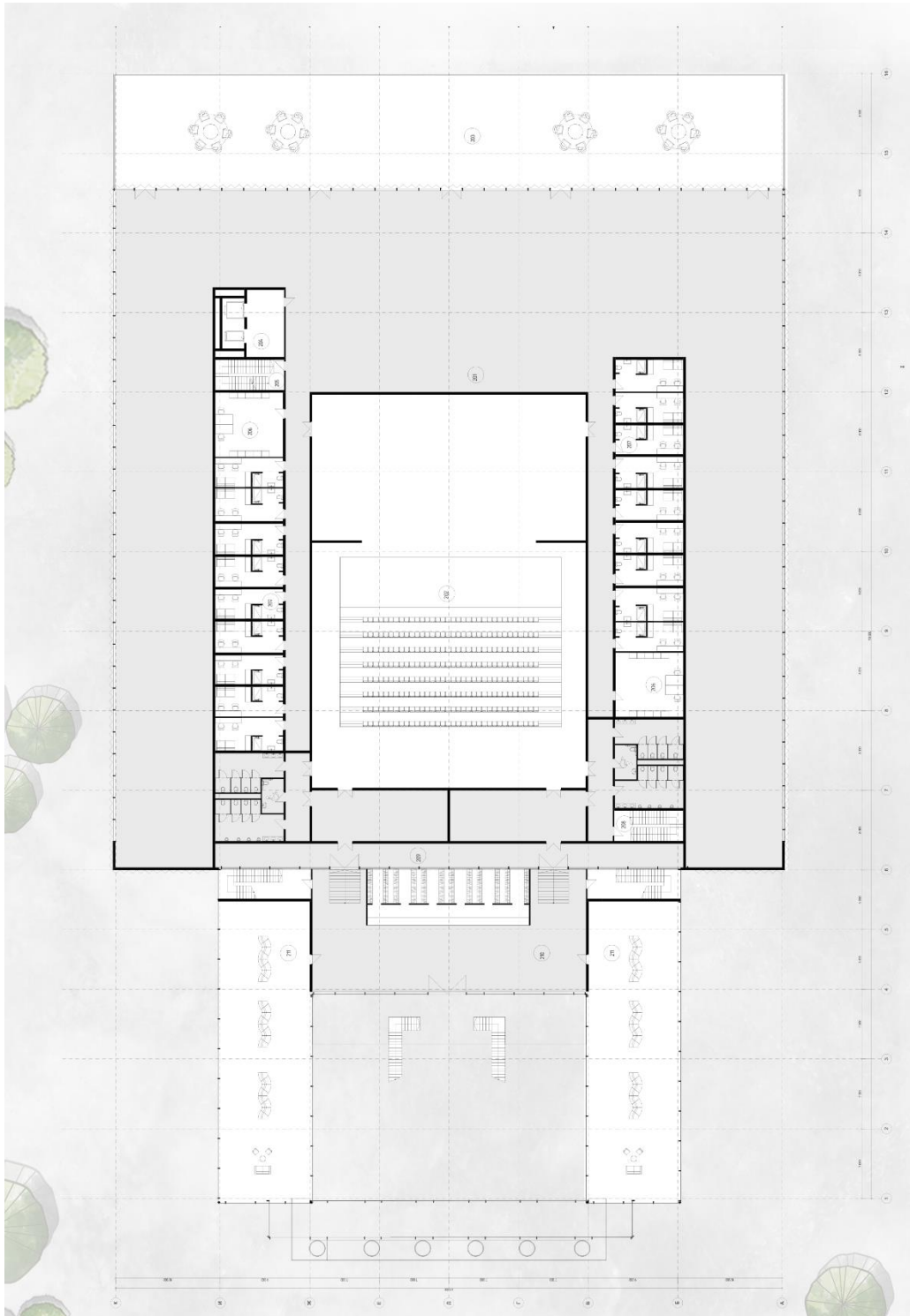
- Експлікація генерального плану
1. Проектуєма будівля
 2. Зона відпочинку
 3. Паркінг
 4. В'їзд до паркінгу

- Умовні позначення генплану
- Вхідні групи
 - Евакуаційні виходи
 - Червона лінія забудови
 - Моцнення
 - Зелені насадження

Додаток 2. План 1-го поверху.

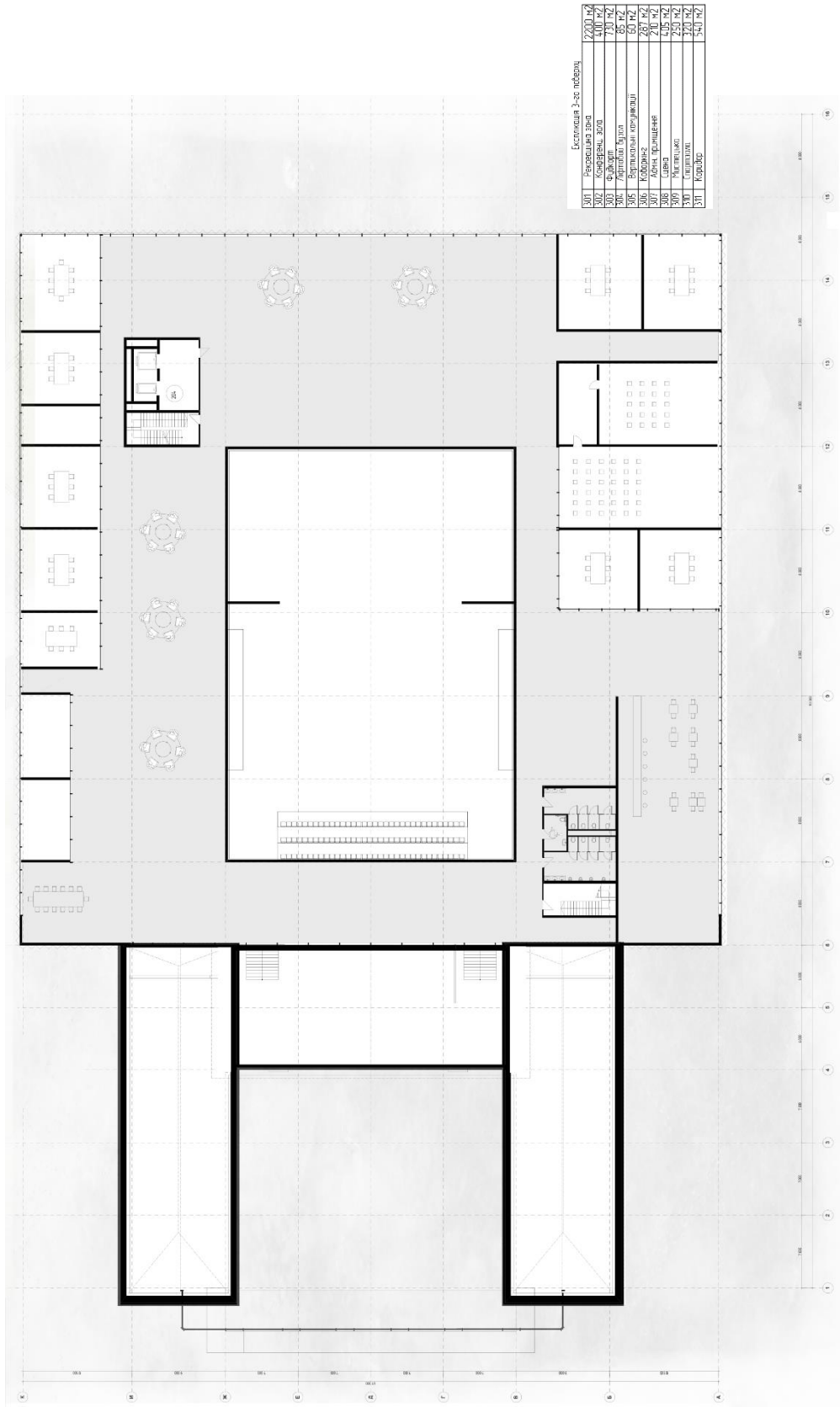
Додаток 2. План 2-го поверху.

Будівля 2-го поверху

201	Вестибюль	2,00 м ²
202	Коридор	2,00 м ²
203	Туалет	2,50 м ²
204	Лоббі	85 м ²
205	Вестибюль	60 м ²
206	Коридор	2,50 м ²
207	Туалет	2,50 м ²
208	Вестибюль	44 м ²
209	Коридор	5,0 м ²
210	Хвіл	2,26 м ²
211	Вестибюль	54,0 м ²

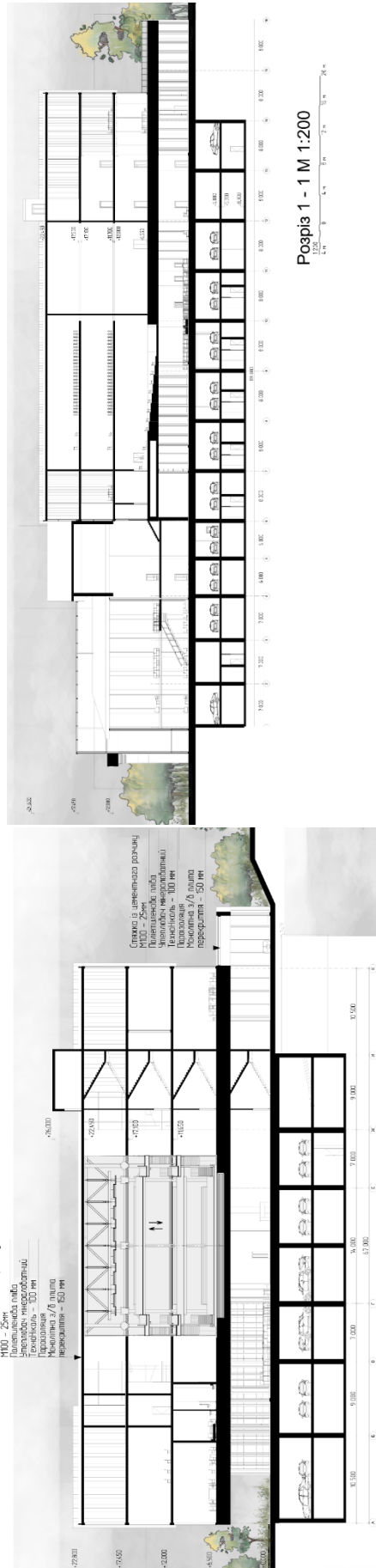
Додаток 2. План 3-го поверху.

Додаток 2. Фасади

Додаток 2. Розрізи.

Додаток 2. Перспективні зображення.

